

การรายงานความก้าวหน้า

เรื่อง

การพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวกำพูชา

บัญญัติ สาลี และคณะ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ภายใต้ชุดโครงการการรับรู้ “ภาษาไทย” ในสังคมไทยและโลก (รอบที่ 2)

“งานวิจัยยังไม่เสร็จสมบูรณ์ โปรดอย่านำไปใช้อ้างอิง”

การรายงานความก้าวหน้า

เรื่อง

การพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวกำพูชา

คณะวิจัย

1. บัญญัติ สาสี
2. ราชนัย นิลวรรณภา
3. สมัย วรรณบุตร
4. บุญญาพร ทองจันทร์

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ภายใต้ชุดโครงการการรับรู้ “ภาษาไทย” ในสังคมไทยและโลก (รอบที่ 2)

“งานวิจัยยังไม่เสร็จสมบูรณ์ โปรดอย่านำไปใช้อ้างอิง”

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวกำพูชา เป็นงานวิจัยประเภทวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (Quantitative and Qualitative research methodology) โดยอาศัยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ นิสิตชาวกำพูชา นิสิตชาวกำพูชา มหาวิทยาลัยภูมิพนม 48 คน และนิสิตกำพูชาทุนพระราชฯ ที่เดินทางมาศึกษาภาษาไทยระยะสั้น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 21 คน งานวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่ง การศึกษาปัญหาการเรียนรู้ภาษาไทยของนิสิตชาวกำพูชา ผลการวิจัยพบว่า 1. นิสิตชาวกำพูชามีปัญหาเรื่องการออกเสียงพยัญชนะ ได้แก่ ย ญ /jɔ:/ ออกเสียงเป็น ณ /nɔ:/ การออกเสียงสระประสม เช่น สระ เอีย /i:a/ ออกเสียงเป็น อี /i:/ สระ เอือ /u:a/ ออกเสียงเป็น อือ /u:/ เป็นต้น และการผันวรรณยุกต์ เนื่องจากภาษาเขมรไม่มีเสียงวรรณยุกต์ 2. ปัญหาการใช้คำและการเรียงคำในประโยค ได้แก่ ปัญหาการเรียงคำผิดตำแหน่ง เช่น คนถูกตีหัวแตก เป็น คนถูกตีแตกหัว เขาล้มขาหัก เป็น เขาล้มหักขา เป็นต้น ส่วนที่สอง การสร้างศึกษาแนวทางแก้ไขและสร้างแบบเรียน ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้นำปัญหาที่พบในส่วนแรกมาวิเคราะห์และค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา และสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวกำพูชาที่ผ่านกระบวนการวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญ ทดลองใช้แบบเรียน และปรับปรุงแก้ไขให้สามารถใช้เป็นแบบเรียนสำหรับผู้เรียนชาวกำพูชาได้ เนื้อหาแบบเรียนแบ่งเป็น 3 ภาค ภาคแรกเน้นแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทย มีจำนวน 9 บท ภาคที่สองเน้นทักษะการพูดและการฟังในชีวิตประจำวัน จำนวน 12 บท ภาคที่สามเน้นเรื่อง การอ่านและการเขียน มีจำนวน 8 บท แบบเรียนมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ สามารถใช้เรียนและสอนสำหรับการเรียนรู้เบื้องต้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยอาศัยแบบเรียนนี้ทั้งก่อนการเรียนรู้และภายหลังการเรียนรู้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภายหลังการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนการเรียนรู้ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purpose of this research is to create a basic Thai language course book for Cambodian learners. This research is research and development. The research methodology is both qualitative and quantitative. The samples in this research include: Cambodian Student of Royal University of Phnom Penh 48 people and Cambodian students of Princess Sirindhorn graciously in grant 21 people. The research is divided into two parts: one to study the issue of student learning Thailand Cambodia. The results showed that 1. Cambodian students have problems with the consonants, including a sound /j/ is pronounced as /ɲ/. Diphthong pronounced such as /i: a/ is pronounced as / i: /, /u: a/ is pronounced as / u: / etc. 2. The problem of using words and word order in sentences including sorting the wrong words in the sentence. The second part is to create the solution and to create a class. In this research, analyze and find solutions to the problems and create Thai course book for Cambodian learners. Content is divided into three classes, the first solutions focus on pronunciation Thailand with a total of nine chapters. Part 2 focuses on speaking and listening skills in everyday life of the 12 chapters. Part 3 focuses on reading and writing of eight chapters. Textbooks effectively meet the criteria set by the researchers can use to study and teach for learning the basics. Achievement knowledge by learning textbook both before and after learning found that the mean scores on achievement tests to learn after learning higher average scores from pre-test learning. The difference was statistically significant level 0.01

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
3. ขอบเขตของการวิจัย	3
4. ทฤษฎีและกรอบแนวความคิดของการวิจัย.....	4
4.1 แนวคิดทฤษฎี	4
4.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
6. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดการวิจัย	10
7. วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล	10
8. นิยามศัพท์เฉพาะ	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร	12
1.1 ความหมายของหลักสูตร	12
1.2 ความสำคัญของหลักสูตร	14
1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร	16
1.4 การพัฒนาหลักสูตร	16
2. การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ	18
2.1 การออกแบบหลักสูตร	20
2.2 องค์ความรู้กับวัฒนธรรม	21
2.3 พัฒนาทักษะและนำไปใช้	21
3. การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ	21
4. แนวคิดเรื่องการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	26
5. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน	28
6. ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
6.1 เอกสารการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ	30
6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน	36
6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ	37

บทที่	หน้า
3 ระเบียบวิธีวิจัย	44
1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย	44
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	44
3. การประเมินคุณภาพแบบเรียน	50
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
5. การศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	52
4 กระบวนการสร้างแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวกำพูชา	56
1. ลักษณะภาษาไทยและภาษาเขมร	56
2. ปัญหาการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับชาวกำพูชา	62
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	71

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

หลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาของไทยส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรที่สอนด้วยภาษาไทย ดังนั้น ชาวต่างชาติที่เดินทางมาศึกษาในประเทศไทยจำเป็นต้องเรียนภาษาไทยพื้นฐานเพื่อการศึกษาในหลักสูตรต่างๆ ที่ตนเองเลือกเรียน นักศึกษาชาวกัมพูชาเป็นชาวต่างชาติกลุ่มหนึ่งที่เดินทางเข้ามาเรียนในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก จากสถิติในปี พ.ศ. 2555 พบว่ามีนักศึกษาชาวกัมพูชาที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของไทยกระจายอยู่ตามมหาวิทยาลัยต่างๆ จำนวนไม่น้อยกว่า 319 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ของนักศึกษาต่างชาติทั้งหมดในประเทศไทย (ข้อมูลในระบบสารสนเทศอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) หากพิจารณาข้อมูลจากโครงการพระราชทานความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้านด้านการศึกษาในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีแล้วมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ สถิติในปี พ.ศ. 2556 มีจำนวนนักเรียนกัมพูชาผู้สมัครเข้ารับการสอบคัดเลือก จำนวน 1,400 คน สอบผ่านการคัดเลือกจำนวน 264 คน และนักเรียนทั้งหมดต้องเดินทางมาเรียนภาษาไทยพื้นฐานที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวเขมรไม่มีเฉพาะแต่ในสถาบันการอุดมศึกษาของไทยเท่านั้น ในกัมพูชาก็มีการเปิดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาในประเทศกัมพูชาด้วยเช่นเดียวกัน ดังเช่น สถาบันภาษาต่างประเทศ (IFL) มหาวิทยาลัยภูมินทร์พนมเปญ กัมพูชา ได้เปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยสำหรับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศได้จัดส่งผู้เชี่ยวชาญและอาสาสมัครไปสอนในศูนย์สอนภาษาไทย เริ่มต้นตั้งแต่เปิดสอนนักษิณนอกเวลาเรียนโดยไม่มีหน่วยกิต มีนักศึกษากัมพูชาที่ลงทะเบียนเรียนภาษาไทยจำนวน 650 คน จนกระทั่งปัจจุบันได้เปิดสอนเป็นวิชาโทภาษาไทย มีนักศึกษาสมัครเรียน จำนวน 39 คน นอกจากนี้ยังได้ให้ทุนพัฒนาบุคลากรมาเรียนภาษาไทย ระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 4 คน เพื่อเตรียมเปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาเอกภาษาไทย

ข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่ชาวกัมพูชาให้ความสำคัญและนิยมเรียนกันเป็นจำนวนมาก จากการสังเกตการณ์และประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวกัมพูชาทั้งที่เดินทางเข้ามาเรียนในสถาบันการอุดมศึกษาของไทยและในมหาวิทยาลัย

ภูมิทร์พนมเปญแล้ว พบว่า นักศึกษากัมพูชามีปัญหาทั้งการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียน โดยเฉพาะการออกเสียงวรรณยุกต์ พยัญชนะควบกล้ำ และพยัญชนะตัวสะกดบางตัว เช่น เสียงพยัญชนะควบกล้ำ คร /k^hr/ นักศึกษาเขมรส่วนใหญ่ออกเสียงเป็น กร /kr/ เป็นต้น ปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะว่า ระบบเสียงภาษาเขมรมีความแตกต่างกันกับระบบเสียงภาษาไทย บางครั้งนักศึกษากัมพูชาก็จะเลียนเสียงที่เคยได้ยินคนไทยสื่อสารกันอย่างไม่เป็นทางการ บางครั้งยืมเสียงพูดและอ่านเป็นภาษาไทยบางถิ่นไม่ใช่ภาษาไทยมาตรฐาน ทำให้นักศึกษามีความสับสนและมีปัญหาในการสื่อสารภาษาไทยมาตรฐาน

แบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานที่ใช้สอนแก่นักกัมพูชาที่พบใช้ในโรงเรียนเอกชนอาจารย์พิเศษที่รับสอนภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้หนังสือประถมศึกษาเพื่อฝึกเขียนและอ่าน แต่การออกเสียงจะใช้วิธีการออกเสียงตามอาจารย์ที่สอน และใช้อักษรเขมรเขียนคำอ่านออกเสียง เช่น คำว่า ประเทศชาติ ก็เขียนเป็น ប្រះ ថេត ชาติ เป็นต้น สิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากนี้ก็คือเสียงวรรณยุกต์ คนกัมพูชาที่เรียนส่วนใหญ่ก็จะอ่านออกเสียงตามที่ใช้อักษรเขมรเขียนคำอ่าน ไม่สามารถผันเสียงวรรณยุกต์ได้ ส่วนแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานที่ใช้อยู่ในสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยภูมิทร์พนมเปญ พบว่า มีการใช้เอกสารที่ใช้สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศไทย ไปใช้สอน การออกเสียงใช้การออกเสียงตามอาจารย์ผู้สอน ปัญหาที่พบก็คือการกลับไปเรียนรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียน จะไม่สามารถออกเสียงได้ถูกต้อง

ดังนั้นการสร้างแบบเรียนที่สามารถใช้ให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะได้ครบทุกด้านเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เนื้อหานอกจากจะครอบคลุมในทักษะทั้งหมดแล้วยังจะต้องสอดคล้องกับผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับสังคมวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาไทยของคนกัมพูชา นอกจากจะเรียนรู้ภาษาไทยโดยเน้นทักษะแล้ว บางครั้งการใช้ภาษาที่มีรากศัพท์เดียวกัน การยืมภาษา และการบัญญัติภาษามาประกอบในการเรียนการสอนก็สำคัญเช่นเดียวกัน เนื่องจากคนไทยและคนเขมรมีความสัมพันธ์กันมานานทั้งทางการค้า การสงคราม การเมือง สังคม และวัฒนธรรม อีกทั้งมีอาณาเขตติดกัน จึงมีการแลกเปลี่ยนและยืมภาษากันและกัน คำไทยและคำเขมรหลายคำมีการสร้างคำใหม่โดยใช้ภาษาบาลีสันสกฤต และบางคำในภาษาไทยเป็นคำยืมภาษาเขมร บางคำในภาษาเขมรยืมภาษาไทย เช่นคำว่า จาก /cà:k/ ภาษาเขมรใช้คำว่า ចាក /ca:k/ เป็นต้น มีความหมายเหมือนกัน ออกเสียงเกือบเหมือนกัน แตกต่างเฉพาะเสียงวรรณยุกต์และการออกเสียงพยัญชนะตัวสะกดเท่านั้น ยังมีอีกหลายคำที่มีลักษณะอย่างนี้ เช่น ถนน ตรง อาจ อำนาจ จมูก และตำรวจ เป็นต้น นอกจากนี้คำที่สร้างขึ้นใหม่เกี่ยวกับสาขาอาชีพ เช่น คำว่า นายกรัฐมนตรี ภาษาเขมรใช้คำว่า នាយករដ្ឋមន្ត្រី (ถ่ายถอดเป็น นายกรัฐมนตรี อ่านว่า เนีย-ยก-รึด-ทะ-มน-เตรีย) คำนี้ถ่ายถอดตัวอักษรเขียนเหมือนกัน แต่อ่านออกเสียงแตกต่างกัน ลักษณะเช่นนี้ ทำให้นักกัมพูชาบางคนใช้เทคนิคการจดจำคำศัพท์ที่เหมือนกันนี้

เป็นส่วนหนึ่งในการเรียนภาษาไทย แต่ก็จำเป็นต้องปรับการออกเสียงให้ถูกต้องตามภาษาไทย ประการดังกล่าวนี้เป็นสิ่งหนึ่งที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบในการเรียนการสอนภาษาไทย ให้กับกลุ่มนักศึกษาكمพูชา

การเรียนภาษาต่างประเทศในบริบทวัฒนธรรมแตกต่างกันก็เป็นสิ่งหนึ่งที่จะต้องนำมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อการจัดการทำแบบเรียนการสอนภาษาเช่นเดียวกัน เพราะการไม่เข้าใจ วัฒนธรรม ทศนคติ ความเชื่อ และความคิดของชาติต่างๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันนี้ ทำให้การเรียนการสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างชาติมีการผิดพลาดและไม่สัมฤทธิ์ผลนัก สอดคล้องกับคำกล่าวของ สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์ ที่กล่าวไว้ในภาคผนวกของหนังสือคู่มือการสอนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษา สำหรับชาวต่างชาติว่า เมื่อมองย้อนหลังถึงประสบการณ์การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ ทำให้ต้องย้อนคิดถึงหลายสิ่งอย่างที่ผ่านมา ด้านหนึ่งเป็นบทเรียนของความผิดพลาดอันเกิดแต่ความรู้ัน้อย อ่อนหัด ขาดความเข้าใจพื้นฐานการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ ไม่เข้าใจจิตวิทยาผู้เรียนและกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ไม่เข้าใจวัฒนธรรม ทศนคติและความคิดที่แตกต่างของผู้เรียน (สมพงศ์ วิทยศักดิ์พันธุ์, 2545 : 145)

ดังนั้น การสร้างแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับนักศึกษาชาวكمพูชา ที่สามารถให้ได้เรียนรู้ มีทักษะและประสบการณ์ทั้งการฟังพูดอ่านเขียน ตลอดจนทำความเข้าใจวัฒนธรรม ทศนคติ ความเชื่อของكمพูชาด้วยแล้ว จะเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวكمพูชา สามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาไทยและكمพูชาในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ักศึกษาكمพูชาให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวكمพูชา

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

3.1.1 พื้นที่เพื่อการเก็บข้อมูลพื้นฐานและศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวكمพูชาในสถาบันอุดมศึกษาไทยและكمพูชา

3.1.2 พื้นที่การศึกษาเชิงลึก เป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยเลือกโดยเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวكمพูชา ดังนี้

- 1) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 2) มหาวิทยาลัยภูมิรินทร์พนมเปญ

3.2 กลุ่มเป้าหมาย

คณาจารย์ที่ทำการสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาภูมิพุกในมหาวิทยาลัยมหาสารคามและมหาวิทยาลัยภูมิพนมเปญ

4. ทฤษฎีและกรอบแนวความคิดของการวิจัย

4.1 แนวคิดทฤษฎี

4.1.1 แนวคิดเรื่องการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษามีวิธีการสอนที่แตกต่างหลากหลายตามหลักแนวคิดพื้นฐาน และวิธีการสอนภาษาที่แตกต่างกันออกไปตามแต่นักภาษาศาสตร์ประยุกต์คิดค้นขึ้นเพื่อใช้ในการสอนหรือเพื่อปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เกิดขึ้นประมาณปี ค.ศ. 1970 และได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศอังกฤษ เนื่องจากเป็นแนวทางการสอนที่เน้นในเรื่องการสื่อสารตามสถานการณ์ในการใช้ภาษาจริงมากกว่าการเน้นสอนเรื่องรูปแบบหรือโครงสร้างของภาษาเพียงอย่างเดียว มีนักวิชาการหลายคนที่กำลังสนับสนุนความสำเร็จในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น Widdowson (1978) อ้างใน Larsen-Freeman (2000:121) ได้กล่าวไว้ว่า การนำแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมา สืบเนื่องจากผู้เรียนสามารถผลิตประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะนำความรู้ทางตัวภาษาที่ได้เรียนนั้นไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามบริบท ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการรู้ถึงกฎในตัวภาษาของผู้เรียนนั้นยังไม่เพียงพอต่อการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาที่มีไปใช้ในการชีวิตประจำวัน ซึ่งนอกจากที่ผู้เรียนต้องมีความรู้ในเรื่องไวยากรณ์ภาษาแล้ว ผู้เรียนยังต้องมีความรู้ในสิ่งที่ย่อยนอกเหนือตัวภาษา เช่น สถานภาพหรือความสัมพันธ์ของคู่สนทนาในสังคม อายุ เพศ การศึกษา ความสุขภาพ ตลอดจนเจตนาทั้งทางตรงและทางอ้อมในการสื่อสาร เป็นต้น

Larsen-Freeman (2000:128-132) ได้กล่าวไว้ว่า เป้าหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นคือการทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารในภาษาที่เรียนได้ โดยการจะทำเช่นนี้ได้จะต้องมีความรู้ในเรื่องของโครงสร้างทางภาษา ความรู้ในเรื่องความหมาย และความเข้าใจในเรื่องของหน้าที่ของภาษาที่ใช้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเลือกรูปแบบของภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร บริบททางสังคม ตลอดจนบทบาททางสังคมของผู้ร่วมสนทนาด้วย นอกจากการสอนที่เน้นในเรื่องหน้าที่ของภาษามากกว่ารูปแบบทางภาษาแล้ว ผู้เรียนยังต้องเรียนทักษะทั้งสี่ คือพูด ฟัง อ่าน เขียน ไปพร้อม ๆ กันตั้งแต่เริ่มต้นอีกด้วย โดยสิ่งที่มีความโดดเด่นในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ เนื้อหาของการเรียนการสอนจะอยู่ภายใต้กระบวนการทางการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใน

การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งสิ้น โดยการเรียนรู้จะสามารถสื่อสารได้นั้นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบหลักๆ อยู่ 3 ประการด้วยกันคือ 1) ช่องว่างระหว่างข้อมูล (Information gap) คือความต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันโดยเมื่อคู่สนทนาไม่มีข้อมูลหรือมีข้อมูลไม่พอเพียง ทำให้ต่างฝ่ายต้องการที่จะทราบหรือให้ข้อมูลซึ่งกันและกัน 2) การเลือก (Choice) คือผู้เรียนมีโอกาสในการเลือกที่จะพูดหรือเขียน ตลอดจนรูปแบบในการสื่อสารความหมาย 3) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ ผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้ทราบถึงผลของการสื่อสารที่ว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวจากปฏิกิริยาของผู้ร่วมสนทนา นอกจากนี้แล้วการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารยังเน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติกล่าวคือ ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาให้มากที่สุด การให้ผู้เรียนสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกันโดยให้เลือกใช้ภาษาตามต้องการและให้ประเมินการสื่อสารด้วยตนเองเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารจริงๆ ส่วนเรื่องข้อผิดพลาดที่ผู้เรียนมีขณะที่มีการเรียนการสอนนั้นไม่ใช่สิ่งที่ต้องการการแก้ไขเสมอ ทั้งนี้ข้อผิดพลาดจะถูกแก้ไขเฉพาะในส่วนที่สำคัญๆที่จะไปขัดขวางหรือสร้างความสับสนของความเข้าใจในการสื่อสารเท่านั้น มิฉะนั้นผู้เรียนอาจเกิดความไม่มั่นใจ ไม่กล้าที่จะใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้

Wilkins (1976) ได้เสนอแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่าเป็นการให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตั้งแต่เริ่มต้น แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ละเลยในเรื่องความสำคัญทางไวยากรณ์และสถานการณ์ในการใช้ภาษา การสอนภาษาตามแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสารจะมีข้อดีกว่าแนวคิดการสอนที่เน้นไวยากรณ์คือ มีการฝึกฝนภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสารและเมื่อผู้เรียนได้มีการฝึกฝนการใช้ภาษาได้ในสถานการณ์จริงแล้ว ยังช่วยให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้เรียนอีกด้วย

การสร้างความสามารถในการสื่อสาร (Communicative competence) ซึ่งเป็นเป้าหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้ แบ่งได้เป็น 4 ประเภทตามแนวคิดของ Savignon (1983: 36-38) ดังต่อไปนี้

1) ความสามารถด้านกฎเกณฑ์และโครงสร้างของภาษา (Linguistic or Grammatical competence) คือ ความสามารถที่ผู้เรียนต้องมีเกี่ยวกับเรื่องการออกเสียง ศัพท์ โครงสร้างหรือรูปแบบของประโยคเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร

2) ความสามารถด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistic competence) คือ ความสามารถที่ผู้เรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น คนรู้ว่าควรพูดอย่างไรในสถานการณ์ใด จุดประสงค์ของการสนทนา ตลอดจนคำนึงถึงบทบาททางสังคมของตนเองและผู้ร่วมสนทนา เป็นต้น

3) ความสามารถด้านความเข้าใจในระดับข้อความ (Discourse competence) คือ ความสามารถที่ผู้เรียนต้องมีความเกี่ยวข้องกับการตีความวิเคราะห์ความสัมพันธ์กันของประโยคต่างๆ โดยสามารถเชื่อมโยงความหมายและโครงสร้างทางไวยากรณ์เพื่อพูดหรือเขียนสิ่งต่างๆ ได้ต่อเนื่องมีความหมายสัมพันธ์กัน เช่น การมีลำดับของการเล่าเรื่อง การเขียนจดหมายที่มีข้อความเป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกัน

4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic or Strategic competence) คือ ความสามารถที่ผู้เรียนต้องมีความเกี่ยวข้องกับการถอดความ การพูดซ้ำ การพูดอ้อม การใช้ภาษาสุภาพ ตลอดจนการใช้น้ำเสียงแบบต่างๆ เพื่อให้การสื่อสารมีความราบรื่นขึ้นหากเมื่อเกิดความเข้าใจผิด หรือการไม่เข้าใจในการสื่อสาร

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่าการสอนภาษาตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนมากกว่าเน้นถึงหลักเกณฑ์การใช้ภาษา อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาและความถูกต้องอีกด้วย ดังนั้นการเรียนการสอนแนวนี้จะต้องเน้นการทำกิจกรรมเพื่อการฝึกฝนการใช้ภาษาให้ใกล้เคียงสถานการณ์จริงมากที่สุด เช่น มีการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้สนทนาโต้ตอบกันเป็นคู่ กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ มีการสวมบทบาท การเล่นเกมส์ เป็นต้น และการที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้เรียนต้องมีทักษะความสามารถทั้ง 4 ด้าน นั่นคือความสามารถในด้านกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ ความสามารถด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม ความสามารถด้านความสัมพันธ์ของข้อความ และ ความสามารถด้านการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย จึงเป็นแนวคิดทฤษฎีที่เหมาะสมในการนำมาประยุกต์และเป็นแนวคิดพื้นฐานการทำแบบเรียนในงานวิจัยนี้เป็นอย่างดี

4.1.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน

แบบเรียนเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระที่ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรและจุดประสงค์ของรายวิชา ผู้เขียนต้องใช้หลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชาเป็นตัวกำหนดในการเขียน มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน ซึ่งแบบเรียนนี้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายอย่าง เช่น ชอร์ (Shore. 1960 : 54) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่ครูกับนักเรียนใช้สื่อความหมายซึ่งกันและกัน กูด (Good. 1973 : 605) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึงหนังสือที่เกี่ยวกับการศึกษาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะมีการจัดเนื้อหาอย่างมีระบบ มุ่งที่จะใช้เฉพาะการเรียนการสอนเท่านั้น และจินตนา ไบกาซุย (2534 : 20-23) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หนังสือคือ หนังสือที่รวบรวมวิชาความรู้ในหมวดวิชาใดวิชาหนึ่งซึ่งมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ที่ถูกต้องและครบถ้วน

การให้ความหมายแบบเรียนของนักวิชาการที่ได้ยกมาข้างต้นได้ให้ความหมายของแบบเรียนว่าจำเป็นจะต้องมีหลักสูตร จึงจะสามารถสร้างแบบเรียนได้ แต่ก็มีหลายท่านได้ให้ความหมายที่ไม่จำเป็นจะต้องมีในหลักสูตรก็ได้ เช่น ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2555 : 76) ได้ให้ความหมายว่า หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศไว้ แบ่งออกเป็น 2 อย่าง คือ แบบเรียนที่บังคับใช้ และแบบเรียนที่ไม่ได้บังคับใช้ ซึ่งกระทรวงศึกษาเป็นผู้กำหนดไว้ แบบเรียนที่ไม่ได้บังคับใช้เป็นแบบเรียนที่ไม่มีในหลักสูตร แต่บรรณารักษ์หรือครูผู้สอนแนะนำให้อ่านเพิ่มเติมตามรายวิชาที่สอน และมีผู้ที่ให้ความหมายเดียวกันนี้ คือ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523 : 5) ก็กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า หนังสือในภาษาอังกฤษเรียกว่า textbook ซึ่งมีความหมายว่าเป็นหนังสือที่ครูอาจารย์ใช้สอนในระดับใดระดับหนึ่งของระบบการศึกษา หนังสือชนิดนี้ถือว่าเป็นหลักในการสอนรายวิชา และในการเขียนหนังสือชนิดนี้ผู้เขียนจะต้องวางขั้นตอนในการเขียน เรียงสำนวน ใส่ภาพประกอบ เพื่อสะดวกในการเรียน และลีเจ (Cronbach, Lee J. 1955 : 3-96) ได้กล่าวถึงหนังสือเรียนหรือ Text book) ไว้ว่า เป็นหนังสือประเภทหนึ่งของคู่มือการเรียนการสอนซึ่งมีหลายประเภท แต่หนังสือเรียนมีบทบาทอยู่ในระบบโรงเรียนมาแต่ดั้งเดิมก่อนที่จะมีคู่มือประเภทอุปกรณ์โสตทัศนแบบเรียนโปรแกรม วัสดุคู่มือการเรียนการสอนและอื่นๆ จะเกิดขึ้นอย่างปัจจุบัน

เมื่อสรุปในเรื่องการให้ความหมายของแบบเรียนแล้ว แบบเรียน ก็คือหนังสือประเภทหนึ่งที่มีเนื้อหาทางวิชาการเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งอาจจะไม่ได้อยู่ในหลักสูตรกำหนดหรือกำหนดไว้ในหลักสูตรก็ได้ สามารถที่จะใช้เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่งที่ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ร่วมกัน นอกจากนั้นแบบเรียนก็มีความสำคัญในการเรียนการสอนอย่างมาก อัมพร แก้วสุวรรณ (2531 : ได้สรุปไว้ว่า แบบเรียนช่วยให้เกิดการฝึกทักษะในการเรียนภาษาการฝึกทักษะการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน เป็นสิ่งที่ต้องกระทำอยู่เสมอ การกล่าวซ้ำ ซ้ำ ทวนเพิ่มเติมให้ผู้เรียนจัดเล่นในการใช้ภาษาก็เป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น กิจกรรมทั้งหมดนี้ครูจะสามารถปฏิบัติได้ง่ายขึ้นเมื่อใช้แบบเรียนเป็นเครื่องมือในการเรียนและเพื่อศึกษาเพิ่มเติม นอกจากนี้แบบเรียนยังเป็นส่วนของการเสริมสร้างความคิดและกระตุ้นให้เกิดความสนใจ เป็นเสมือนคู่มือของครูและนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้ประเมินผลตนเองและครูได้ประเมินผลจากการสอนการทำงานของนักเรียน

แบบเรียนทุกเล่มจะเน้นในเรื่องเนื้อหา ซึ่งผู้ที่ศึกษาในเรื่องแบบเรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาว่าผู้สร้างแบบเรียนได้ส่งสารที่ต้องการจะสื่อความหมายไปยังผู้เรียนโดยใช้แบบเรียนเป็นเครื่องมือได้มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ส่วนประกอบอื่นของแบบเรียน โดยยึดหลักว่าองค์ประกอบทุกส่วนของแบบเรียนควรเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ แบบเรียนมีอิทธิพลต่อผู้เรียนและ

ผู้สอนเป็นอย่างมาก เป็นหัวใจหลักในการเรียนการสอน หทัย ตันหยง (2523 : 55-56) สรุปกระบวนการผลิตหนังสือเรียนไว้เป็นขั้นตอนถึง 9 ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ในการเขียนหนังสือเรียน
- ขั้นที่ 2 การกำหนดเกณฑ์ในการวางโครงสร้างต้นฉบับ
- ขั้นที่ 3 การกำหนดโครงสร้างต้นฉบับ
- ขั้นที่ 4 การกำหนดวิธีการและรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา
- ขั้นที่ 5 การวางเค้าโครงต้นฉบับ
- ขั้นที่ 6 การสร้างต้นฉบับ
- ขั้นที่ 7 การประเมินคุณภาพต้นฉบับ
- ขั้นที่ 8 การนำต้นฉบับเข้าสู่กระบวนการพิมพ์
- ขั้นที่ 9 การจำแนกแจกจ่ายหนังสือเรียนสู่ผู้เรียน

นอกจากนั้นการสร้างแบบเรียนจะต้องมีความน่าสนใจ คุณภาพวัสดุในการใช้พิมพ์ ขนาดอักษร ความชัดเจนอักษร ขนาดหน้า จำนวนหน้า ภาพประกอบ ลักษณะความจริงของรูปภาพ จำนวนภาพ และขนาดภาพก็เป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องพิจารณาประกอบในการสร้างแบบเรียนแต่ละครั้งด้วย ซึ่งหทัย ตันหยง (2523 : 181) ได้สรุปและนำเสนอวิธีการจัดการเนื้อหาในแบบเรียนไว้อย่างน่าสนใจ เช่น วิธีการเสนอเรื่อง ความสอดคล้องกับหลักสูตร การเรียงลำดับความยากง่าย เอกภาพ และความกลมกลืนกับเนื้อเรื่อง การเน้นสาระสำคัญ ความถูกต้องกับเหตุการณ์ การใช้ภาษา ความเหมาะสมของการใช้ศัพท์ และความคิดริเริ่มของผู้เขียน เป็นต้น การสร้างแบบเรียนอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้เป็นอย่างดี

แนวทางการสร้างแบบเรียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวกำพูชาในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจทัศนคติในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของผู้เรียนและผู้สอน ในการสร้างขั้นตอนการสำรวจความต้องการและสภาพของผู้เรียนรวมทั้งการมีส่วนร่วม ดังนั้นรูปแบบในการสร้างแบบเรียนในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการสร้างแบบเรียนตามความเหมาะสม โดยการนำทฤษฎีการสร้างสื่อการสอนการออกแบบระบบที่ต่อมาได้มีการนำมาประยุกต์ เช่น ทฤษฎีใช้ในการออกแบบสื่อการเรียนการสอนอย่างกว้างขวางของ Seel and Glasgow, (1998) ทฤษฎีนี้เรียกว่า Generic ID Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่

1. การวิเคราะห์
2. การออกแบบ
3. การพัฒนา

4. การนำไปทดลองใช้

5. การประเมินผล

นิยมเรียกตามอักษรตัวแรกของคำโดยย่อว่า ADDIE Model และทฤษฎีการสร้างสื่อการสอนของ Branson, (1978) The IPISD Model (The Inter-services Procedures for Instructional Systems Development) อ้างใน Gustafson(1997, pp.62) ซึ่ง IPISD Model นี้ได้ถูกพัฒนาขึ้น โดยกองทัพสหรัฐอเมริกาและศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยฟลอริดา จากผลการพัฒนาดังกล่าวทำให้เกิดการพัฒนาระบบการสอนขึ้น ซึ่ง สุภณิดา ปุสุรินทร์คำ (2550) กล่าวว่า IPISD Model นั้นถึงแม้จะเป็นรูปแบบของการฝึกอบรม แต่เมื่อนำมาประยุกต์ใช้ ในการออกแบบระบบการผลิตสื่อการเรียนการสอนแล้วก็สามารถนำไปใช้ได้ดี โดยจะเริ่มตนด้วยขั้นตอนการวิเคราะห์ที่จะต้องวิเคราะห์ในภาระงานที่มีความเฉพาะเจาะจงได้เป็นอย่างดีสำหรับการผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะบางสาขาวิชาที่มีความเฉพาะด้าน รูปแบบของ IPISD Model ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสื่อการเรียนการสอนประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์

2. การออกแบบ

3. การพัฒนา

4. การนำไปใช้

5. การควบคุม

ทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นข้อมูลพื้นฐานซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนในการดำเนินการสร้างแบบเรียนโดยประยุกต์ใช้ข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1. สำรวจปัญหา ความต้องการแบบเรียน และวิธีการเรียนการสอนภาษาไทย

2. สำรวจปัญหาการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวกำแพงเพชรด้านเสียง คำ ประโยค หรือการใช้ภาษาไทย

3. ศึกษาหลักสูตรและรายวิชาพื้นฐานของมหาวิทยาลัยภูมิรัตนมเปญ และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

4. ศึกษารูปแบบและการสร้างแบบเรียนจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. สร้างแบบเรียน

6. วิพากษ์และประเมินแบบเรียนก่อนทดลองใช้

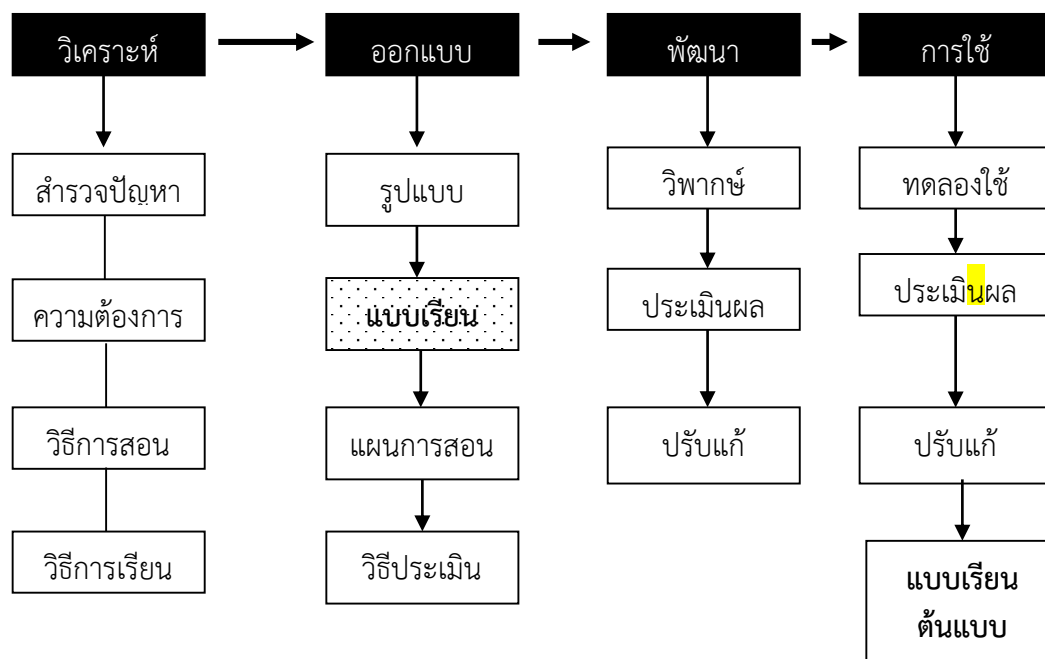
7. ทดลองใช้แบบเรียน

8. ประเมินผลการเรียนหลังทดลองใช้

9. ปรับปรุงและแก้ไข

4.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวทางในการสร้างกรอบความ ได้วางกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการดำเนินการสร้างแบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับ
นักศึกษาชาวกัมพูชา

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้แบบเรียนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวกัมพูชา

5.2 ได้รูปแบบการเรียนรู้ภาษาไทยของนักศึกษากัมพูชาในบริบทการเรียนในสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาไทยและกัมพูชา

6. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดการวิจัย

เมื่อสิ้นสุดโครงการวิจัยแล้ว จะได้แบบเรียนรู้ภาษาไทยของนักศึกษากัมพูชาที่สามารถนำไปใช้สอนในสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวเขมรทั้งในประเทศไทยและประเทศกัมพูชา

7. วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีเชิงวิจัยและพัฒนา โดยมีวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

7.1 สํารวจปัญหา ความตํองการแบบเรียน และวิธีการเรียนการสอนภาษาไทย โดยการสอบถามจากผูสอนและผูเรียนโดยการสัมภาษณเชิงลึก

7.2 สํารวจปัญหาการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวแกมพูชาดานเสียง คํา ประโยค หรือการใช้ภาษาไทยในลักษณะอื่นๆ เพื่อมาประกอบเป็นเนื้อหาสาระในการสร้างแบบเรียนเพื่อแกปัญหา

7.3 ศึกษาหลักสูตรและรายวิชาพื้นฐานของมหาวิทยาลัยภูมิณฑพนมเปญและมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในมหาวิทยาลัยอื่นๆ เพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบเรียน

7.4 ศึกษารูปแบบและการสร้างแบบเรียนจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้ง

7.5 สร้างแบบเรียน

7.6 วิพากษแบบเรียน

7.7 ทดลองใช้แบบเรียน

7.8 นำเสนองานวิจัย

8. นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบเรียนภาษาไทยพื้นฐาน หมายถึง เอกสารที่สร้างขึ้นในรูปแบบตำราเพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยพื้นฐานสำหรับผู้เรียนภาษาไทยที่เป็นชาวแกมพูชา

นักศึกษาชาวแกมพูชา หมายถึง นักศึกษาที่เรียนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยภูมิณฑพนมเปญและมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งในหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรปริญญาตรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร
2. การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ
3. การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
4. แบบเรียนและการพัฒนาแบบเรียน
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักสูตร

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นผู้กำหนดแนวปฏิบัติการเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรที่ดีต้องมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบและปรับปรุงแก้ไขสม่ำเสมอ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาหลักสูตรจะต้องเรียนรู้เนื้อหาด้านความหมาย ความสำคัญของหลักสูตร และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของหลักสูตร

การให้ความหมายหรือการนิยามคำศัพท์ของคำว่าหลักสูตรนี้ นักวิชาการด้านการศึกษาหลายท่านอาศัยประสบการณ์และมุมมองต่างๆ แต่ทุกท่านจึงมีความหลากหลายและแตกต่างกันออกไป ซึ่งมีทั้งอยู่ในวงจำกัด ขอบเขตแคบ และขอบเขตกว้าง ตัวอย่างความหมายของหลักสูตรในลักษณะที่มีขอบเขตแคบ คือ ให้ความหมายที่เป็นไปในด้านเกี่ยวกับกระบวนการวิชา รายวิชาหรือเนื้อหาที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ ส่วนความหมายของหลักสูตรในลักษณะที่มีขอบเขตกว้างมีลักษณะเกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถาบันการศึกษาซึ่งให้ความหมายว่าเป็นมวลความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จัดขึ้น ให้กับผู้เรียน โดยมีการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ ที่พึงประสงค์

นักวิชาการด้านการศึกษาได้นิยามของหลักสูตร ไว้หลายท่านทั้งนักวิชาการชาวไทยและต่างชาติ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

นักวิชาการชาวต่างชาติ ได้แก่

เชยเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander and Lewis. 1981 : 8) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนการสอนที่จัดโอกาสในการเรียนรู้ให้กับบุคคลที่ได้รับการศึกษา

ปีน และคนอื่นๆ (Beane & others. 1986 : 34 - 35) สรุปความหมายของหลักสูตรไว้โดยใช้เกณฑ์ความเป็นรูปธรรม (Concrete) ไปสู่นามธรรม (Abstract) และจากการยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (School - centered) ไปสู่การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner - centered) โดยได้อธิบายไว้ ดังนี้

- 1) หลักสูตร คือ ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการศึกษา (Curriculum as product)
- 2) หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการในการจัดการศึกษา (Curriculum as program)
- 3) หลักสูตร คือ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างมีความหมาย (Curriculum as intended learning)
- 4) หลักสูตร คือ ประสบการณ์ของผู้เรียน (Curriculum as experience of the learner)

โอลิวา (Oliva. 1992 : 8 – 9) ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตร โดยแบ่งเป็น

- 1) การให้นิยามโดยยึดจุดประสงค์ (Purpose) หลักสูตร จึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไรหรือมีลักษณะอย่างไร หลักสูตรแนวคิดนี้จึงมีความหมายในลักษณะที่เป็นวิธีการ ที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เช่น หลักสูตร คือ การถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม หลักสูตร คือ การพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน เป็นต้น

- 2) การให้นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยามหลักสูตรในลักษณะนี้ เป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตร ซึ่งแล้วแต่ว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีลักษณะเป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหลักสูตรเพื่อการปฏิรูปสังคม เป็นต้น

- 3) การให้นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการให้นิยามหลักสูตร ในเชิงวิธีดำเนินการที่เป็นกระบวนการ ยุทธศาสตร์หรือเทคนิควิธีการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตร คือ การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้รายบุคคล หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

โอลิวา ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียนโดยแผนงานต่างๆ จะถูกกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร มีขอบเขตกว้างขวาง หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาย่อย (Sequence of courses) ทั้งนี้แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าว อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียน ภายใต้การบริหารและดำเนินงานของสถานศึกษา

โซเวลล์ (Sowell. 1996 : 5) ได้กล่าวว่า มีผู้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้อย่างมากมาย เช่น หลักสูตรเป็นการสะสมความรู้ดั้งเดิม เป็นวิธีการคิด เป็นประสบการณ์ที่ถูกกำหนดไว้ เป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้ เป็นความรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นเนื้อหาและกระบวนการ เป็นแผนการเรียนการสอน เป็นจุดหมายปลายทางและผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนและเป็นผลผลิตของระบบเทคโนโลยี เป็นต้น โซเวลล์ ได้อธิบายว่า เป็นเรื่องปกติที่นิยามความหมายของหลักสูตรมีความแตกต่างกันไปเพราะบางคนให้ความหมายของหลักสูตรในระดับที่แตกต่างกันหรือไม่ได้แยกหลักสูตรกับการจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตาม โซเวลล์ ได้สรุปว่า หลักสูตร คือ การสอนอะไรให้กับผู้เรียน ซึ่งมีความหมายที่กว้างขวาง ที่รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ทักษะ และ ทักษะคิด ทั้งที่ได้กำหนดไว้และไม่ได้กำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา

นักวิชาการชาวไทย ได้แก่

ชมพันธุ์ ภูษธร ณ ออยุธยา (2540 : 3 – 5) ได้อธิบายความหมายของ หลักสูตรว่า มีความแตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายที่แคบสุดจนถึงกว้างสุด ซึ่งสามารถจำแนกความคิดเห็นของนักการศึกษาที่ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1) หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียนรู้ นักการศึกษาที่มีความคิดเห็นว่า หลักสูตร หมายถึง แผนประสบการณ์การเรียนรู้ นั้น มองหลักสูตรที่เป็นเอกสารหรือโครงการของการศึกษาที่สถาบันการศึกษาไว้วางแผนไว้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้ หลักสูตรตามความหมายนี้ หมายถึง แผนการเรียนรู้หรือรายวิชาต่างๆ ที่กำหนดให้เรียนรวมทั้งเนื้อหาวิชาของรายวิชาต่างๆ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผน ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มนี้ ไม่รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้หรือการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง

2) หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สถาบันการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล

รุจิร ภูสาระ (2545 : 1) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง แผนการเรียนรู้ประกอบด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหา รวมถึงแบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลของการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า "หลักสูตร" ด้วยอักษรย่อ SOPEA ซึ่งหมายถึง

- S (Curriculum as Subjects and Subject Matter) หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน

- O (Curriculum as Objectives) หลักสูตร คือ จุดหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ

- P (Curriculum as Plans)

หลักสูตร คือ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์แก่นักเรียน

- E (Curriculum as Learners, Experiences)

หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน

- A (Curriculum as Educational Activities)

หลักสูตร คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับนักเรียน

หลักสูตรในความหมายเดิม จะหมายถึง รายวิชาต่าง ๆ ที่นักเรียนจะต้องเรียนส่วนความหมายใหม่ จะหมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่นักเรียนจะได้ภายใต้คำแนะนำ และความรับผิดชอบของโรงเรียน

หากจะสรุปความหมายของหลักสูตรจากนักการศึกษาหลายท่านพอจะสรุปได้ดังนี้

1) หลักสูตรในฐานะที่เป็นวิชาเนื้อหาสาระที่จัดให้แก่ผู้เรียน

2) หลักสูตรในฐานะที่เป็นเอกสารหลักสูตร

3) หลักสูตรในฐานะที่เป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะให้แก่ผู้เรียน

4) หลักสูตรในฐานะแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่

นักเรียน

5) หลักสูตรในฐานะที่มัลประสบการณ์

6) หลักสูตรในฐานะที่เป็นจุดหมายปลายทาง

7) หลักสูตรในฐานะที่เป็นระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

นอกจากนี้ยังมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับหลักสูตรอีก เป็นต้นว่า

1) โปรแกรมการเรียน (A Program of Studies) คำนี้ใช้แทนความหมายของหลักสูตร ซึ่งคนทั่ว ๆ ไปใช้ คล้ายกับรายการเรียงลำดับรายวิชา ปัจจุบันยังมีการใช้คำนี้ในการ จัดการศึกษา อุดมศึกษาโดยการจัดลำดับรายวิชา

2) เอกสารการเรียน (A Document) เป็นการให้ความหมายของหลักสูตร ตามจุดมุ่งหมายที่จะให้ศึกษา เพื่อเสนอต่อผู้มาติดต่อที่สถานศึกษา

3) แผนการจัดกิจกรรม (Planned Experiences) หมายถึง กิจกรรมทั้งหมดที่โรงเรียน จัดให้นักเรียนและการวางแผนหลักสูตรเป็นการเตรียมการให้โอกาสกับผู้เรียน

4) หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) หมายถึง หลักสูตรที่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ล่วงหน้า หลักสูตรถือว่ามัลบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาทุกระดับ หลักสูตรระบุสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ หลักสูตรเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวในการสร้างบ้าน ส่วนการสอนเป็นกระบวนการหรือวิธีการ หลักสูตรจะระบุสิ่งที่จะสอนในโรงเรียนระบุสิ่งที่ผู้เรียนควรจะเรียนรู้ (เนื้อหา)

จากทัศนะทั้งหมดที่ได้ยกกล่าวข้างต้นนี้ สามารถสรุปความหมายของหลักสูตรได้ว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่เขียนขึ้นมาอย่างเป็นทางการ มีหลักการ แผนการสำหรับการเรียนการสอน จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนในชั้นเรียน หรือกลุ่มวิชาที่จัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามความมุ่งหมายของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ และมีวิธีการประเมินผลที่เหมาะสม

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

ความสำคัญของหลักสูตรที่มีต่อการจัดการศึกษานั้น นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวตรงกันว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ทั้งนี้ อังร บัวศรี (2532 : 6 - 7) ได้กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นส่วนกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีรายละเอียดที่บ่งชี้ว่า ผู้เรียนควรเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงไร ควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะในด้านใด และควรมีพัฒนาการทั้งในส่วนของร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างไร

นอกจากนี้ สมิตร์ คุณานุกร (2536 : 199 -200) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็นเครื่องชี้แนวทางหรือเป็นบทบัญญัติของรัฐในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษา และควบคุมการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

นอกจากนี้ ปฎล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ดวงวิเศษ (2543 : 9) สรุปความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

สอนของโรงเรียน ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายต้องยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพตามที่พึงประสงค์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ

จากความสำคัญของหลักสูตรข้างต้น สรุปว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นเอกสารซึ่งเป็นแผนการหรือโครงการจัดการศึกษาที่ระบุแนวทางการจัดมวลประสบการณ์ เป็นส่วนกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่หลักสูตรกำหนดไว้

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

ในการพัฒนาหลักสูตรต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่มีความสอดคล้อง และมีความสัมพันธ์กัน โดย เคอร์ (Kerr. 1976 : 16 - 17) ได้นำเสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 ส่วน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) เนื้อหาสาระ 3) ประสบการณ์การเรียนรู้ และ 4) การประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ ทาบา (Taba. 1962 : 10) ที่ได้เสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรไม่ว่าจะสร้างขึ้นในลักษณะใด ย่อมประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ 1) จุดมุ่งหมาย 2) เนื้อหาสาระ 3) กิจกรรมและรูปแบบการเรียนการสอน และ 4) การประเมินผล

จากการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตร ตามที่นักการศึกษาได้กำหนดไว้ สรุปได้ว่า นักการศึกษาได้นำเสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้มีความสอดคล้องกัน โดยองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญมี 4 ส่วน คือ

- 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 2) เนื้อหาสาระ
- 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 4) การประเมินผล

1.4 การพัฒนาหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่าน ได้อธิบายความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ไว้คล้ายคลึงกันซึ่งสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความหมายใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่ 1 เป็นการนำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น และลักษณะที่ 2 เป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน (Sowell. 1996 : 16)

จากความหมายดังกล่าว พบว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้น มีความหมายที่ครอบคลุมในหลายมิติตั้งแต่ การวางแผนหลักสูตร จัดทำหลักสูตรหรือร่างหลักสูตร (Curriculum planning) การนำหลักสูตรไปใช้หรือการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ (Curriculum implementation) และการประเมินผลหลักสูตร (Curriculum evaluation) การพัฒนาหลักสูตรให้ดีและมีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในแต่ละมิติว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ รายละเอียดของมิติในการพัฒนาหลักสูตรมีดังนี้

การวางแผนจัดทำหลักสูตรหรือร่างหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ การกำหนดการวัดและ

ประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้หรือการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย การจัด ทำ รายละเอียดของหลักสูตร เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การผลิต และการใช้สื่อการเรียนการสอน การเตรียมบุคลากร การบริหารหลักสูตรและการสอนตามหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตร ประกอบด้วย การประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร และการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ โอลิวา (Oliva. 1992 : 14 – 15)

กระบวนการที่เป็นระบบเชื่อมโยงกันในมิติต่างๆ ได้แก่ การวางแผนจัดทำหลักสูตรหรือยก ร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร กระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบไปด้วยกิจกรรมหลัก 5 ประการ ได้แก่

1) การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร การให้การศึกษาแก่เยาวชนทั้งประเทศจำเป็นต้อง ใช้หลักสูตรหลาย ๆ หลักสูตร เช่น หลักสูตรในระดับประถม หลักสูตรในระดับมัธยม และหลักสูตรใน ระดับอุดมศึกษา เป็นต้น หลักสูตรแต่ละระดับนี้สนองความต้องการของกลุ่มเยาวชนที่มีสภาพทาง จิตใจ ร่างกาย มีความสามารถในการเรียนรู้ และมีความต้องการทางการศึกษาแตกต่างกันออกไป ดังนั้นหลักสูตรแต่ละหลักสูตรจึงต้องมีความมุ่งหมายที่แสดงถึงเอกลักษณ์และวัตถุประสงค์ที่แตกต่าง กันออกไปด้วย อย่างไรก็ตาม ความมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับควรสอดคล้องและเสริมความมุง หมายทางการศึกษาในระดับชาติ กิจกรรมแรกนี้เป็นความพยายามที่จะหาคำตอบต่อคำถามที่ว่า “จะ ให้การศึกษาไปเพื่ออะไร” ผู้พัฒนาหลักสูตรจะตอบคำถามนี้ได้อย่างถูกต้องก็ต่อเมื่อได้ทำการสำรวจ และวิจัยข้อมูลด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาหรือความต้องการอย่างแท้จริงของสังคมเสียก่อน

2) การเลือก การจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ เมื่อได้กำหนดแล้วว่าความมุ่งหมายของ หลักสูตรมีอะไรบ้าง กิจกรรมขั้นที่สองในการพัฒนาหลักสูตรคือ การเลือกสรรวิชาความรู้และ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เมื่อเลือกเนื้อหาวิชา และประสบการณ์มาแล้ว ผู้พัฒนาหลักสูตรยังต้องพิจารณาต่อไปอีกว่า เนื้อหาสาระอะไรควรไปสอน ก่อนหรือสอนหลัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาไปได้อย่างสัมฤทธิ์ผลสูงสุด ในขั้นที่สองนี้ ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องตีปัญหาสองปัญหาให้แตกคือ

2.1) เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้เรียนควรรู้อะไรและควรมีประสบการณ์ อะไรบ้าง

2.2) จะจัดลำดับของความรู้และประสบการณ์เหล่านั้นอย่างไร จึงจะเกิดผลการ เรียนที่สูงสุด

การพัฒนาหลักสูตรในสองขั้นตอนที่กล่าวมาข้างต้นนับได้ว่าเป็นการพัฒนาหลักสูตรที่ ได้ผลงานออกมาแล้ว ผลที่ได้คือตั้งรูปแบบของหลักสูตรที่เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ บรรจุความมุ่งหมาย และรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและกิจกรรม ลำดับก่อนหลังของการนำเสนอสิ่งเหล่านี้ ให้แก่ผู้เรียน พร้อมทั้งการกำหนดเวลาในการเรียน ตัวอย่างของผลงานที่ได้จากการพัฒนาหลักสูตร สองขั้นแรก ได้แก่ หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ฉบับปี พ.ศ. 2503 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ พิมพ์ออกใช้ หลักสูตรในความหมายนี้ยังไม่สมบูรณ์ เพราะเป็นเพียงโครงการที่อยู่บนกระดาษ กระบวนการพัฒนาหลักสูตรจะสมบูรณ์ได้ต้องอาศัยกระบวนการอีกสามขั้นตอนคือ การนำเอา

หลักสูตรไปใช้ให้เกิดผลแก่ผู้เรียน การประเมินผลหลักสูตร และการนำเอาข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลหลักสูตรไปปรับปรุงแก้ไข

3) การนำเอาหลักสูตรไปใช้ การนำเอาหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียน และครู นำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มเหล่านั้นไปปฏิบัติให้เกิดผล ขั้นตอนที่สามนี้รวมถึง การบริหารงานทางด้านวิชาการของโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกและนักเรียนสามารถสอนและเรียนได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด แม้ว่าขั้นตอนที่สามนี้จะรวมกว้าง ๆ ถึงการบริหารงานด้าน วิชาการของโรงเรียนก็ตาม หัวใจของการนำเอาหลักสูตรไปใช้คือการสอน และบุคคลที่มีความสำคัญ ที่สุดในขั้นตอนนี้คือครู

4) การประเมินผลหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตรคือ การหาคำตอบว่า หลักสูตร สัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงไร และอะไรเป็นสาเหตุ การ ประเมินหลักสูตรเป็นงานที่ละเอียด ต้องการผู้ที่มีความรู้ทั้งในเรื่องของหลักสูตรและการประเมินผล

ความพยายามที่จะค้นพบว่า อะไรเป็นสาเหตุ นี้เองทำให้การประเมินผลหลักสูตรกิน ขอบเขตกว้างขวางมาก หลักสูตรไม่สัมฤทธิ์ผลอาจเป็นเพราะความมุ่งหมายสูงเกินไป หรือเพราะความ มุ่งหมายมากเกินไป ผู้ปฏิบัติไม่สามารถจะดำเนินการตามนั้นได้ทุกประการหรืออาจเป็นเพราะเลือก เนื้อหาหรือประสบการณ์ไม่สัมพันธ์กับความมุ่งหมาย ครูสอนไม่เป็น โรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ ไม่มี คู่มือหลักสูตร ไม่มีประมวลการสอน เป็นต้น การประเมินผลหลักสูตรครอบคลุมไปจนถึงการพิจารณา ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรทั้งสามเพื่อหาข้อบกพร่อง

การประเมินผลหลักสูตรเป็นงานใหญ่ มีขอบเขตกว้างขวาง ผู้ประเมินจำต้องวางโครงการ การประเมินผลไว้ล่วงหน้าว่าจะมีกระบวนการอย่างไร มีวิธีการอย่างไร ดังนั้นโครงการประเมินผล หลักสูตรดังกล่าวจะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบ และเมื่อนำไปใช้ประเมินแล้วควรมีการ ประเมินผลโครงการผลของหลักสูตรนั้น ๆ ด้วยว่า มีความสมบูรณ์รอบคอบและเชื่อถือได้มากน้อย เพียงไร

5) การปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตรมีลักษณะเป็นวัฏจักร เริ่มต้นด้วยการ กำหนดความมุ่งหมาย เลือก และจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย นำ หลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลตามที่มุ่งหมายไว้ ประเมินผลหาข้อบกพร่องของกระบวนการนี้ และนำเอา ผลที่ได้ไปปรับปรุงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรจึงเริ่มต้นด้วยกระบวนการและขั้นตอนเดิมอีกคือ ปรับปรุงความมุ่งหมาย เมื่อความมุ่งหมายซึ่งเป็นแม่บทเปลี่ยนไป กระบวนการที่เหลือก็ต้องถูก เปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องรับกัน จนมาถึงการประเมินผลหลักสูตร และนำเอาข้อมูลที่ได้จากการ ประเมินผลไปปรับปรุงหลักสูตรอีก เป็นวัฏจักรวนเวียนต่อเนื่องกัน

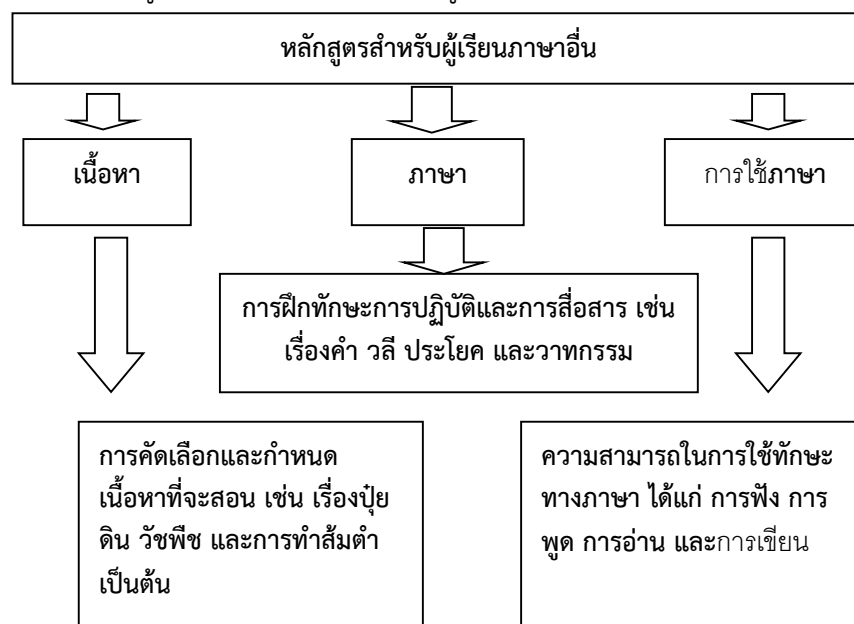
2. การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

ภาษาไทยได้รับความสนใจจากชาวต่างชาติเพิ่มขึ้นโดยลำดับ มหาวิทยาลัยและ สถาบันการศึกษาต่าง ๆ มีการพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติทั้งระยะสั้น 30 ชั่วโมง หลักสูตร 3 เดือน หลักสูตร 1 ปี และหลักสูตรปริญญาตรี การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยเป็นภาษาที่ สองหรือเป็นภาษาเพื่อใช้สอนคนต่างชาติ ส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่การออกแบบ การแก้ไขเกี่ยวกับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประเมินผลซึ่งนักวิชาการที่สอนภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่สองได้ให้แนวทางในการจัดการหลักสูตรภาษาที่สองไว้เป็นตัวอย่าง เช่น

Richards (2001 : 1) ได้ให้แนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรว่า การพัฒนาหลักสูตรภาษาที่สองเป็นกิจกรรมในระดับกว้างของวงการการศึกษาซึ่งจะเน้นเรื่องการคัดเลือกเนื้อหา ทักษะ ความสนใจของผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน แนวคิดนี้เป็นไปในทางเดียวกันกับศรีวิไล พลมณี นักวิชาการผู้มีประสบการณ์การเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติซึ่งถือว่าเป็นผู้บุกเบิกการเรียนการสอนวิชาการสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง (Instruction of Thai as a Second Language) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการหลักสูตรในการเรียนการสอนภาษาที่ผู้เรียนที่พูดภาษาอื่นในการสัมมนาวิชาการเรื่อง นวัตกรรมการสอนอ่าน-เขียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่พูดภาษาอื่น เมื่อวันที่ 11-12 กันยายน 2551 ห้องสันพระเนตร โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ไว้ตอนหนึ่งว่า ... การจัดทำหลักสูตรสำหรับผู้เรียนภาษาอื่นสิ่งที่ควรคำนึงก็คือเรื่องเนื้อหา ภาษาที่สอน และการใช้ภาษา หลักสูตรนี้สามารถเรียกอีกอย่างว่า หลักสูตรบูรณาการ 3 เสา ตัวหลักสูตรประกอบด้วยเนื้อหา ภาษา และการใช้ภาษา (content language and use) กล่าวคือ เนื้อหาคือการคัดเลือกและกำหนดเนื้อหาที่จะสอน เช่น เรื่องปุย ดิน วัชพืช และการทำส้มตำ เป็นต้น ภาษา คือ การฝึกทักษะการปฏิบัติและการสื่อสาร เช่น เรื่องเสียง คำ วลี ประโยค และวาทกรรม และการใช้ภาษา คือ ความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษา เช่น การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

การจัดทำหลักสูตรภาษาที่สองที่เรียกว่า “บูรณาการสามเสา” ดังแผนผังข้างล่างนี้

ภาพที่ 2 แบบการสร้างหลักสูตรบูรณาการสามเสา สำหรับผู้เรียนภาษาอื่นของศรีวิไล พลมณี

ที่มา : ศรีวิไล พลมณี เอกสารสัมมนาเรื่อง นวัตกรรมการสอนอ่าน-เขียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่พูดภาษาอื่น

แบบการสร้างหลักสูตรบูรณาการสามเส้าดังกล่าวมีรูปแบบการสร้างที่เน้นด้านเนื้อหา การฝึกฝนทักษะทางภาษา และความสามารถในการใช้ภาษาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยกำหนดเนื้อหาที่จะสอนให้ทันสมัยน่าสนใจและเป็นเนื้อหาที่มีอยู่ในสถานการณ์ที่พบในชีวิตประจำวัน

อย่างไรก็ตาม การกำหนดหลักสูตรภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศหรือการสร้างหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะเน้นในเรื่องใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นเน้นทางด้านทักษะใดทักษะหนึ่ง หลักภาษา โครงสร้างภาษา หรือจะเน้นเฉพาะความสามารถในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการเรียนภาษาในระดับต้นจะต้องเน้นให้ชัด หากผสมปนเปกันโดยไม่มีหลักการจะทำให้ผู้เรียนสับสนและทำให้รู้สึกว่าการเรียนภาษาไทยยาก ดังที่ มยุรี สุขวิวัฒน์ (2513 : 166) ได้เสนอให้เน้นทักษะใดทักษะหนึ่งไว้ว่า การเน้นทักษะใดทักษะหนึ่งในแต่ละชุดการเรียนหรือแบ่งทักษะให้ชัดเจน มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาต่างประเทศมาก บางคนเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อจะไว้พูดอย่างเดียวไม่ต้องการอ่านและเขียน ก็อาจพูดได้ดี ถ้าเรียนถูกวิธีและได้ฝึกฝนทักษะด้านนั้นอยู่เสมอ บางคนที่ต้องเน้นทักษะในการอ่านไม่ต้องการใช้เวลาเพื่อฝึกหัดพูด ก็ย่อมจะออกเสียงไม่ได้ดีเท่ากับคนที่ฝึกทางการพูด แต่เข้าใจจากหนังสือที่ตนเองอ่านได้

การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มีความเกี่ยวกับการทดลองปฏิบัติการและการพัฒนาและนำไปใช้ ซึ่งอาจมีลำดับขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

2.1 การออกแบบหลักสูตร

การออกแบบหลักสูตร คือ การจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้สร้างบทเรียนและผู้สอนบทเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการเรียนภาษามากที่สุดตามองค์ประกอบของหลักสูตร รุจิர் ภูสาระ (2546 : 8) ได้กล่าวถึงคำจำกัดความขององค์ประกอบของหลักสูตรว่า หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรไปด้วย

ตามแนวคิดของนักการศึกษา ทาบา (Hilda Taba, 1962 : 422 – 423) อ้างในการพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา (2546 : 8) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร 4 องค์ประกอบคือ

- 1) วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
- 2) เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงสอนในแต่ละวิชา
- 3) วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 4) วิธีการประเมินผล

การออกแบบหลักสูตรการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติในระดับต้น สิ่งที่สำคัญ คือ ต้องวิเคราะห์หลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตรคืออะไร จากนั้นวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนนำมาสร้างเป็นเนื้อหาบทเรียนและกำหนดจำนวนชั่วโมงสอนบทเรียนแต่ละบทให้เหมาะสมกับกลุ่มของผู้เรียน กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่เหมาะสม

2.2 องค์ความรู้กับวัฒนธรรม

การลงมือปฏิบัติในการสอนนำหลักสูตรที่ออกแลแล้วมาใช้จริงในห้องเรียน การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาตินั้น สิ่งสำคัญ คือ การสอนภาษาที่มีใช้สอนหลักภาษา ไวยากรณ์เท่านั้น แต่ต้องสอนภาษาควบคู่กับการสอนวัฒนธรรมของไทย โดยการแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมในแต่ละบทเรียน หากสอนผู้เรียนที่เป็นคนไทยอาจไม่ต้องสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมมากนัก เนื่องจากทราบและเรียนรู้จากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว หรือการเรียนการสอนในวิชาสังคมและวัฒนธรรมมาพอสมควร สำหรับชาวต่างชาติทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมไทยเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ น่าศึกษา น่าเรียนรู้ เป็นความรู้ใหม่ ดังนั้นในห้องเรียนภาษาไทยของชาวต่างชาติควรมีคำถามมากมายที่ผู้เรียนต้องการทราบ และผู้สอนต้องหาคำตอบเพื่ออธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจ

2.3 พัฒนาทักษะและนำไปใช้

การสอนวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่คู่กับการสอนภาษาไทย และการสอนภาษาต้องพัฒนาทักษะของผู้เรียนทั้งการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนจึงจะสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งการพัฒนาทักษะของชาวต่างชาติผู้เรียนภาษาไทยในระดับต้นนั้น ควรเริ่มจากทักษะการฟังและการพูด เมื่อผู้เรียนเรียนทักษะการฟังและการพูดได้ระยะหนึ่งแล้ว ผู้สอนสามารถเริ่มสอนทักษะการอ่านและการเขียนได้โดยขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เรียน

3. การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ในปัจจุบันทั้งในสถาบันอุดมศึกษาไทย ศูนย์สอนภาษา และโรงเรียนต่างก็เปิดสอนภาษาไทยให้กับชาวต่างชาติมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ไม่เพียงในประเทศไทยในต่างประเทศก็มีการเรียนการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติหลายแห่ง ดังที่ ศรีวิไล พลมณี (2545:15) ได้ศึกษาและนำเสนอเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติไว้ว่า ปัจจุบันสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วโลก ได้เปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยและไทยศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จากการสำรวจของกระทรวงการต่างประเทศมีสถานอุดมศึกษาทั่วโลกเปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย เช่น หลักสูตรเอเชียศึกษาหรือหลักสูตรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา รวมประมาณ 114 สถาบัน ในทวีปเอเชีย ยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย เชื่อว่า จำนวนสถาบันที่เปิดสอนภาษาไทยจะเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ยังไม่รวมศูนย์สอนภาษาและโรงเรียนสอนภาษาที่จัดสอนในเชิงธุรกิจ ซึ่งนับว่ามีการเติบโตพอสมควร

ปัจจุบันภาษาไทยมีใช้ภาษาที่ใช้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้นแต่เป็นภาษาที่ได้รับความนิยมในหลายประเทศทั่วโลก สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ (2545:163) กล่าวว่า ผลจากกระแสคลื่นเศรษฐกิจโลก หรือโลกาภิวัตน์นี้เองทำให้มีผู้เรียนภาษาไทยในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และอีกจำนวนไม่น้อยได้เดินทางมาเริ่มเรียนใหม่หรือเรียนเพิ่มเติมในประเทศไทยภายใต้โครงการแลกเปลี่ยน โครงการความร่วมมือ ฯลฯ หรือการเดินทางมาท่องเที่ยวระยะสั้น ที่กระจายไปทั่วทุกภูมิภาค โดยเฉพาะไปยังสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของประเทศ

ชาวต่างชาติจากหลากหลายประเทศเดินทางมาเรียนภาษาไทยในดินแดนของเจ้าของภาษา คือ ประเทศไทย แต่มีคนไทยสักกี่คนที่ตระหนักถึงความสำคัญ คุณค่าของภาษาไทยและการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ ถือได้ว่าเป็นการเผยแพร่

ความรู้ทั้งทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของประเทศ อีกทั้งทำให้คนไทยตระหนักถึงคุณค่าของภาษาไทยมากขึ้น โกชัย สาริกบุตร กล่าวไว้ในส่วนความนำของเอกสารประกอบการอบรมวิธีการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ : แนวสอนแบบบูรณาการ (2550) ว่า ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ มีจุดเน้นที่ครูผู้สอนพึงตระหนักชัด คือ สถานศึกษาต้องมอบหมายให้ครูผู้สอนทุกคนออกแบบการเรียนการสอน โดยคาดหวังว่าผู้เรียนควรจะสามารถทำอะไรได้และได้ในระดับใด และการออกแบบการเรียนรู้นั้นจะต้องให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อกลุ่มสาระวิชาต่างๆ จากจุดเน้นที่ผู้สอนพึงตระหนักดังกล่าว ทำให้ได้แนวทางซึ่งเป็นแนวคิดสำหรับสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ ขั้นตอนในการพัฒนาทักษะ 5 ขั้นตอน ได้แก่

1) ปฐมนิเทศ

การปฐมนิเทศเป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกันเพราะเป็นการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้สอนภาษาในวันแรกของการเรียนการสอน เมื่อปฐมนิเทศปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ผู้เรียนไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เมื่อผู้สอนอธิบายด้วยภาษาอังกฤษผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจได้ การแก้ไขผู้สอนอาจใช้ภาษามือ ภาษาร่างกาย (body language) ในการสื่อสารกับผู้เรียน หรือใช้สถานการณ์ในการเรียนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทำตามเพื่อนและเข้าใจวิธีการที่ใช้สอน

ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นตามหลังจากปฐมนิเทศแล้วก็คือ ผู้เรียนไม่ทำตามข้อตกลงที่ได้ทำร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เนื่องด้วยหลายสาเหตุอาจเพราะวิธีการเรียนของผู้เรียนแตกต่างกับวิธีการสอนของผู้สอน ผู้เรียนบางคนเรียนภาษาจากภาพ บางคนเรียนภาษาจากอักษร อาจเพราะอายุของผู้เรียนแตกต่างกัน ผู้เรียนอายุน้อยความสนใจน้อย ผู้เรียนอายุมากความสนใจมาก อาจเพราะเพศที่แตกต่างกัน เป็นต้น แนวทางแก้ไขปัญหานี้ ผู้เรียนและผู้สอนควรพบกันครึ่งทาง ต่างคนต่างยืดหยุ่น และยอมรับข้อเสนอของทั้งสองฝ่าย

2) เริ่มบทเรียน

หลังจากการปฐมนิเทศ เป็นการเริ่มบทเรียน เริ่มการเรียนการสอนจริง สิ่งสำคัญสำหรับผู้สอนก่อนการเริ่มบทเรียน ได้แก่ การเตรียมตัว ก็คือการเตรียมสภาพร่างกายให้แข็งแรงสมบูรณ์ เตรียมเนื้อหาบทเรียนที่จะสอน การเตรียมใจคือการเตรียมใจรับฟังคำถามและตอบคำถามในห้องเรียน และการเตรียมอุปกรณ์คือการเตรียมอุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบในการสอนให้พร้อม ทั้งรูปภาพ อุปกรณ์จริง อุปกรณ์จำลอง บทเรียน แบบฝึก บัตรอักษร บัตรคำ แถบบันทึกเสียงประกอบบทเรียน และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

3) สอนออกเสียง

การเริ่มบทเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติระดับต้น ผู้สอนควรบอกผู้เรียนว่าเนื้อหาที่จะสอนเกี่ยวกับอะไร จากนั้นจึงเริ่มสอนการออกเสียงคำศัพท์ที่ถูกต้อง โดยผู้สอนออกเสียงเป็นตัวอย่างให้ผู้เรียนฟังพร้อมทั้งใช้สื่อการสอนที่อาจเป็นรูปภาพ อุปกรณ์จริงหรืออุปกรณ์จำลองเพื่อสื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้นๆ จากนั้นให้ผู้เรียนออกเสียงตามผู้สอน (หากเป็นไปได้ควรให้ผู้เรียนได้ฝึกออกเสียงทุกคน) เมื่อผู้เรียนออกเสียงผิดพลาด เพื่อนในชั้นเรียนสามารถช่วยแก้ไขได้ หากเพื่อนในชั้นเรียนไม่สามารถช่วยแก้ไขได้ ผู้สอนจะเป็นผู้แก้ไขให้กับผู้เรียน การฝึกออกเสียงควร

ฝึกซ้ำหลายๆครั้ง ทบทวนคำศัพท์ทีกลับไปกลับมาจนผู้เรียนสามารถออกเสียงถูกต้องและจำความหมายได้

หลังจากผู้เรียนออกเสียงถูกต้องและจำความหมายได้แล้ว ผู้สอนแจกบทเรียนที่ได้ฝึกออกเสียงแล้วซึ่งมีทั้งภาพและคำศัพท์ภาษาไทยให้ผู้เรียน ผู้สอนออกเสียงคำศัพท์อีกครั้งและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเขียนคำอ่านโดยใช้ภาษาของตนเองได้

เมื่อผู้เรียนออกเสียงคำศัพท์พื้นฐานได้ ผู้สอนควรสอนคำถามที่ใช้ประกอบบทเรียนนั้น ๆ จากนั้นสอนการตั้งคำถามและตอบคำถามโดยใช้คำศัพท์ที่เรียนแล้ว สร้างบทสนทนาสั้นๆ และง่ายที่สุด เป็นการสอนโครงสร้างประโยคภาษาไทยให้ผู้เรียนในขณะเดียวกัน ดังตัวอย่าง

บทเรียนเรื่อง ที่พัก

คำศัพท์ ได้แก่ บ้าน โรงแรม เกสต์เฮาส์ แพลต คอนโด รีสอร์ท บ้านพัก

เริ่มต้นจากการแนะนำเหล่านี้ อาจจะนำบัตรคำและอธิบายลักษณะหรือใช้ภาพประกอบ หลังจากนั้นต้องใช้คำกริยาแนะนำ เช่น คำว่า “พัก” “พักอยู่” “อยู่” “อาศัยอยู่” และคำถามว่า “ที่ไหน” พร้อมกับการใช้คำสรรพนามเพื่อสนทนาว่า “คุณ” “ฉัน, ผม, ดิฉัน” และสร้างบทสนทนาว่า

“คุณพักที่ไหน ครับ/ค่ะ”

“ผม,ฉัน,ดิฉัน พักอยู่ที่บ้าน ครับ/ค่ะ”

ก่อนที่ผู้สอนจะเริ่มบทเรียนใหม่ทุกครั้ง ผู้สอนควรทบทวนบทเรียนที่เรียนแล้วทุกครั้ง เป็นการย้ำให้ผู้เรียนจำได้ อีกทั้งควรนำคำศัพท์ในบทเรียนที่เรียนแล้วมาใช้ในบทเรียนใหม่เสมอ ทำให้ผู้เรียนตระหนักว่าคำศัพท์ที่เรียนแล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา

3) ทำกิจกรรม

ผู้เรียนฝึกออกเสียงคำศัพท์ได้แล้ว ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติการออกเสียงเพิ่มเติมโดยให้ผู้เรียนฝึกการถามการตอบ สนทนาเป็นคู่ เป็นกลุ่ม เกม แสดงบทบาทสมมติ สร้างสถานการณ์จำลอง หรือการฝึกในสถานการณ์จริง เป็นต้น

4) ทบทวน

นอกจากการทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติทบทวนในห้องเรียนแล้ว ผู้สอนควรให้การบ้านเพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนบทเรียนนอกห้องเรียนและได้ฝึกใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันในสถานการณ์จริงด้วย เมื่อผู้เรียนนำไปใช้จริงและเกิดปัญหาการใช้ภาษาไทยขึ้นในชั่วโมงเรียนครั้งต่อไปผู้เรียนสามารถนำปัญหาที่เกิดจากการใช้ภาษาไทยในสถานการณ์จริงนั้นมาสอบถามอาจารย์ในห้องเรียนได้ นำไปสู่การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและเข้าใจ

จากที่กล่าวมาเป็นเพียงส่วนหนึ่งของแนวคิด วิธีการสอนภาษาไทย ปัญหาที่เกิดขึ้น และแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติเท่านั้น การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ มิใช่ใช้เพียงวิธีการใดวิธีการหนึ่งแต่สามารถนำวิธีการสอนที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ได้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสอนภาษาไทย

การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ อาจต้องใช้แนวคิดที่เกี่ยวข้องในเรื่องการสอนภาษาต่างประเทศและการเรียนรู้ภาษาที่สองมาประยุกต์ใช้ด้วยก็ได้ วิธีการสอนนั้นมีหลากหลายวิธีการนอแต่ละแบบนั้นก็เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งแนวคิดและวิธีการสอนภาษาที่สองในแบบต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้พัฒนาไปตามความเชื่อและ

ประสบการณ์ของผู้สอน สมพงษ์ วิทิตศักดิ์พันธุ์ (2529 : 29) ได้แสดงทัศนะในเรื่องนี้ไว้ว่า แนวคิดหรือความเชื่อที่ว่าภาษาเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ผ่านกระบวนการการเลียนแบบและท่องจำตามแนวคิดของกลุ่มโครงสร้างนิยม เราก็พบได้ว่า วิธีการสอนภาษาต่างประเทศจะออกมาในแนวเดียวกัน คือ การท่องจำโครงสร้างและใช้คำใหม่เข้าไปแทนที่ดังเช่นวิธีการสอนภาษาต่างประเทศแบบวิธีการอธิบายไวยากรณ์และแปล (The Grammar-Translation Method)

ต่อมาได้มีการพัฒนาแนวคิดและความเชื่อแบบเดียวกันนี้เพิ่มเติมโดยสร้างบริบทที่สร้างความสนใจให้ผู้เรียนได้มากขึ้นโดยวิธีการเน้นการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน ลดการอธิบายไวยากรณ์ลงแต่ห้ามให้มีการแปลโดยเด็ดขาด วิธีการนี้เน้นการเรียนรู้จากบริบทที่สร้างขึ้นในห้องเรียนตามบทเรียนที่มีอยู่ วิธีการดังกล่าวนี้ได้รับความนิยมมากเมื่อ 50 ปีที่แล้ว และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลายแห่งนำมาใช้ ซึ่งเรียกวิธีการนี้ว่า The Direct Method ต่อมา มีการนำแนวคิดด้านจิตวิทยาเชิงพฤติกรรมและจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษาเชิงโครงสร้างมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การนำแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาได้รับการยอมรับและได้ผสมผสานกันเป็นวิธีการและกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ แนวการสอนแบบใหม่จึงได้เกิดขึ้นโดยเน้นว่า การเรียนรู้ภาษานั้นมีขั้นตอนแบบเป็นธรรมชาติ คือผู้เรียนเริ่มเรียนรู้ภาษาจากการฟัง เข้าใจ พูด อ่าน และเขียนตามลำดับ การสอนระยะแรกจึงเน้นไปที่การฟังภาษาให้มาก เพื่อให้เกิดการจำรูปแบบโครงสร้างภาษา และการทำแบบฝึกหัดเพื่อการท่องจำ ตอนนี้องค์กรบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียงได้เข้ามามีบทบาท เรียกวิธีการสอนนี้ว่า Audi lingual Methodology (สมพงษ์ วิทิตศักดิ์พันธุ์, 2529 : 29)

แนวคิดจิตวิทยาการเรียนรู้และแนวคิดทางด้านภาษาศาสตร์ได้เข้ามามีบทบาทในการเรียนรู้ภาษามากขึ้น การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองก็เริ่มพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปด้วย การเรียนการสอนจะเน้นไปที่คำและโครงสร้างประโยคที่จำเป็น โดยแทรกเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้สึกลึกซึ้งมากขึ้น มีหลายหลายวิธี เช่น Cognitive Approaches, Multiple Approaches, The Total Physical Approaches, Modern Adaptations of the Direct Method (อดิสรณ์ ปทุมถิ่น, 2554 : 24)

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันเน้นไปที่สถานการณ์ต่าง ๆ ทางสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากผู้เรียนจะได้ฝึกและจดจำได้ง่ายมากยิ่งขึ้น เพราะได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงและใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับ Omaggio (1986) อ้างใน สมพงษ์ วิทิตศักดิ์พันธุ์ (2549 : 31) ว่า ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกฝนการใช้ภาษาในบริบททางภาษาและวัฒนธรรมที่เขาจะต้องพบเห็น ในการจัดการเรียนการสอนจึงต้องเน้นที่การกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าพูดกล้าแสดงออกด้วยคำพูดหรือภาพที่คิดว่าจำเป็น และจะต้องเป็นภาพที่ใช้พูดกันจริงในชีวิตประจำวันเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา และผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจวัฒนธรรมของสังคมที่ตนศึกษาอยู่ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้มีการนำพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาที่สองอย่างแพร่หลาย เรียกวิธีนี้ว่า วิธีการสอนแบบสื่อสาร (The communicative Approach) หรือเรียกว่า วิธีการสอนตามแบบธรรมชาติ (The Proficiency-Oriented Approach)

จะเห็นได้ว่า การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ หรือภาษาที่สองสำหรับต่างชาติจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีวิธีการที่สามารถให้ผู้เรียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งในปัจจุบันนิยมใช้มากที่สุด

เนื่องจากผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาพร้อม ๆ กับเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาที่ตนเองเรียนไปด้วยกัน

การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับวิธีการเรียนรู้ภาษาที่สอง แต่ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ประกอบอีกหลายด้าน เช่น จิตวิทยาและวิธีการสอน เป็นต้น ศรีวิไล พลมณี (2545 : 185) ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับการสอนภาษาว่า การจะสอนภาษาให้ดีขึ้นต้องอาศัยความรู้จากหลายแขนงเข้ามาช่วย เป็นต้นว่า จิตวิทยา ภาษาศาสตร์ สังคมมานุษยวิทยา การสื่อสารและเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น ความเห็นดังกล่าวเป็นไปในทางเดียวกันกับ สมพงษ์ วิทยศดีพันธ์ (2549 : 51) ที่ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่สอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศไว้ว่า คุณสมบัติที่ดีของผู้สอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติมี 5 ประการ ดังนี้

- 1) เข้าใจจิตวิทยาการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- 2) รู้วิธีและเทคนิคที่ดีในการสอนภาษาต่างประเทศ
- 3) เข้าใจลำดับเนื้อหาของแบบเรียนและรู้วิธีการสร้างเสริมแบบเรียนให้น่าสนใจ
- 4) รู้และเข้าใจภาษาไทยระดับต่าง ๆ ดี
- 5) รู้และสื่อสารในภาษาของผู้เรียนหรือภาษาอังกฤษได้

ในหนังสือคู่มือการสอนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติของ ทบวงมหาวิทยาลัย (2545 : 11-22) โดยมี สมพงษ์ วิทยศดีพันธ์ เป็นหัวหน้าโครงการฯ ได้นำเสนอการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพและได้ผลเลิศ โดยนำเสนอเกี่ยวกับการทำแบบเรียนที่มีโครงสร้างที่ดีและผู้สอนจะต้องทำแผนการสอน เตรียมเทคนิคการสอน สร้างสื่อการสอน และคิดค้นสร้างสรรค์กิจกรรมในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนเพิ่มเติม มีการวัดผลประเมินผลเป็นระยะ ๆ ด้วยเกณฑ์ที่แน่นอน อาจแบ่งการทำงานของอาจารย์ผู้สอน ดังนี้

1) การทำแผนการสอน ผู้สอนจำต้องคำนึงถึงเวลา เป้าหมายของผู้เรียน ลักษณะ วัน และภูมิหลังของผู้เรียน จำนวนผู้เรียนในห้อง เป็นจุดเริ่มต้นในการทำแผน หลังจากนั้นอาศัยหลักการพื้นฐานในการวางแผนการสอน คือ แบ่งเนื้อหาชัดเจน บริหารเวลาเหมาะสม มีกิจกรรมเสริมเนื้อหา ประเมินผล กำหนดเทคนิคการสอนที่เหมาะสมจะทำให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2) การปรับแผนการสอน การยืดหยุ่นเป็นสิ่งสำคัญในการสอน แผนสามารถปรับได้อยู่เสมอ บรรยากาศในห้องเรียน บุคลิกและความสนใจของผู้เรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการปรับแผนการสอน ผู้สอนจะต้องอาศัยประสบการณ์ในปรับแผน เพื่อให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จ

3) สร้างสื่อการสอน ผู้สอนจะต้องมีสื่อการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจ สื่อการสอนพื้นฐานที่ใช้กันมาก เช่น บัตรคำ บัตรภาพ วัสดุจริง ภาพวิดีโอ แผ่นบันทึกเสียง เพลง คอมพิวเตอร์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสื่อการสอนอื่น ๆ อีกมากมายที่ผู้สอนสามารถคิดค้นและสร้างสรรค์เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างสนุกสนาน น่าสนใจ และมีประสิทธิภาพสูงสุด

4) เทคนิคการสอน ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทย เทคนิคการสอนที่ดีเกิดจากความคิดพื้นฐานของผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากที่สุด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเรียนรู้ สร้างดึงดูดความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้มากยิ่งขึ้น

5) การเตรียมตัวก่อนสอน ผู้สอนต้องเตรียมตัวก่อนเข้าสอนทั้งเนื้อหาและอุปกรณ์การสอน

6) การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนและการนำเข้าสู่บทเรียน การสอนภาษาไทยปกติแล้วจะพยายามให้ผู้เรียนและผู้สอนใช้แต่ภาษาไทยเท่านั้น พยายามไม่แปลเป็นภาษาแม่ของผู้เรียนหรือภาษาอังกฤษ ยกเว้นเมื่อจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น แต่จะใช้ภาษาท่าทาง ภาพ สื่อการสอน ประกอบ

7. บทบาทของผู้เรียนในชั้นเรียน ผู้เรียนคือหัวใจและเป้าหมายของชั้นเรียน การเรียนรู้ทางทักษะ ผู้เรียนต้องมีบทบาทอย่างเต็มที่ในการสนใจ ตั้งใจฟังและฝึกฝน ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนหมั่นฝึกฝน

8) กิจกรรมนอกชั้นเรียน การเรียนการสอนภาษาไทยในบริบทไทยศึกษาเป็นเรื่องเอื้อประโยชน์อย่างมากต่อผู้เรียน เพราะผู้เรียนไม่เพียงแต่จะเรียนรู้ภาษาเท่านั้น หากยังได้เรียนรู้วัฒนธรรมไปในขณะเดียวกันด้วย

9) ทักษะศึกษา การเดินทางไปทัศนศึกษาตามสถานที่สำคัญของเมือง เป็นสิ่งที่ต้องทำให้กับคนต่างชาติที่เข้ามาเรียนรู้ การทำกิจกรรมเช่นนี้ทำให้ผู้เรียนซึมซับเอาวัฒนธรรมไทยมากยิ่งขึ้น

10) การวัดผลประเมินผล ทำให้ผู้สอนได้รู้ระดับความก้าวหน้าและความใส่ใจของผู้เรียน จะได้มีการพัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้น

4. แนวคิดเรื่องการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษามีวิธีการสอนที่แตกต่างหลากหลายตามหลักแนวคิดพื้นฐาน และวิธีการสอนภาษาที่แตกต่างกันออกไปตามแต่นักภาษาศาสตร์ประยุกต์คิดค้นขึ้นเพื่อใช้ในการสอน หรือเพื่อปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เกิดขึ้นประมาณปี ค.ศ. 1970 และได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศอังกฤษ เนื่องจากเป็นแนวทางการสอนที่เน้นในเรื่องการสื่อสารตามสถานการณ์ในการใช้ภาษาจริงมากกว่าการเน้นสอนเรื่องรูปแบบหรือโครงสร้างของภาษาเพียงอย่างเดียว มีนักวิชาการหลายที่กล่าวสนับสนุนความสำเร็จในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เช่น Widdowson (1978) อ้างใน Larsen-Freeman (2000:121) ได้กล่าวไว้ว่า การนำแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาสืบเนื่องจากผู้เรียนสามารถผลิตประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะนำความรู้ทางตัวภาษาที่ได้เรียนนั้นไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสมถูกต้องตามบริบท ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการรู้ถึงกฎในตัวภาษาของผู้เรียนนั้นยังไม่เพียงพอแต่การใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาที่มีไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งนอกจากที่ผู้เรียนต้องมีความรู้ในเรื่องไวยากรณ์ภาษาแล้ว ผู้เรียนยังต้องมีความรู้ในสิ่งที่อยู่นอกเหนือตัวภาษา เช่น สถานภาพหรือความสัมพันธ์ของกลุ่มสนทนาในสังคม อายุ เพศ การศึกษา ความสุภาพ ตลอดจนเจตนาทั้งทางตรงและทางอ้อมในการสื่อสาร เป็นต้น

Larsen-Freeman (2000:128-132) ได้กล่าวไว้ว่าเป้าหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นคือการทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารในภาษาที่เรียนได้ โดยการจะทำเช่นนี้ได้จะต้องมีความรู้

ในเรื่องของโครงสร้างทางภาษา ความรู้ในเรื่องความหมาย และความเข้าใจในเรื่องของหน้าที่ของภาษาที่ใช้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเลือกรูปแบบของภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใช้ในการสื่อสาร บริบททางสังคม ตลอดจนบทบาททางสังคมของผู้ร่วมสนทนาด้วย นอกจากการสอนที่เน้นในเรื่องหน้าที่ของภาษามากกว่ารูปแบบทางภาษาแล้ว ผู้เรียนยังต้องเรียนทักษะทั้งสิ้น คือ พูด ฟัง อ่าน เขียน ไปพร้อม ๆ กันตั้งแต่เริ่มต้นอีกด้วย โดยสิ่งที่มีความโดดเด่นในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร คือ เนื้อหาของการเรียนการสอนจะอยู่ภายใต้กระบวนการทางการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งสิ้น โดยการที่ผู้เรียนจะสามารถสื่อสารได้นั้นต้องมียุทธศาสตร์ประกอบหลักๆ อยู่ 3 ประการด้วยกันคือ 1) ช่องว่างระหว่างข้อมูล (Information gap) คือความต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันโดยเมื่อคู่สนทนาไม่มีข้อมูลหรือมีข้อมูลไม่พอเพียง ทำให้ต่างฝ่ายต้องการที่จะทราบหรือให้ข้อมูลซึ่งกันและกัน 2) การเลือก (Choice) คือผู้เรียนมีโอกาสในการเลือกที่จะพูดหรือเขียน ตลอดจนรูปแบบในการสื่อสารความหมาย 3) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ ผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้ทราบถึงผลของการสื่อสารที่ว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวจากปฏิกิริยาของผู้ร่วมสนทนา นอกจากนี้แล้วการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารยังเน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติกล่าวคือ ผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาให้มากที่สุด การให้ผู้เรียนสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกันโดยให้เลือกใช้ภาษาตามต้องการและให้ประเมินการสื่อสารด้วยตนเองเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารจริงๆ ส่วนเรื่องข้อผิดพลาดที่ผู้เรียนมีขณะที่มีการเรียนการสอนนั้นไม่ใช่สิ่งที่ต้องการการแก้ไขเสมอ ทั้งนี้ข้อผิดพลาดจะถูกแก้ไขเฉพาะในส่วนที่สำคัญๆที่จะไปขัดขวางหรือสร้างความสับสนของความเข้าใจในการสื่อสารเท่านั้น มิฉะนั้นผู้เรียนอาจเกิดความไม่มั่นใจไม่กล้าที่จะใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่างๆได้

Wilkins (1976) ได้เสนอแนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ว่าเป็นการให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตั้งแต่เริ่มต้น แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ละเลยในเรื่องความสำคัญทางไวยากรณ์และสถานการณ์ในการใช้ภาษา การสอนภาษาตามแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสารจะมีข้อดีกว่าแนวคิดการสอนที่เน้นไวยากรณ์คือ มีการฝึกฝนภาษาเพื่อใช้ในการสื่อสาร และเมื่อผู้เรียนได้มีการฝึกฝนการใช้ภาษาได้ในสถานการณ์จริงแล้ว ยังช่วยให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้เรียนอีกด้วย

การสร้างความสามารถในการสื่อสาร (Communicative competence) ซึ่งเป็นเป้าหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้ แบ่งได้เป็น 4 ประเภทตามแนวคิดของ Savignon (1983: 36-38) ดังต่อไปนี้

- 1) ความสามารถด้านกฎเกณฑ์และโครงสร้างของภาษา (Linguistic or Grammatical competence) คือ ความสามารถที่ผู้เรียนต้องมีเกี่ยวกับเรื่องการออกเสียง ศัพท์ โครงสร้างหรือรูปแบบของประโยคเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร

2) ความสามารถด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม (Sociolinguistic competence) คือ ความสามารถที่ผู้เรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น คนรู้ว่าควรพูดอย่างไรในสถานการณ์ใด จุดประสงค์ของการสนทนา ตลอดจนคำนึงถึงบทบาททางสังคมของตนเองและผู้ร่วมสนทนา เป็นต้น

3) ความสามารถด้านความเข้าใจในระดับข้อความ (Discourse competence) คือ ความสามารถที่ผู้เรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับการตีความวิเคราะห์ความสัมพันธ์กันของประโยคต่างๆ โดยสามารถเชื่อมโยงความหมายและโครงสร้างทางไวยากรณ์เพื่อพูดหรือเขียนสิ่งต่างๆ ได้ต่อเนื่องมีความหมายสัมพันธ์กัน เช่น การมีลำดับของการเล่าเรื่อง การเขียนจดหมายที่มีข้อความเป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกัน

4) ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic or Strategic competence) คือ ความสามารถที่ผู้เรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับ การถอดความ การพูดซ้ำ การพูดอ้อม การใช้ภาษาสุภาพ ตลอดจนการใช้น้ำเสียงแบบต่างๆ เพื่อให้การสื่อสารมีความราบรื่นขึ้นหากเมื่อเกิดความเข้าใจผิด หรือการไม่เข้าใจในการสื่อสาร

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่าการสอนภาษาตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น เน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนมากกว่าเน้นถึงหลักเกณฑ์การใช้ภาษา อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาและความถูกต้องอีกด้วย ดังนั้นการเรียนการสอนแนวนี้จะต้องเน้นการทำกิจกรรมเพื่อการฝึกฝนการใช้ภาษาให้ใกล้เคียงสถานการณ์จริงมากที่สุด เช่น มีการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้สนทนาโต้ตอบกันเป็นคู่ กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ มีการสวมบทบาท การเล่นเกม เป็นต้น และการที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้เรียนต้องมีทักษะความสามารถทั้ง 4 ด้าน นั่นคือ ความสามารถในการด้านกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ ความสามารถด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม ความสามารถด้านความสัมพันธ์ของข้อความ และความสามารถด้านการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย จึงเป็นแนวคิดทฤษฎีที่เหมาะสมในการนำมาประยุกต์และเป็นแนวคิดพื้นฐานการทำแบบเรียนในงานวิจัยนี้

5. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน

แบบเรียนเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระที่ถูกหรือในหลักสูตรและจุดประสงค์ของรายวิชา ผู้เขียนต้องใช้หลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชาเป็นตัวกำหนดในการเขียน มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย และระดับชั้นของผู้เรียน มีผู้ให้ความหมายไว้หลายอย่าง เช่น ชอร์ (Shore. 1960 : 54) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่ครูกับนักเรียนใช้สื่อความหมายซึ่งกันและกัน กูด (Good. 1973 : 605) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นหมายถึงหนังสือที่เกี่ยวกับการศึกษาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะมีการจัดเนื้อหาอย่างมีระบบ มุ่งที่จะใช้เฉพาะการเรียนการสอนเท่านั้น และจินตนา ไบกาซูยี (2534 : 20-

23 ได้ความหมายไว้ว่า หนังสือคือ หนังสือที่รวบรวมวิชาความรู้ในหมวดวิชาใดวิชาหนึ่งซึ่งมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ที่ถูกต้องและครบถ้วน

การให้ความหมายแบบเรียนของนักวิชาการที่ได้ยกมาข้างต้นได้ให้ความหมายของแบบเรียนจำเป็นจะต้องมีหลักสูตร จึงจะสามารถสร้างแบบเรียนได้ แต่ก็มีหลายท่านได้ให้ความหมายที่ไม่จำเป็นจะต้องมีในหลักสูตรก็ได้ เช่น ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2555 : 76) ได้ให้ความหมายว่า หนังสือที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศไว้ แบ่งออกเป็น 2 อย่าง คือ แบบเรียนที่บังคับใช้ และแบบเรียนที่ไม่ได้บังคับใช้ ซึ่งกระทรวงศึกษาเป็นผู้กำหนดไว้ แบบเรียนที่ไม่ได้บังคับใช้เป็นแบบเรียนที่ไม่มีในหลักสูตร แต่บรรณารักษ์หรือครูผู้สอนแนะนำให้อ่านเพิ่มเติมตามรายวิชาที่สอน และมีผู้ที่ให้ความหมายเดียวกันนี้ คือ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523 : 5) ก็กล่าวไว้เช่นเดียวกันว่า หนังสือในภาษาอังกฤษเรียกว่า textbook ซึ่งมีความหมายว่าเป็นหนังสือที่ครูอาจารย์ใช้สอนในระดับใดระดับหนึ่งของระบบการศึกษา หนังสือชนิดนี้ถือว่าเป็นหลักในการสอนรายวิชา และในการเขียนหนังสือชนิดนี้ผู้เขียนจะต้องวางขั้นตอนในการเขียน เรียงสำนวน ใส่ภาพประกอบ เพื่อสะดวกในการเรียนและสื (Cronbach, Lee J. 1955 : 3-96) ได้กล่าวถึงหนังสือเรียนหรือ Text book) ไว้ว่า เป็นหนังสือประเภทหนึ่งของคู่มือการเรียนการสอนซึ่งมีหลายประเภท แต่หนังสือเรียนมีบทบาทอยู่ในระบบโรงเรียนมาแต่ดั้งเดิมก่อนที่จะมีประเภทอุปกรณ์โสตทัศนแบบเรียนโปรแกรม วัสดุคู่มือการเรียนการสอนและอื่น ๆ จะเกิดขึ้นอย่างปัจจุบัน นอกจากนี้ สื่อการสอนที่เป็นเอกสาร หนังสือบทความทางวิชาการ หรือตำราที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะที่ได้เรียบเรียงอย่างมีระบบ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ คือ คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง สรุป การอ้างอิงที่ครบถ้วน ก็อาจจะเรียกว่าแบบเรียนได้เช่นเดียวกัน

เมื่อสรุปในเรื่องการให้ความหมายของแบบเรียนแล้ว แบบเรียน ก็คือหนังสือประเภทหนึ่งที่มีเนื้อหาทางวิชาการเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งอาจจะไม่ได้อยู่ในหลักสูตรกำหนดหรือกำหนดไว้ในหลักสูตรก็ได้ สามารถที่จะใช้เพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่งที่ผู้สอนและผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ร่วมกัน นอกจากนั้นแบบเรียนก็มีความสำคัญในการเรียนสอนอย่างมาก อัมพร แก้วสุวรรณ (2531 : ได้สรุปไว้ว่า แบบเรียนช่วยให้เกิดการฝึกทักษะในการเรียนภาษาการฝึกทักษะการฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน เป็นสิ่งที่ต้องกระทำอยู่เสมอ การกล่าวซ้ำ ซ้ำ ทวน เพิ่มเติมให้ผู้เรียนจัดเจนในการใช้ภาษาก็เป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น กิจกรรมทั้งหมดนี้ครูจะสามารถปฏิบัติได้ง่ายขึ้นเมื่อใช้แบบเรียนเป็นเครื่องมือในการเรียนและเพื่อศึกษาเพิ่มเติม นอกจากนี้แบบเรียนยังเป็นส่วนของการเสริมสร้างความคิดและกระตุ้นให้เกิดความสนใจ เป็นเสมือนคู่มือของครูและนักเรียน ช่วยให้ นักเรียนได้ประเมินผลตนเองและครูได้ประเมินผลจากการสอนการทำงานของนักเรียน

แบบเรียนทุกเล่มจะเน้นในเรื่องเนื้อหา ซึ่งผู้ที่ศึกษาในเรื่องแบบเรียนจะต้องศึกษาเนื้อหาว่าผู้สร้างแบบเรียนได้ส่งสารที่ต้องการจะสื่อความหมายไปยังผู้เรียนโดยใช้แบบเรียนเป็นเครื่องมือได้มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ส่วนประกอบอื่นของแบบเรียน โดยยึดหลักว่าองค์ประกอบทุกส่วนของแบบเรียนควรเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ แบบเรียนมีอิทธิพลต่อผู้เรียนและผู้สอนเป็นอย่างมาก เป็นหัวใจหลักในการเรียนการสอน หทัย ตันหยง (2523 : 55-56) สรุปกระบวนการผลิตหนังสือเรียน ไว้เป็นขั้นตอนถึง 9 ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ในการเขียนหนังสือเรียน
- ขั้นที่ 2 การกำหนดเกณฑ์ในการวางโครงสร้างต้นฉบับ
- ขั้นที่ 3 การกำหนดโครงสร้างต้นฉบับ
- ขั้นที่ 4 การกำหนดวิธีการและรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา
- ขั้นที่ 5 การวางเค้าโครงต้นฉบับ
- ขั้นที่ 6 การสร้างต้นฉบับ
- ขั้นที่ 7 การประเมินคุณภาพต้นฉบับ
- ขั้นที่ 8 การนำต้นฉบับเข้าสู่กระบวนการพิมพ์
- ขั้นที่ 9 การจำแนกแจกจ่ายหนังสือเรียนสู่ผู้เรียน

นอกจากนั้นการสร้างแบบเรียนจะต้องมีความน่าสนใจ คุณภาพวัสดุในการใช้พิมพ์ ขนาดอักษร ความชัดเจนอักษร ขนาดหน้า จำนวนหน้า ภาพประกอบ ลักษณะความจริงของรูปภาพ จำนวนภาพ และขนาดภาพก็เป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องพิจารณาประกอบในการสร้างแบบเรียนแต่ละครั้งด้วย ซึ่งหทัย ตันหยง (2523 : 181) ได้สรุปไว้และนำเสนอวิธีการจัดการเนื้อหาในแบบเรียนไว้อย่างน่าสนใจ เช่น วิธีการเสนอเรื่อง ความสอดคล้องกับหลักสูตร การเรียงลำดับความยากง่าย เอกภาพและความกลมกลืนกับเนื้อเรื่อง การเน้นสาระสำคัญ ความถูกต้องกับเหตุการณ์ การใช้ภาษา ความเหมาะสมของการใช้ศัพท์ และความคิดริเริ่มของผู้เขียน เป็นต้น การสร้างแบบเรียนอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเรียนทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้เป็นอย่างดี ทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นข้อมูลพื้นฐานซึ่งผู้วิจัยจะได้นำไปใช้ในการสร้างแบบเรียนในงานวิจัยนี้

6. ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 เอกสารการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ส่วนใหญ่เรียนผ่านการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ซึ่งในงานวิจัยของ วันเพ็ญ สุกุลทอง (2552 : 2-6) ได้สรุปแยกเป็นกลุ่ม 3 กลุ่ม คือ

6.1.1 แบบเรียนที่ผลิตในต่างประเทศ ในยุโรปและอเมริกา ได้แก่

1) หนังสือ An Introduction to the Thai (Siamese) Language of European Students. เขียนโดย แลนยอน – ปีเตอร์ เอ. ออغيل (Lanyon – Peter A. Orgill) ปี ค.ศ 1955 จัดพิมพ์โดย Linguistic Society of America หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ประวัติศาสตร์ภาษาไทย การเขียนพยัญชนะไทยและการออกเสียงและตอนสุดท้ายเป็นการสอนไวยากรณ์ไทย

2) หนังสือ Thai Basic Course: Sounds of Thai Speech เขียนโดย ที.เจ. สเตรห์โล (T. J. Strehlow) ปี ค.ศ.1959 โดยการสนับสนุนของ US Army Language School, Monterey, California เป็นหนังสือระดับต้น เนื้อหาเกี่ยวกับ ระบบการออกเสียงภาษาไทย แนะนำพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และ วรรณยุกต์ของภาษาไทย

3) หนังสือ Sounds of Thai Speech เขียนโดย เดวิด ดับบลิว. เดลลิงเจอร์ (David W. Dellinger) ปี ค.ศ.1966 เป็นหนังสือระดับต้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การเขียน การออกเสียงวรรณยุกต์ แบบฝึกหัด แบบฝึกและการแปล

4) หนังสือ Foundations of Thai: Book I [Volume: 1-2] เขียนโดย เอ็ดเวิร์ด เอ็ม. แอนโทนี; เดบอราห์ พี. เฟรนช์ ; และอดัม วโรตมัสสิกขาดิต (Edward M. Anthony; Deborah P. French; Warotamasikkhadit, Udom) ปี ค.ศ.1967 เป็นหนังสือระดับต้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การสนทนา แบบฝึกหัด แบบฝึก การออกเสียง และคำศัพท์ จัดพิมพ์โดย Ann Arbor: University of Michigan Press

5) หนังสือ Foundations of Thai: Book II เขียนโดย เอ็ดเวิร์ด เอ็ม. แอนโทนี (Anthony, Edward M. Anthony) ปี ค.ศ.1968 เป็นหนังสือระดับกลาง มีเนื้อหาเกี่ยวกับ การสนทนา แบบฝึกหัด แบบฝึก การออกเสียง และคำศัพท์

6) หนังสือ Thai Basic Course : Volume 1 and Volume 2 เขียนโดย เยทส์ วอเรน จี และไทรออน แอบสัน (Yates, Warren G. ; Tryon, Absorn) ปี ค.ศ.1970 เป็นหนังสือระดับต้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับ วัฒนธรรมประเพณี บทสนทนา แบบฝึกหัด แบบฝึก การออกเสียง การแปลและคำศัพท์ ต่างๆ

7) หนังสือ Thai for Beginners: An Introduction to the Thai Language and Culture. A Synopsis of the Lectures เขียนโดย สเตรห์โล, ที.เจ. (T. J. Strehlow) ปี ค.ศ.1970 เป็นหนังสือระดับต้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับ วัฒนธรรมประเพณี บทสนทนา แบบฝึกหัด แบบฝึกและไวยากรณ์เบื้องต้น

8) หนังสือ The Fundamentals of the Thai Language เขียนโดย ชวน ฉวีวงศ์ และแคมเบลล์ สจ๊วต (Shaweevongs, Chuan ; Campbell, Stuart) ปี ค.ศ.1970 จัดพิมพ์โดย Paragon Book Gallery, New York, New York เป็นหนังสือระดับต้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับ อักษรวิธีการเขียน การออกเสียงวรรณยุกต์ กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ไทย บทสนทนา แบบฝึกหัด และแบบฝึกต่าง ๆ

9) หนังสือ Thai 18-Week Course : Lessons 1-10 [Volume: 1] เขียนโดย เดวิด ดับบลิว.(David W. Dellinger)ปี ค.ศ.1971 สนับสนุนโดย The Defense Language Institute เป็นหนังสือระดับต้น มี 60 บทเรียนเนื้อหาเกี่ยวกับ ประเพณีและวัฒนธรรมไทย บทสนทนา แบบฝึกหัด แบบฝึก การออกเสียงวรรณยุกต์

10) หนังสือ Reading Thai: A Programmed Approach โดยเขียนโดย เดวิด ดับบลิว. เดลลิงเจอร์ (David W. Dellinger) ปี ค.ศ. 1976 เป็นหนังสือระดับต้น เนื้อหาเกี่ยวกับ ระบบการออกเสียงภาษาไทย แนะนำพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และวรรณยุกต์ของภาษาไทย

11) หนังสือ Spoken Thai [Volume: 2 vols.] เขียนโดย เมรี อาร์. ฮาสและ เฮง อาร์. สุภางค์ (Mary R. Hass; Heng R. Subhanka) ปี ค.ศ. 1978 เป็นหนังสือระดับต้น เนื้อหาเกี่ยวกับบทสนทนา แบบฝึกหัด แบบฝึก การออกเสียงวรรณยุกต์

13) หนังสือ A Programmed Course in Reading Thai Syllables เขียนโดย เอ็ดเวิร์ด เอ็ม. แอนโทนี (Edward M. Anthony) ปี ค.ศ. 1979 ผู้พิมพ์ Southeast Asian Studies, University of Hawai'i, Honolulu, Hawai'i เป็นหนังสือระดับกลาง เนื้อหาเกี่ยวกับอักขรวิธีการอ่านภาษาไทย แบบฝึกหัดและแบบฝึก

14) หนังสือ Teaching Grammar of Thai เขียนโดย วิลเลียม โคว (William Kuo) ปี ค.ศ. 1982 ผู้พิมพ์ University Press of America, Washington, DC เป็นหนังสือระดับต้น เนื้อหาเกี่ยวกับ ไวยากรณ์ไทย บทสนทนาภาษาไทย ระดับต้น

1.15 หนังสือ Complete Course for Beginners เขียนโดย เดวิด สมิท (David Smyth) ปี ค.ศ. 1995 จัดพิมพ์โดย NTC Publishing Group, Lincolnwood, Illinois เป็นหนังสือระดับต้น เนื้อหาเกี่ยวกับ การออกเสียงวรรณยุกต์ บทสนทนา ในระดับต้น เป็นหนังสือที่ใช้เรียนด้วยตนเองได้

16) หนังสือ Colloquial Thai: A Complete Course เขียนโดย จอน, มัวร์และ เสาวลักษณ์ รอดชู (John Moore; Saowalak Rodchue) ปี ค.ศ. 1996 จัดพิมพ์โดย NTC Publishing Group, Lincolnwood, Illinois เป็นหนังสือระดับต้น เนื้อหาเกี่ยวกับอักขรวิธีการเขียนการออกเสียงวรรณยุกต์ บทสนทนา แบบฝึกหัด และแบบฝึก

17) หนังสือแบบเรียนภาษาไทย : An essential Grammar เขียนโดย เดวิด สมิท (David Smyth) ปี ค.ศ. 2002 เนื้อหาเป็นหลักไวยากรณ์ไทย

18) หนังสือแบบเรียนภาษาไทย Thai Reference Grammar, The structure of spoken Thai. เขียนโดย เจมส์ ฮิกบีย์และสเนีย ทินซาน (James Higbie & Snea Thinsan) ปี ค.ศ. 2003 จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ Orchid เนื้อหาเป็นการสอนหลักภาษาไทยโดยเทียบกับไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

6.1.2 แบบเรียนที่ผลิตในประเทศแถบเอเชีย

1) หนังสือ Thai Grammar เขียนโดย ศาสตราจารย์ เชว ชาง ซอง (Choi Chang Sung) มหาวิทยาลัยฮุกกี ภาษาต่างประเทศ กรุงโซล ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ปี ค.ศ. 1965 เนื้อหาเกี่ยวกับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ การใช้เครื่องหมายต่างๆในภาษาไทย คำ การสร้างประโยคง่าย ๆ

2) หนังสือ ตำราค้นคว้าภาษาไทย เขียนโดย ศาสตราจารย์ เชว ชาง ซอง (Choi Chang Sung) มหาวิทยาลัยฮุกกี ภาษาต่างประเทศ กรุงโซล ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ปี ค.ศ. 1965 เนื้อหาเน้นศึกษาในรูปประโยค เรื่องที่เกี่ยวกับประเทศไทย

3) หนังสือ ไวยากรณ์ภาษาไทยขั้น พื้นฐาน เขียนโดย ลี โคย ชุง (Lee Kyo Choong) มหาวิทยาลัยฮุกกี ภาษาต่างประเทศ กรุงโซล ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ปี ค.ศ. 1970 เนื้อหาเกี่ยวกับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และคำ โดยเน้นในด้านการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

4) หนังสือ ตำราการแต่งประโยคภาษาไทย เขียนโดย เชว ชาง ซอง (Choi Chang Sung) มหาวิทยาลัยฮุกกี ภาษาต่างประเทศ กรุงโซล ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ปี ค.ศ. 1973 เนื้อหา

เกี่ยวกับองค์ประกอบของประโยคต่างๆ เนื้อหาต่างๆ ใช้พูดมากกว่าเขียน เป็นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และในปีเดียวกันนี้ เชว ชาง ซอง (Choi Chang Sung) ได้เขียนหนังสืออีกเล่มชื่อ ตำราไวยากรณ์ไทย เนื้อหาส่วนใหญ่เน้นเรื่องการอ่านออกเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง

5) หนังสือ A Reference Grammar of Thai เขียนโดย ไอวาซากิ โชอิจิ, ปรียา อิงคาภิรมย์ (Iwasaki Shoichi, Ingkaphirom Preeya) ปี ค.ศ.2005 เนื้อเรื่องเกี่ยวกับหลักไวยากรณ์ไทยระดับกลางและระดับสูง

6.1.3 แบบเรียนที่ผลิตในประเทศไทย

1) หนังสือ Modern Thai เขียนโดย การ์ดดอน เอช.แอลลิสัน (Gordon H. Allison) ปี ค.ศ.1962 จัดพิมพ์โดย Nibondh and Company, Bangkok, Thailand เป็นหนังสือระดับต้นถึงระดับกลางซึ่งสามารถที่จะเรียนด้วยตนเองได้ มีเนื้อหาเกี่ยวกับ อักษรวิธีการเขียนการออกเสียงวรรณยุกต์ กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ไทย บทสนทนา แบบฝึกหัด และแบบฝึก

2) หนังสือ AUA Language Center Thai Course [Volume: 3 vols.] เขียนโดย บราวน์ เจ. มาร์วิน (Brown, J. Marvin) ปี ค.ศ.1967 โดยความสนับสนุนของ Language Center, American University Alumni Association, Bangkok, Thailand เป็นหนังสือระดับต้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับอักษรวิธีการเขียน การออกเสียงวรรณยุกต์ กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ไทย บทสนทนา แบบฝึกหัด และแบบฝึก

3) หนังสือ A.U.A. Language Center Thai Course Dialog Book A เขียนโดย เอเดรียน เอส.พาล์มเมอร์ (Adrian S. Palmer) ปี ค.ศ.1974 โดยความสนับสนุนของ Language Center, American University Alumni Association, Bangkok, Thailand เนื้อหาเกี่ยวกับบทสนทนาภาษาไทย

4) หนังสือ A.U.A. Language Center Thai Course Reading and Writing เขียนโดย บราวน์ เจ. มาร์วิน (Brown, J. Marvin) ปี ค.ศ. 1979 จัดพิมพ์โดย Language Center, American University Alumni Association, Bangkok, Thailand เนื้อหาเกี่ยวกับการสอนอ่านและเขียนภาษาไทย สำหรับผู้เรียนที่พูดภาษาไทยได้แล้ว

5) หนังสือชื่อ Thai Sound System and Reading Rules เขียนโดย ประเวศย์ จันทรรัตน์ (Prawet Jantharat) ปี ค.ศ 1995 เนื้อหาเป็นการอธิบายระบบการเขียน อ่านภาษาไทย

6) หนังสือชื่อ An Introductory Course in Thai Language & Culture ภาษาและวัฒนธรรมไทย เขียนโดย วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์ ปี ค.ศ.1999 จัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เนื้อหา พื้นฐานการสอนสนทนา อักษรวิธีการเขียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย

7) หนังสือ Learning to read Thai เขียนโดย ศรวิไล พลมณี ปีค.ศ. 2000 เนื้อหาเป็นการสอนการอ่าน เขียน ภาษาไทยเบื้องต้น

8) หนังสือ 45 Thai story for listening and reading Practice เขียนโดย ศรวิไล พลมณี ปี ค.ศ. 2001 จัดพิมพ์โดยทิพเนตรการพิมพ์ เนื้อหาเป็นเรื่องสั้นๆ ที่ได้รวบรวมขึ้นจากเรื่องที่ใช้สอนเพื่อฝึกทักษะการฟัง เรื่องราวที่เป็นไทยๆ สอนผู้เรียนในระดับกลาง

9) หนังสือ Speaking Thai for Advanced Learner เขียนโดย ศรวิไล พลมณี ปี ค.ศ. 2001 จัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แต่งขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ได้เรียนรู้จาก หนังสือ

Speaking Thai ไปแล้ว ได้ฝึกทักษะการพูด การเล่าเรื่อง การสนทนา การถาม-ตอบ และการ ใช้ภาษา ที่เพิ่มเติม เป็นการฝึกในระดับที่สูงขึ้น

10) หนังสือ แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ เขียน โดย สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ รังรอง นิลประภัสสร เยาวลักษณ์ กระแสสินธุ์ และอัมพร แก้วสุวรรณ ปี 2002 โดยความสนับสนุนของโครงการพัฒนาความร่วมมือด้านการเรียนการสอนภาษาไทยบนฐานของ ไทยคดีศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย เนื้อหาการสอนภาษาไทย ทั้ง 4 ทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน เบื้องต้น

11) หนังสือ แบบเรียนภาษาไทยขั้นสูง 2002 เขียนโดย เครือมาศ วุฒิกุลณ์ ปี ค.ศ. 2002 จัดพิมพ์โดย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื้อหาเป็นการสอนในระดับสูง เป็นการวิเคราะห์บทความ เกี่ยวกับ ประเพณี ความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม รวมทั้ง สิ่งแวดล้อมและการเมือง

12) หนังสือ Speaking Thai 1-2 เขียนโดย ศรีวิไล พลมณี ปี ค.ศ. 2003 จัดพิมพ์โดย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เนื้อหามุ่งหวังให้ ผู้เรียนชาวต่างประเทศได้เรียนรู้ ภาษาไทย โดยเน้นทักษะการพูด

13) หนังสือ แบบเรียนเขียนอ่านภาษาไทย เขียนโดย วิไล โทมรกุล ปี ค.ศ. 2003 จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) เนื้อหาเป็นการสอน อ่านเขียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับคนญี่ปุ่น

14) หนังสือ เรียนภาษาไทย เขียนโดย นิติยา กาญจนะวรรณ และแมทธิว เจ. อาย นอน (Mathew J. Eynon) ปี ค.ศ. 2003 จัดพิมพ์โดย โอเดียนสโตร์ เนื้อหาแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นระบบการเขียนและการอ่านภาษาไทย และตอนที่ 2 เป็นบทสนทนาในชีวิตประจำวันและไวยากรณ์

15) หนังสือ Let's Speak Thai Lesson for Beginner เขียนโดย อัญชลี เสริมส่ง สวัสดิ์ ชูศรี ศรีแก้ว, พัชรี สุดาสนา และเหรียญ โลวิมมงคล ปี ค.ศ. 2006 จัดพิมพ์โดยคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื้อหาเป็นการสอนสนทนาเบื้องต้น

จะเห็นได้ว่า แบบเรียนที่คนต่างประเทศใช้เรียนรู้ภาษาไทยจำนวนมากอยู่ในกลุ่มยุโรปและ อเมริกา มีจำนวนถึง 18 เล่ม แบบเรียนที่ผลิตในประเทศแถบเอเชียมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 5 เล่ม ส่วน ใหญ่อยู่ในประเทศเกาหลีและญี่ปุ่น ส่วนแบบเรียนที่ผลิตในประเทศไทยมีจำนวนถึง 15 เล่ม มี ชาวต่างชาติเขียนและเขียนร่วมจำนวน 5 เล่ม แบบเรียนที่นิยมมากในอันดับต้นๆ คือ แบบเรียน ภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ โดย สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ และคณะ เป็นผู้ เรียบเรียงไว้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2545 โดยให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนทั้ง 4 ทักษะ สิ่งที่เป็นประโยชน์สำหรับ หนังสือเล่มนี้ก็คือ เป็นหนังสือที่ใช้สัทอักษรที่เข้าใจง่ายและสามารถใช้ฝึกออกเสียงตามสัทอักษรได้ เลย

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีเอกสารทั้งที่เป็นหนังสือเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ ก็มีจำนวนจำกัดเช่นเดียว เอกสารที่ถือว่าสำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นการสอน ภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติก็คือ หนังสือของ สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์ (2545) ซึ่งได้จัดทำแบบเรียน และคู่มือการสอนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับชาวต่างชาติ หนังสือเล่มนี้ถือว่าเป็น แบบอย่างเอกสารที่ใช้สอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติสำหรับสถาบันอุดมศึกษาของไทย มีเนื้อหา ครอบคลุมในทุกทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย

ปัจจุบันมีหนังสือที่วางขายในร้านหนังสือและตามสื่อออนไลน์หลายเล่ม ซึ่งอาจนำมาใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบ ชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาไทยซื้ออ่านปรับพื้นฐานด้วยตนเองโดยไม่ผ่านการเรียนในห้องเรียน เช่น เบญจวรรณ ภูมิแสน เบคเกอร์ (2548) ได้ทำหนังสือชื่อว่า ภาษาไทยขั้นสูงสำหรับชาวต่างชาติ [kit] = Thai for advanced readers พิชัย พินัยกุล (2549) ได้จัดทำตำราเรียนภาษาไทยสำหรับชาวจีน และ Suphalak (2549) ได้จัดทำคู่มือฝึกพูดภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ = Spoken

รูปที่ 3 ตัวอย่างหนังสือภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

การใช้เอกสารการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติที่ใช้ในสถาบันภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยภูมิพนมเปญ เป็นแบบเรียนที่เขียนใช้สำหรับสอนในระดับต้น 3 เดือน เพื่อปรับพื้นฐานคนต่างชาติที่ไม่มีความรู้ภาษาไทยเลย โดย สงบ บุญคล้าย ซึ่งใช้สอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา ลักษณะหนังสือส่วนใหญ่ใช้ภาษาเขมรเขียนคำอ่าน มีสัทอักษรสากลประกอบบ้าง แต่ก็ยังไม่สมบูรณ์นัก หลังจากปรับพื้นฐานแล้ว การเรียนการสอนในสถาบันแห่งนี้ก็ใช้หนังสือระดับประถมศึกษาของไทยเข้าไปใช้สอนได้เลย โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต้นใช้หนังสือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 พิมพ์โดย กระทรวงศึกษาธิการของไทย ระดับกลาง ใช้หนังสือภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 และระดับสูง ใช้หนังสือภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จะเห็นได้ว่า การเรียนภาษาไทยของคนต่างชาติปรับพื้นฐานเพียง 3 เดือน ก็สามารถเรียนรู้ภาษาไทยในเทียบเท่าระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของไทยได้เลย ปรากฏการณ์ทางสังคมและบริบททางวัฒนธรรมเกี่ยวกับการเรียนภาษาไทยของชาวต่างชาติจึงไม่

อาจใช้เอกสารที่มีอยู่ในปัจจุบันได้อย่างครบถ้วน จะต้องมีการมีแบบเรียนที่เฉพาะลงไป ซึ่งในปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่ามีหนังสือเหล่านี้อยู่

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน

อัมพร พงษ์ธา (2518) ได้วิเคราะห์ “แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เริ่มเรียนชาวต่างประเทศ” สรุปได้ว่า การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมาะสมในการสอนเสียง ศัพท์ และเนื้อหาทางวัฒนธรรมของแบบเรียนชุด A.U.A. Language Center Thai Course โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย คือ ศึกษากระบวนการหน่วยเสียงภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ รวบรวมเสียงและศัพท์ที่ปรากฏในแบบเรียน ศึกษาเนื้อหาทางวัฒนธรรมในแบบเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีสอนตามแนวภาษาศาสตร์แบบโครงสร้าง (Structural Grammar) ผลของวิจัยสรุปได้ว่าบทเรียนมีการเรียงลำดับเป็นศัพท์ ไวยากรณ์และเสียงตามลำดับ มีการฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับชาวต่างประเทศ ฝึกออกเสียงสระ และระดับเสียงสูงต่ำมากเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนสื่อสารได้ แบบเรียนมีการสอนคำศัพท์เกี่ยวกับชีวิตประจำวันและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนภาษาไทย แบบเรียนสอนพูดมากกว่าการเขียน แต่เนื้อหาทางวัฒนธรรมไทยมีอยู่ในบทเรียนน้อยมาก จนไม่สามารถแสดงให้เห็นลักษณะวัฒนธรรมไทย

ฮาน วู ลี (2520) ได้สร้างแบบเรียนการเขียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเกาหลีในสถาบันอุดมศึกษา ชั้น 1 ชุดมี 5 บทเรียน มีดังนี้

บทเรียนที่ 1 คำในภาษาไทย

บทเรียนที่ 2 กระบวนของประโยคในภาษาไทย

บทเรียนที่ 3 แบบประโยคในภาษาไทย

บทเรียนที่ 4 การใช้ขยายในประโยค

บทเรียนที่ 5 การเรียงความง่าย ๆ

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาที่ได้กล่าวมาแล้วมาดำเนินการสร้างแบบเรียนการเขียนภาษาไทยขึ้น แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่านประเมินผล เพื่อนำข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแบบเรียนให้มีคุณภาพ ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่าแบบเรียนการเขียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีคุณภาพดีพอที่จะนำไปใช้กับผู้เรียนที่เป็นนักศึกษาชาวเกาหลีในสถาบันอุดมศึกษา

หทัย ดันหยง (2532 : 214) ได้วิจัย เรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา โดยใช้การสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา

ที่ใช้หนังสือเรียนปกติเชิงวรรณกรรม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนระหว่างการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษาโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าการใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการใช้หนังสือตามปกติ

วัฒน์ วันรอด (2543) ได้ประเมินคุณภาพหนังสือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา ในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า

1) การประเมินคุณภาพโดยใช้แบบวิเคราะห์เปรียบเทียบ และประเมินคุณภาพหนังสือของครูผู้สอนภาษาไทย พบว่าหนังสือแบบเรียนมุ่งสอนประสบการณ์ภาษา มีคุณลักษณะอยู่ในระดับดี จำนวน 1 เรื่อง และระดับปานกลางจำนวน 4 เรื่อง และเมื่อพิจารณารวมทั้ง 2 ด้าน พบว่ามีคุณภาพในระดับดี จำนวน 3 เรื่อง และระดับปานกลางจำนวน 2 เรื่อง

2) การประเมินคุณภาพโดยแบบสอบถามความสนใจของนักเรียน พบว่าหนังสือที่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบ เรียงลำดับมาจากมากไปน้อย ดังนี้ คือ เรื่องบ้านของผม เรื่องเพาะงา ยกิน อร่อย เรื่องไปทะเล เรื่องถนนสีขาว และเรื่องเครื่องบินหรรษา ตามลำดับ

พรพรรณ วรรณลักษณ์ (2541) ศึกษาคุณภาพหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เล่ม 1 และเล่ม 2 ตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2541 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบและประเมินคุณภาพหนังสือ ตามแนวของหทัย ตันหยง ผลการศึกษาค้นคว้า ค้นพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบและประเมินคุณภาพหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง เล่ม 1 และเล่ม 2 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ($= 87.824$) ส่วนผลการประเมินเชิงประจักษ์ด้วยเทคนิควิธีปยุตของ พบว่าหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ประถมปีที่ 1 ทั้งเล่ม 1 และเล่ม 2 อยู่ในระดับปานกลาง ($P.M. = 7.6977$)

6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนิสิตชาวต่างชาติมีจำนวนจำกัด ส่วนใหญ่เป็นการทำวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ระดับปริญญาโท มีทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจสถานภาพการเรียนการสอน เช่น งานของ ปรียา หิรัญประดิษฐ์ (2545) ได้ทำวิจัยเรื่อง สถานภาพการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างประเทศในประเทศไทย ในงานวิจัยนี้มีจุดประสงค์ 4 ข้อ ได้แก่ สำรวจสภาพการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศของสถานศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย สำรวจความคิดเห็นของชาวต่างประเทศที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไทย ศึกษาประเด็นเนื้อหาที่ใช้สอนภาษาไทย และแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดทำหลักสูตรและเตรียมการเปิดสอนภาษาไทยแก่ชาวต่างประเทศในระบบทางไกล ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนในชั้นเรียนเห็นว่าครูมีความสำคัญมาก

ผู้เรียนพอใจในการสอนของครูมากที่สุด เพราะครูช่วยแก้ไขภาษาให้ถูกต้องโดยเฉพาะการออกเสียง ชอบการเรียนรู้ในชั้นเรียนเพราะมีโอกาสฝึกฝนกับเพื่อนและครู แม้แต่ผู้เรียนด้วยตนเองก็ต้องการครู เพราะหนังสือช่วยอะไรไม่ได้มาก การเรียนการสอนภาษาที่ดีต้องมีผู้สอน ส่วนในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน เช่น การไปทัศนศึกษาและการจัดเพื่อทางภาษาเป็นสิ่งที่ผู้เรียนพอใจมากที่สุด

งานวิจัยเชิงสำรวจอีกชิ้นหนึ่งมีลักษณะเดียวกันก็คืองานวิจัยของ สุรีย์วรรณ เสถียรสุคนธ์ (2009) เรื่องการสอนภาษาไทยให้แก่นักศึกษาชาวต่างชาติให้แก่ชาวจีน : สภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไข มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา แสวงหาแนวทางการแก้ไข แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวจีนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ 19 ตัวอย่าง และแบบสอบถาม 160 ตัวอย่าง ผลวิจัยพบว่า สภาพการสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวจีนในระบบอุดมศึกษาไทยมี 2 แบบ คือ หลักสูตรระยะสั้น 4-6, 8-16 สัปดาห์ เพื่อให้ให้นักศึกษาจีนสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ และหลักสูตรระยะยาว 1-2 ปี เพื่อให้มีทักษะการใช้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนเป็นภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาจีน ในประเด็นปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการสอน ผู้สอนเห็นว่าปัญหาสำคัญคือผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยแตกต่างกัน บางส่วนมีปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมไทย แต่ส่วนใหญ่มีข้อดีคือความขยันหมั่นเพียร ดังนั้น แนวทางการแก้ไขจึงควรเน้นการสอนพื้นฐานความรู้และการเรียนปรับพื้นฐานภาษาไทยของผู้เรียน ตลอดจนการเตรียมพร้อมก่อนเดินทางมาเรียนที่ประเทศไทย ส่วนผู้เรียนพบว่า นักศึกษาจีนมีทัศนคติต่อการสอนภาษาไทยว่าเป็นการสอนแบบบรรยายและฝึกปฏิบัติในห้องเรียนโดยเน้นใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างสัมพันธ์กัน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นไปอย่างใกล้ชิด มีการให้ความรู้ทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรมควบคู่กัน ในประเด็นปัญหาการสอน ผู้เรียนเห็นว่าทั้งครูและนักเรียนชาวจีนมีความรู้ความสามารถและความรับผิดชอบแตกต่างกัน ขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย ขาดตำราหรือเอกสารการสอนที่เหมาะสม ดังนั้น แนวทางการแก้ไขจึงควรเน้นการเตรียมความพร้อมทุกด้าน และสถาบันต้นสังกัดควรมีการประเมินคุณภาพอย่างเข้มงวดและเป็นระบบ

งานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งที่เป็นงานวิจัยประเมินการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ คืองานวิจัยของ งามอาจ นัยพัฒนา (2548) ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรตามโครงการสอนภาษาไทยในประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยประยุกต์ใช้แบบจำลองการประเมินแบบซิฟ (CIPP Model) และแบบเน้นการตอบสนอง โดยเลือกพื้นที่ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม 3 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง ซึ่งเลือกใช้ประชากรเป็นนักศึกษาเวียดนาม ศิษย์เก่า อาสาสมัครการสอน อาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารหลักสูตร ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ หรือนายจ้าง กงสุลใหญ่ และนักธุรกิจ โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยแบบสอบถามและแบบทดสอบ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ด้านบริบทการกำหนดหลักสูตร พบว่า ผู้สอนไม่ได้ดำเนินการสอนตามองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า นักศึกษามีคุณสมบัติตามความคาดหวัง ส่วนผู้ปกครองมีเจตคติอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูงต่อหลักสูตรภาษาไทยของบุตรหลาน ต่อการสื่อสารภาษาไทย และการสนับสนุนให้เรียน ผู้สอนมีคุณสมบัติเหมาะสมแต่ต้องปรับปรุงการสอน ส่วนเจตคติต่อภาษาไทยและการสอนภาษาไทยอยู่ในทิศทางบวก ด้านอาคารสถานศึกษายังมีข้อจำกัด

ด้านกระบวนการจัดการบริหารหลักสูตรยังมีปัญหาและขาดความชัดเจน แต่การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ นักศึกษาพอใจอยู่ในระดับมาก ผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับดี ความสามารถในการใช้ทักษะทางภาษาของนักศึกษาสามารถนำไปประกอบวิชาชีพได้และศึกษาต่อได้

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของของ วินา สงวนพงษ์ และทรงสิริ วิชิรานนท์ (2555) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาติต่างชาติดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน นักศึกษา และศึกษาความพึงพอใจ ปัญหาการจัดการ ผลวิจัยพบว่า ภาพรวมความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้บริหาร ผู้สอน โดยภาพรวมเห็นด้วยกับการจัดการหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์ในระดับมาก ความพึงพอใจของนายจ้างในการปฏิบัติงานของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาวิชาชีพค่าเฉลี่ยสูงสุด

งานวิจัยเชิงสำรวจอีกกลุ่มหนึ่งที่เน้นศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ เช่น ผลสำรวจความสนใจและแรงจูงใจการเรียนรู้ภาษาไทยที่ ศรีวิไล พลมณี (2545 : 25-28) ซึ่งเป็นงานที่ทำการสำรวจในปี 2538 และ 2543 โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยปูซาน ประเทศเกาหลี ซึ่งเรียนวิชาเอกภาษาไทยชั้นปีที่ 2 และ 3 จำนวน 20 คน จุดประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลในการเลือกเรียน เป้าหมายในอนาคตด้านการศึกษาต่อและอาชีพ สิ่งที่ได้ นอกเหนือจากข้อมูลหลักแล้ว ยังได้ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะด้านการสอนของอาจารย์และการเรียนการสอนนอกห้องเรียนของผู้เรียน คือสิ่งที่ยากในการเรียนภาษาไทยก็คือ เรื่องการออกเสียงเป็นสิ่งที่ยากที่สุด โดยเฉพาะเสียงวรรณยุกต์ เสียงพยัญชนะควบกล้ำ การเรียนคำในการแต่งประโยคภาษาไทย ฟังคนไทยพูดเข้าใจยาก เนื่องจากไม่มีโอกาสที่จะได้ฝึกการฟังเท่าใดนัก ในทำนองเดียวกันนี้ งานวิจัยของ ชาลี ศรีพุทธธรรม (2548) ได้สำรวจและสัมภาษณ์ครูสอนภาษาไทยในประเทศจีน และนักศึกษามหาวิทยาลัยยูนาน นอร์มอน พบปัญหาและอุปสรรค 3 ประการ คือ

1) สาเหตุความแตกต่างระหว่างโครงสร้างภาษาไทยกับภาษาจีน โดยเฉพาะเสียงสระ ในภาษาจีนสระเสียงสั้นและยาวมีความหมายไม่ต่างกัน แต่ภาษาไทยเสียงสระสั้นและยาวมีความหมายแตกต่างกัน

2) สาเหตุจากผู้เรียน เกิดจากผู้เรียนจำศัพท์ไม่ได้ เพราะสับสนในการฟังเสียงและออกเสียง การเรียงลำดับคำในประโยคไม่ได้ เนื่องจากตำแหน่งคำขยายในประโยคภาษาไทยกับจีนแตกต่างกัน ผู้เรียนสับสนในเรื่องการใช้สัทอักษรสากล (IPA) ที่ไชนามาใช้แทนเสียงในภาษาไทยมีความแตกต่างกันกับสัทอักษรจีน (Pin Yin) ใช้แทนเสียงพยัญชนะจีน แม้จะมีความคล้ายคลึงกัน แต่ตัวสัทอักษรตัวเดียวกัน ใช้แทนเสียงแตกต่างกัน

3) ตำรา เอกสารประกอบการสอน บทเรียนเพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยมีน้อย วิธีการเรียน การสอน และหลักสูตร ไม่เป็นอันเดียวกันหนึ่งกัน ไม่เป็นมาตรฐาน ทำให้คุณภาพการเรียนแตกต่างกัน

นอกจากนี้งานวิจัยของ วินา สงวนพงษ์และทรงสิริ วิชิรานนท์ (2555) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการหลักสูตรภาษาไทยประยุกต์สำหรับชาวต่างชาติ ดังได้ยกส่วนหนึ่งอยู่ในส่วน การศึกษาสภาพการจัดการของหลักสูตรในตอนต้นแล้ว ในงานวิจัยดังกล่าวยังมีการนำเสนอปัญหาการจัดสภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรซึ่งพบว่า ด้านจัดเนื้อหาวิชาไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

หลักสูตร หลายวิชาเรียนแล้วใช้ประโยชน์ไม่ได้ ด้านการประเมินผลควรจำผลการประเมินหลังการสั่งงานเพื่อให้นักศึกษารับรู้ข้อบกพร่องของตนรวมถึงข้อสอบยากเกินไป นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านสื่อโสตทัศนูปกรณ์ ห้องสมุดไม่เพียงพอ กิจกรรมที่สามารถให้นักศึกษาจีนเข้าร่วมด้วยมีน้อย ในงานวิจัยยังมีการนำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า ควรคำนึงถึงความต้องการสื่อความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดทำหลักสูตรให้มีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของผู้เรียนและความต้องการของตลาดแรงงาน

อัศร บุญทิพย์ (2525 : 1) ได้สรุปเรื่องการศึกษาภาษาไทยของนักศึกษาต่างชาติว่า หลักสูตรจะมุ่งเน้นภาษาเพื่อการสื่อสารมากกว่าภาษาเชิงไวยากรณ์หรือวรรณคดี นักศึกษาที่เรียนภาษาไทยมีจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนเพื่อใช้ภาษาไทยด้านทักษะการฟังและการพูดเป็นสำคัญ การอ่านและการเขียนเป็นรอง อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องความแตกต่างกันระหว่างหน่วยเสียงของภาษาไทยกับภาษาของผู้เรียน ดังนั้นการสอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาติต่าง ๆ จึงมีจุดเน้น มีปัญหาที่ต้องแก้ต่างกัน ผู้สอนต้องมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาของผู้เรียนตามสมควร จากเรื่องหน่วยเสียงสระพยัญชนะแล้ว ที่ยากยิ่งสำหรับผู้เรียนที่ภาษาของเขาไม่มีวรรณยุกต์ ก็คือ การผันเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง ผู้สอนต้องใช้เวลาไม่ควรมองข้ามและเร่งรัดไปสอนเรื่องอื่น เพียงระดับเสียง 5 เสียงวรรณยุกต์ของไทย อาจต้องใช้เวลาหลายคาบ เพราะนักศึกษาต่างชาติที่เรียนภาษาไทย หากออกเสียงวรรณยุกต์ไม่ถูกต้องก็จะเป็นความผิดพลาดในการสื่อสารและถือว่าเป็นความบกพร่องของผู้สอน การสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติให้มีประสิทธิภาพไม่ใช่สอนด้วยการบรรยาย แต่นั่งสอนด้วยวิธีนันทนาการ อาจารย์ต้องอารมณ์ดี มีความอดทน มีความสามารถในการแสดงออกอย่างสนุกสนาน ทั้งน้ำเสียงและกิริยาท่าทาง เพราะการเรียนรู้ภาษาเป็นการเรียนรู้เชิงทักษะ ไม่ใช่การเรียนรู้เพื่อความจำ ผู้เรียนจะต้องได้รับการกระตุ้นให้ฝึกพูดฝึกใช้ภาษา อาจารย์ต้องเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน ซึ่งบางครั้งต้องแก้ไขการออกเสียงซึ่งผู้สอนคิดว่าง่าย แต่เป็นเสียงที่ออกให้ถูกต้องได้ยากสำหรับชาวต่างประเทศ ผู้สอนจะต้องอดทนและสนุกที่จะช่วยแก้ไข

ส่วนงานวิจัยนอกจากนี้เป็นงานวิจัยที่เน้นในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร แบบเรียน และตำราภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ได้แก่ วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา (2549) ได้วิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสำหรับชาวต่างชาติที่เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยได้ดำเนินการวิจัย 2 ระยะ คือ การพัฒนาหลักสูตรและการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร กลุ่มเป้าหมายมี 4 กลุ่ม คือ ผู้เรียนชาวต่างประเทศ 5 คน ในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและผู้เรียนชาวต่างประเทศ 7 คน ในการศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนเมื่อจบตามหลักสูตร เครื่องมือวิจัยใช้แบบบันทึกการวิเคราะห์หลักสูตร แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินโครงร่างหลักสูตร แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างประเทศที่เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีประสิทธิภาพโดยผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนดไว้คือร้อยละ 60

งานวิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือเตรียมความพร้อมทางภาษา สำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ของ สุกัญญา ศุภพลกิจ (2551 : 43-70) สรุปได้ว่า การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสือเตรียมความพร้อมทางภาษาสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะ

ภาษาต่างประเทศโดยเครื่องมือที่ใช้ในการ ศึกษาประกอบด้วยแบบสอบถามความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลก่อนสร้างหนังสือแบบประเมินคุณค่าของหนังสือโดยผู้เชี่ยวชาญ และแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนต่อหนังสือเตรียมความพร้อมทางภาษาสำหรับผู้เรียนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ ประชากรที่ใช้ศึกษากลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่เรียนภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศจากสถาบันสอนภาษาเอยูเอ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน ผล การศึกษาสรุปได้ดังนี้

1) ได้หนังสือเตรียมความพร้อมทางภาษาสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศ จำนวน 15 บท โดยแบ่งเป็นฉบับภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ แต่ละบท ประกอบด้วยคำอธิบายพร้อมตัวอย่างวลีและประโยค พร้อมแบบฝึกหัดท้ายบท

2) ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าหนังสือเตรียมความพร้อมทางภาษาที่สร้างขึ้นมีความ เหมาะสมดีและสามารถนำไปเตรียมความพร้อมทางภาษาให้แก่ นักเรียนชาวต่างชาติได้

3) ผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมีความเห็นว่าหนังสือเตรียมความพร้อม ทางภาษาที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมดีและตรงตามความต้องการของผู้เรียน

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างประเทศที่เน้นการ เรียนรู้ตามสภาพจริง ของ วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา (2549 : 109-168) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การวิจัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาวต่างประเทศที่เน้นการเรียนรู้ ตามสภาพจริง และศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตรโดย ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การจัดทำโครงร่าง หลักสูตรการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

ระยะที่ 2 การศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร โดยใช้รูปแบบการทดลอง One Group Pretest-Posttest Design วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละและการวิเคราะห์ เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า ได้หลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับชาว ต่างประเทศที่เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีคุณภาพ โดยผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนดไว้คือร้อยละ 60

งานวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้หนีภัยการสู้รบชาวกะเหรี่ยง ว้าแดง ของอารีย์ลักษณ์ พันธุ์เขียน (2549 : 43-53) สรุปได้ว่า การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้าง บทเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้หนีภัยการสู้รบชาวกะเหรี่ยงว้าแดง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ดังต่อไปนี้

1. แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้หนีภัยการสู้รบชาวกะเหรี่ยงว้าแดง
2. แผนการสอน
3. แบบประเมินการแสดงบทบาทสมมติ

ผลการวิจัยพบว่า หลังจากผู้เรียนได้เรียนบทเรียนภาษาไทย ผู้เรียนมีความมั่นใจและมีความกล้าที่จะพูดภาษาไทยกับชาวไทย ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขที่ได้เรียนภาษาไทย และสามารถเข้าใจ ภาษาไทยได้ ผู้เรียนมีแรงจูงใจที่จะเรียนภาษาไทยในระดับที่สูงขึ้น โดยได้ค่าเฉลี่ยแบบประเมินการ

แสดงบทบาทสมมุติระหว่างเรียนที่ 65.00 และหลังเรียนได้ 74.75 แสดงว่า ประสิทธิภาพแบบเรียน ไม่สอดคล้องตามเกณฑ์ 70

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับนักศึกษาชาวต่างประเทศ มหาวิทยาลัยพายัพ ของสมปอง ศรีวิชัย (2542 : 26-31) สรุปได้ว่า การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับนักศึกษาต่างประเทศ การศึกษาวิจัยเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้มากำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดเนื้อหา

เครื่องมือวิจัยคือ

- 1) แผนการจัดประสบการณ์และตำราจำนวน 20 บทเวลา 30 ชั่วโมง
- 2) แบบทดสอบความสามารถใช้ภาษาไทยของนักศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยพายัพจำนวน 3 ตอน ตอนที่ 1 คือการสนทนา ตอนที่ 2 คือ การอธิบายรูป ตอนที่ 3 แสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึก

ผลการทดลองสรุปได้ว่า แผนประสบการณ์ สามารถพัฒนาความสามารถภาษาไทยของนักศึกษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยพายัพ อยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง ในด้านการสนทนาอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง การอธิบายรูปอยู่ในระดับเกณฑ์ดี และการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

งานวิจัยเรื่อง การสร้างชุดฝึกเตรียมความพร้อมทางภาษาสำหรับนักเรียนชั้นเด็กเล็กที่พูดภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง ของไพริน วงศ์ชายะ (2538 : 48 - 65) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างชุดสื่อการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมทางภาษาสำหรับนักเรียนชั้นเด็กเล็กที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สองและเพื่อศึกษาผลกระทบการใช้ชุดการสอน โดยชุดการสอนนี้สร้างขึ้นด้วยการประยุกต์มาจากการสร้างชุดการสอนของ Dick and Carey มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 1) กำหนดจุดมุ่งหมายรวมการสอน
- 2) กำหนดพฤติกรรมนำทางและพฤติกรรมการเรียนรู้
- 3) เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 4) พัฒนาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) เลือกสื่อการสอน
- 6) ปรับปรุงชุดการสอน
- 7) สร้างการประเมินผลรวม

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดการสอนมีคะแนนเฉลี่ยความพร้อมทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้ชุดการสอนนี้ และนักเรียนที่ชุดการสอนนี้มีความกระตือรือร้น สนใจ ตั้งใจ ที่จะเรียนและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี โดยมีผลกระทบเท่ากับ 97 เปอร์เซนต์ไต้

แสดงว่าชุดการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความสามารถภาษาไทยสูงขึ้น

กึ่งกุล เกาะประเสริฐ (2554) ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง การสร้างแบบฝึกอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องการออกเสียงภาษาไทยของชาวต่างชาติในหลักสูตรภาษาไทยสำหรับนายทหารเวียดนาม ศูนย์ภาษา กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ พบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นมานั้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 91/93 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 แสดงให้เห็นว่า แบบฝึกนี้มีประสิทธิภาพสามารถใช้ในการเรียนรู้ได้

พรประภา จัดตุ้พัฒนา (2553) ได้ทำสารนิพนธ์ การสร้างแบบเรียนเรื่อง สระภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ พบว่า ในด้านรูปแบบเมื่อพิจารณาลักษณะรูปเล่มและภาพประกอบ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.32 จากคะแนนรวม 4 ในด้านเนื้อหา โดยพิจารณาความครอบคลุมวัตถุประสงค์ ความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสม/เพียงพอของแบบฝึกหัด ผลประเมินจากผู้เชี่ยวชาญโดยเฉลี่ย คิดเป็น 3.54 จากคะแนนรวม 4 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดีมาก และมีผลสอดคล้องกันในทุกหน่วยการเรียนรู้

สารนิพนธ์และวิทยานิพนธ์ที่มีลักษณะการสร้างเครื่องมือการเรียนรู้ภาษาไทยของชาวต่างชาติ ในสาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังมีอีกหลายคน เช่น นุสรณ์ มัตซูกิ (2551) ทำสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษากลวิธีกำจกวิธีปัญญา และกลวิธีทดแทนในการเรียนภาษาไทยของผู้เรียนชาวต่างชาติ วันเพ็ญ สกุลทอง (2552) ทำเรื่อง การสร้างแบบเรียนเรื่องตัวสะกดภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ประภัสสร เกตุจันทร์ (2551) ทำเรื่อง การสร้างแบบเรียนเรื่องพยัญชนะไทยสำหรับชาวต่างชาติ ธัญญรัตน์ พูลสวัสดิ์ (2554) ทำเรื่อง ชุดการสอนการสะกดคำด้วยอักษรกลางกับสระเสียงยาว สำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับต้น ศิริภัสสร พิมพิรัตน์ (2553) ทำเรื่อง ชุดการสอนสำหรับครูเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยในการละเล่นของเด็กไทยสำหรับชาวต่างชาติ มูร้อด มูซอ (2554) ทำเรื่องแบบฝึกทักษะการสะกดคำด้วยอักษรต่ำกับสระเสียงยาวสำหรับนักเรียนชาวต่างชาติ ระดับต้น กฤษณา สุภาพักตร์ (2551) ทำเรื่อง แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเบื้องต้นสำหรับชาวต่างชาติ วัชรพล วิบูลย์ศรี (2553) สารนิพนธ์สาขา การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การสร้างแบบเรียนสนทนาภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้งานวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (Quantitative and Qualitative research methodology) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. สำรวจปัญหา ความต้องการแบบเรียน และวิธีการเรียนการสอนภาษาไทย
2. สำรวจปัญหาการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวกำพูชาด้านเสียง คำ ประโยค หรือการใช้ภาษาไทย
3. ศึกษาหลักสูตรและรายวิชาพื้นฐานของมหาวิทยาลัยภูมิทร์พนมเปญ และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ
4. ศึกษารูปแบบและการสร้างแบบเรียน
5. สร้างแบบเรียน
6. วิพากษ์และประเมินแบบเรียนก่อนทดลองใช้
7. ทดลองใช้แบบเรียน
8. ประเมินผลการเรียนหลังทดลองใช้
9. ปรับปรุงและแก้ไข

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษากำพูชาที่ได้รับทุนมาศึกษาภาษาไทยหลักสูตรระยะสั้น 3 เดือน ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม พ.ศ. 2558 จำนวน 142 คน และนักศึกษาชาวกำพูชาภาควิชาภาษาไทย สถาบันภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยภูมิทร์พนมเปญ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 40 คน

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ได้แก่ แบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับนักศึกษากำพูชา แบบสอบถาม และแบบทดสอบ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 การสร้างแบบเรียน

1) ผู้วิจัยสำรวจปัญหา สภาพการเรียนรู้การสอน เนื้อหาจากแบบเรียนภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ และแบบเรียนภาษาไทยที่ใช้สอนชาวเขมรในประเทศกัมพูชา โดยการสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถาม

ปัญหา ความต้องการ และวิธีการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. วุฒิ ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
3. ประสบการณ์ ☐ 1 ปี ☐ 2 ปี ☐ 3 ปี ☐ 4 ปี ☐ 5 ปี
ขึ้นไป

4. ปัญหาการเรียนการสอน

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ประเด็นการสื่อสาร					
1. คนต่างชาติมีปัญหาการออกเสียงพยัญชนะไทย					
2. คนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียงสระไทย					
3. เสียงวรรณยุกต์สามัญคนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียง					
4. เสียงวรรณยุกต์เอกคนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียง					
5. เสียงวรรณยุกต์โทคนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียง					
6. เสียงวรรณยุกต์ตรีคนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียง					
7. เสียงวรรณยุกต์จัตวาคนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียง					
8. คนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียงตัวสะกด แม่ กก					
9. คนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียงตัวสะกด แม่ กด					
10. คนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียงตัวสะกด แม่ กบ					
11. คนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียงตัวสะกด แม่ กง					
12. คนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียงตัวสะกด แม่ กน					

13. คนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียงตัวสะกดแม่ กม					
14. คนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียงตัวสะกดแม่ เกย					
15. คนต่างชาติมีปัญหาในการออกเสียงตัวสะกดแม่ เกว					
ประเด็นแบบเรียน					
16. ปริมาณหนังสือภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ					
17. เนื้อหาที่มีความเหมาะสมสำหรับสอนชาวต่างชาติ					
18. ชาวต่างชาตินิยมใช้หนังสือไทยในการเรียนภาษาไทย					
19. ชาวต่างชาตินิยมใช้หนังสือของชาติตนเองเรียนภาษาไทย					
20. ท่านใช้หนังสือที่เขียนเองสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

5. ความต้องการแบบเรียน

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านต้องการแบบเรียนภาษาไทยสำหรับใช้เฉพาะแต่ละชนชาติ					
2. ท่านต้องการแบบเรียนที่สามารถใช้สอนได้ทุกชาติ					
3. แบบเรียนที่ท่านมีอยู่มีความเหมาะสมและสามารถใช้สอนได้					
4. แบบเรียนควรมีเนื้อหาเฉพาะเรื่องการสื่อสารในชีวิตประจำวัน					
5. แบบเรียนควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม					
6. แบบเรียนควรมีครอบคลุมทั้งการสื่อสาร สังคม และวัฒนธรรม					
7. แบบเรียนควรมีสัทอักษรภาษาไทยเพื่อการออกเสียง					
8. แบบเรียนไม่จำเป็นต้องมีสัทอักษรภาษาไทยเพื่อการออกเสียง					

9. การคัดลายมืออักษรไทยมีความสำคัญในแบบเรียน					
10. การเขียนอักษรไทยควรมีการเขียนสัทอักษร					
11. การอ่านภาษาไทยมีความสำคัญในแบบเรียน					
12. การอ่านออกเสียงภาษาไทยควรมีสัทอักษรกำกับด้วย					
13. ในแบบเรียนต้องมีการฝึกพูดในทุก ๆ บทเรียน					
14. การพูดและการฟังควรเป็นทักษะที่เน้นไปพร้อม ๆ กัน					
15. ทักษะทั้ง 4 ต้องมีร่วมกันในทุก ๆ บทเรียน					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

6. วิธีการเรียนการสอน

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ผู้สอนต้องอ่านนำให้นักเรียนอ่านตามเสมอ					
2. นักเรียนต้องฝึกฝนการอ่านด้วยตนเอง ก่อนให้ครูเสนอแนะ					
3. ผู้สอนใช้เอกสารอื่นประกอบการสอนด้วย					
4. สื่อการสอนมีความหลากหลาย เช่น วีดิทัศน์ เทป อินเทอร์เน็ต					
5. ผู้สอนใช้ภาษาไทยอย่างเดียวสอนคนต่างชาติ					

ข้อเสนอแนะ.....

.....

แบบสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์..... วันที่..... เดือน

..... พ.ศ. 2558

เวลา สถานที่.....

1. ท่านมีประสบการณ์การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติไหมบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่า ชาวต่างชาติใดที่มีปัญหาในการออกเสียงภาษาไทยมากที่สุดเท่าที่ท่านเคยสอนมา

.....

.....

.....

.....

3. เสียงใดในภาษาไทยที่ท่านคิดว่า ชาวต่างชาติออกเสียงยากที่สุด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าคนต่างชาติสามารถเรียนรู้ภาษาไทยได้อย่างลึกซึ้งหรือไม่

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่า เสียงวรรณยุกต์ไทย ยากต่อการออกเสียงมากไหม โดยเฉพาะเสียงวรรณยุกต์ใด

.....

.....

.....

.....

2) กำหนดและเขียนจุดประสงค์ปลายทาง และเนื้อหาแบบเรียน ซึ่งจุดประสงค์ปลายทางที่เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องได้รับภายหลังจากการได้เรียนแบบเรียน และเนื้อหาเป็นเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมกับผู้เรียน โดยเน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน แบบเรียนประกอบด้วย บทแนะนำหลักภาษาไทยเบื้องต้น บทสนทนา คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับบทสนทนา แบบทดสอบทักษะโครงสร้างภาษา อักษรที่ใช้ในแบบได้แก่ อักษรไทย อักษรเขมร และสัทอักษร

3) ศึกษาเอกสารข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน

4) สร้างแบบเรียนโดยแบ่งเป็นทักษะคู่ คือ การพูดกับฟัง การอ่านกับการเขียน โดยแบ่งเป็นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ความรู้ภาษาไทยเบื้องต้น

ตอนที่ 2 การฟังและการพูด แบ่งเป็นบทดังนี้

บทที่ 1 การทักทาย

บทที่ 2 เรื่องของเรา เขา และคุณ

บทที่ 3 คำขอร้อง

บทที่ 4 เวลา

บทที่ 5 อาหาร

บทที่ 6 การเดินทาง

บทที่ 7 ชื่อของ

บทที่ 8 เทียวไทย

บทที่ 9 นิตหมาย

บทที่ 10 วัฒนธรรมไทย

ตอนที่ 2 การอ่านและการเขียน แบ่งเป็นบทดังนี้

บทที่ 1 รู้จักอักษรไทย

บทที่ 2 เสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ไทย

บทที่ 3 อ่านและเขียนอักษรไทย

บทที่ 4 อ่านและเขียนสะกดการันต์ไทย

บทที่ 5 อ่านและเขียนคำ และวลีไทย

บทที่ 6 อ่านและเขียนประโยคไทย

บทที่ 7 อ่านและเขียนความเรียงไทย

บทที่ 8 อ่านและเขียนภาษาไทยในชีวิตประจำวัน

บทที่ 9 อ่านและเขียนภาษาไทยเฉพาะกิจ

บทที่ 10 อ่านและเขียนภาษาไทยทางวิชาการ

5) สร้างแบบประเมินวัดคุณภาพของแบบเรียน แบบบันทึกคะแนน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์
หลังการเรียนรู้

6) เสนอแบบเรียน แบบประเมิน แบบบันทึกคะแนน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์หลักการเรียน
ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวกำแพงเพชรได้พิจารณา ตรวจสอบ
เสนอแนะ และวิพากษ์ จำนวน 6 ท่าน ได้แก่

1) รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิจิต เรืองเดช

2) รองศาสตราจารย์ประยูร ทรงศิลป์

3) รองศาสตราจารย์สงบ บุญคล้าย

4) รองศาสตราจารย์วิณา วิสเพ็ญ

5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเสนอ ตรวิเศษ

7) ปรับปรุงแก้ไขแบบเรียน แบบประเมิน แบบบันทึกคะแนน และแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์
หลังการเรียนรู้

8) นำแบบเรียน แบบบันทึก และแบบสอบวัดผลที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับกลุ่ม
ตัวอย่าง โดยวัดคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างเรียนและคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้ตาม
เกณฑ์มาตรฐาน 80/80

9) นำผลที่วิเคราะห์ สรุป และอภิปรายผล

10) นำเสนอรายงานการวิจัย และเสนอให้เป็นแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับนักศึกษา
กัมพูชา

3. การประเมินคุณภาพแบบเรียน

การประเมินผลแบ่งระดับการประเมินไว้ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อย
ที่สุด คะแนนการประเมินใช้จำนวนผู้เชี่ยวชาญเป็นผลการประเมิน ตามแบบประเมินผลคุณภาพ
แบบเรียน ดังนี้

1) แบบประเมินรูปเล่ม

รูปเล่ม	ระดับการประเมิน (จำนวน)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. คุณภาพของกระดาษ					
2. การออกแบบหน้าปก					
3. ขนาดรูปเล่ม					
4. ลักษณะตัวอักษร					
5. ภาพประกอบในเล่ม					
6. การจัดบทและหน้า					

2) แบบประเมินเนื้อหา

รูปเล่ม	ระดับการประเมิน (จำนวน)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
2. เนื้อหาถูกต้อง เหมาะสม					
3. เนื้อหามีประโยชน์					
4. เนื้อหาที่น่าสนใจ					
5. คำชี้แจงชัดเจน ถูกต้อง					
6. ความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
7. สะท้อนถึงวัฒนธรรม					
8. แบบฝึกหัดสอดคล้องกับเนื้อหา					

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติและชาวเขมรในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

2) ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์ในภาควิชาภาษาไทย สถาบันภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยภูมิรินทร์พนมเปญ

3) เขียนแผนการจัดการเรียนการสอนตามแบบเรียน โดยแบ่งเวลาเป็นคาบเรียน บทละ 1 คาบ (45 นาที) เป็นจำนวน 20 คาบเรียน

4) เก็บรวบรวมข้อมูลทดลองสอนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เดือนพฤษภาคม 2558

5) เก็บรวบรวมข้อมูลทดลองสอนในมหาวิทยาลัยภูมิรินทร์พนมเปญ เดือนกรกฎาคม 2558

6) ในระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดลองสอน ผู้วิจัยจะทดสอบระหว่างเรียนทุกคาบ จำนวน 20 ครั้ง โดยใช้แบบบันทึกคะแนน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน 1 ครั้ง ผู้เรียนเรียนจบทุกคาบแล้ว โดยกำหนดเวลาทดลอง 2 สัปดาห์ รายละเอียดดังนี้

ตารางและเวลาเก็บข้อมูล

ทักษะการฟังและการพูด

สัปดาห์	วันที่	เนื้อหา	เวลา (เข้า)
1	1	บทที่ 1 การแนะนำตัวและการทักทาย	45 นาที
	2	บทที่ 2 ครอบครัว	45 นาที
	3	บทที่ 3 อาหารและเครื่องดื่ม	45 นาที
	4	บทที่ 4 ผักและผลไม้	45 นาที

2	5	บทที่ 5 การซื้อของ	45 นาที
	6	บทที่ 6 เครื่องแต่งกาย	45 นาที
	7	บทที่ 7 วัน	45 นาที
	8	บทที่ 8 เดือน	45 นาที
	9	บทที่ 9 อากาศ และฤดูกาล	45 นาที
	10	บทที่ 10 การกล่าวคำอำลา	45 นาที

ทักษะการอ่านและการเขียน

สัปดาห์	วันที่	เนื้อหา	เวลา (บ่าย)
1	1	บทที่ 1 รู้จักอักษรไทย	45 นาที
	2	บทที่ 2 เสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ไทย	45 นาที
	3	บทที่ 3 อ่านและเขียนอักษรไทย	45 นาที
	4	บทที่ 4 อ่านและเขียนสะกดการันต์ไทย	45 นาที
	5	บทที่ 5 อ่านและเขียนคำ และวลีไทย	45 นาที
2	6	บทที่ 6 อ่านและเขียนประโยคไทย	45 นาที
	7	บทที่ 7 อ่านและเขียนความเรียงไทย	45 นาที
	8	บทที่ 8 อ่านและเขียนภาษาไทยในชีวิตประจำวัน	45 นาที
	9	บทที่ 9 อ่านและเขียนภาษาไทยเฉพาะกิจ	45 นาที
	10	บทที่ 10 อ่านและเขียนภาษาไทยทางวิชาการ	45 นาที

5. การศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) นำคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างเรียนแต่ละบทของผู้เรียนมาคิดเป็นค่าเฉลี่ย
- 2) หาประสิทธิภาพของแบบเรียน โดยหาคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนรู้แล้วเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยกิจกรรมระหว่างเรียน

3) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่หาคุณภาพเครื่องมือใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's lphacoefficient หรือ α -Coefficient) ส่วนการหาค่าอำนาจจำแนกใช้ Item-total Correlation มีดังนี้

1) หาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

1.1) การหาความเที่ยงตรงเพื่อดูดัชนีความสอดคล้อง โดยวิธีของ Rovinell and Hambleton (IOC: Index of item Objective Congurnce) โดยใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี. 2548 : 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นที่หาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) เรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 88)

$$\text{เมื่อ } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์แอลฟา
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนรวม
 n แทน จำนวนข้อ

2) หากคุณภาพของแบบวัดความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วม ดังนี้

2.1 การหาความเที่ยงตรงเพื่อดูดัชนีความสอดคล้องโดยวิธีของ โดยวิธีของ Rovinell and Hambleton (IOC : Index of item Objective Congruence) โดยใช้สูตร (สมนึก ภัททิยธนี. 2548 : 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าความยากง่าย (P) ของแบบวัดความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วม โดยใช้เกณฑ์ 0.20-0.80 (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 78)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่าย
 R แทน จำนวนคนที่ตอบถูก
 N แทน จำนวนทั้งหมด

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่น ((Reliability) ของแบบวัดความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วม โดยวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นที่หาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 88)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์แอลฟา
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนรายข้อ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนรวม
 n แทน จำนวนข้อ

สถิติพื้นฐานใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) สำหรับข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างนำเสนอด้วย ค่าจำนวน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 88)

1) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

$$(\bar{x}) = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนตัวอย่าง

2) ค่าร้อยละ (%)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ f แทน ความถี่ของช่วงชั้น
 N แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D. แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x$ แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum x^2$ แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวที่ยกกำลังสอง
	N แทน	จำนวนตัวอย่าง

บทที่ 4

กระบวนการสร้างแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวกำพูชา

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นในการสร้างแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวเขมรเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิเคราะห์การเรียนและการสอน แบ่งประเด็นศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะภาษาไทยและภาษาเขมร
2. ปัญหาการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับชาวกำพูชา
3. การพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวกำพูชา

1. ลักษณะภาษาไทยและภาษาเขมร

การเรียนการสอนภาษาให้คนต่างชาติไม่ว่าจะเป็นชาติใด สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกสุดก็คือ การรู้เรื่องภาษาของคนชาตินั้นๆ ดังที่ อัคร บุญทิพย์ (2525 : 1) ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า “...อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยแก่นักศึกษาชาวต่างประเทศจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องความแตกต่างกันระหว่างหน่วยเสียงของภาษาไทยกับภาษาของผู้เรียน...” ดังนั้น การสร้างแบบเรียนเพื่อใช้ในการสอนนักศึกษาหรือผู้เรียนที่พูดภาษาเขมร ผู้สอนและผู้จัดทำแบบเรียนจำเป็นต้องศึกษาลักษณะของภาษาเขมรที่ผู้เรียนใช้พูด เพื่อหาความเหมือนและความต่างที่จะปรับพฤติกรรมการออกเสียง การเลียนเสียงผู้สอน และการเรียนรู้วัฒนธรรมต่างๆ ของผู้สอนและหนังสือภาษาไทยที่สอดคล้องวัฒนธรรมไทยไปพร้อมกัน ในประเด็นนี้จึงขอนำเสนอลักษณะภาษาไทยและภาษาเขมรเปรียบเทียบกัน เพื่อเป็นประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว

ตารางเปรียบเทียบลักษณะภาษาไทยและภาษาเขมร

ลักษณะ	ภาษาไทย	ภาษาเขมร
ตระกูลภาษา	ตระกูลภาษาไต-กะได กลุ่มไต กลาง-ตะวันออก อยู่ร่วมกับ ภาษาที่อยู่ในประเทศไทยและ ประเทศเพื่อนบ้านติดกับ ประเทศไทย เช่น ไทดำ ไทขาว ไทแดง ไทยวน พวน โซ่ง ไท ขาว ผู้ไท ญ้อ และลาว เป็นต้น	ตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก กลุ่มภาษามอญ-เขมร กลุ่ม มอญ-เขมรตะวันออก อยู่ ร่วมกับภาษา ภาษาเขมร เปิยริก ภาษากลุ่มบะห์นาริก ภาษากลุ่มกะตุ ภาษากลุ่มเวียตติก (รวมภาษา

		เวียดนาม)
ลักษณะทางภาษา	มีลักษณะเป็นภาษาคำโดด	มีลักษณะภาษาคำโดด
หน่วยเสียงพยัญชนะและรูป พยัญชนะ	มีหน่วยเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง มีรูปพยัญชนะ 44 รูป	มีหน่วยเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง มีรูปพยัญชนะ 33 รูป
หน่วยเสียงสระและรูปสระ	มีหน่วยเสียงสระ 24 หน่วย เสียง มีรูปสระ 32 รูป	มีหน่วยเสียงสระ 28 หน่วย เสียง มีรูปสระลอย 14 รูป รูป สระจม 24 รูป
หน่วยเสียงวรรณยุกต์ และรูป วรรณยุกต์	มีหน่วยเสียงสระ 5 หน่วยเสียง มีรูปวรรณยุกต์ 4 รูป	ไม่มี
การสร้างคำ	การประสมคำ การซ้ำคำ การ ซ้อนคำ การสมาส การสนธิ การบัญญัติ การผสม และ การยืมคำ	การประสมคำ การซ้ำคำ การ ซ้อนคำ การสมาส การสนธิ การบัญญัติ การผสม การ แผลงคำ (เติมหน้าคำ และเติม กลางคำ) และการยืมคำ
ชนิดของคำ	นาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ สันธาน บุพบท อุทาน	นาม สรรพนาม กริยา วิเศษณ์ สันธาน บุพบท อุทาน
การเรียงคำในประโยค	ธรรมดา ประธาน - กริยา - กรรม เน้นกรรม กรรม - ประธาน - กริยา	ธรรมดา ประธาน - กริยา - กรรม เน้นกรรม กรรม - ประธาน - กริยา
การเรียงอกรรมกริยาบางตัวใน ประโยค	ประธาน - กริยา เช่น หัวแตก, ประธาน - นาม - กริยา ฉันทัวแตก ฉันทาหัก	ประธาน-กริยา-กรรม เช่น ฉันท แตก หัว ฉันท หัก ขา
ลักษณะนาม	มีลักษณะนามไว้เพื่อบอก ลักษณะของนามหรือเพื่อแสดง รูปลักษณ์และชนิดให้ชัดเจน มักจะอยู่หลังจำนวนนับ เช่น พระ 1 รูป แมว 2 ตัว	มีลักษณะนามเช่นเดียวกับไทย แต่บางครั้งไม่จำเป็นต้องใช้ก็ได้ เช่น พระหนึ่ง มีความหมายว่า พระหนึ่งรูป แมวหนึ่ง มีความหมายว่า แมว หนึ่งตัว

วรรคและตอน	กำหนดความหมายและสิ้นสุดประโยค ไม่มีเครื่องหมายสุดประโยค	กำหนดความหมาย ไม่สามารถใช้ในการสิ้นสุดประโยค แต่มีเครื่องหมาย คือ ฯ
ระดับภาษา	มีการใช้ภาษาเพื่อการแบ่งภาษาเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับพิธีการ ระดับทางการ ระดับกึ่งทางการ ระดับสนทนา ระดับกันเอง	มีการใช้ภาษาเพื่อการแบ่งภาษาเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับพิธีการ ระดับทางการ ระดับกึ่งทางการ ระดับสนทนา ระดับกันเอง

หากเปรียบเทียบในรายละเอียดด้านหน่วยเสียงแล้ว จะเห็นว่า ภาษาไทยกับภาษาเขมรมีหน่วยเสียงสระและพยัญชนะคล้ายคลึงกัน แต่แตกต่างกันด้านหนึ่งเสียงวรรณยุกต์ ดังนี้

พยัญชนะ

พยัญชนะไทย	การเขียนคำแทน		พยัญชนะต้น	พยัญชนะท้าย
ก	ก ไก่	กอ ไก่	k	k
ข	อ ไข่	ขอ ไข่	k ^h	k
ค	อ ชู๊ต	คอ ควาย	k ^h	k
ฅ	อ ชู๊ต	คอ คน	k ^h	k
ฉ	อ ะฮั๊ต	ฉ ะฮั๊ต	k ^h	k
ง	ง ู๊	งอ ู๊	ŋ	ŋ
จ	จ าส	จอ จาน	c	t
ฉ	ฉ ฉิ่ง	ฉ ฉิ่ง	c ^h	t
ช	ช ฉิ่ง	ชอ ้าง	c ^h	t
ฌ	ฉ ฉิ่ง	ฌอ ฌอ	c ^h	t
ซ	ส ู๊	ซอ ุ๊	s	t
ญ	ญ ุ๊	ญอ ุ๊	y (j)	n
ฎ	ด ะฮั๊ต	ฎอ ฎา	d	t
ฏ	ด ะฮั๊ต	ฎอ ฎา	t	t
ฐ	ด ะฮั๊ต	ฐอ ฐาน	t ^h	t
ฑ	ด ะฮั๊ต	ฑอ ฑา	t ^h	t

ต	ต ักเต๋	ต ผู้เต๋	t ^h	t
ณ	ณ เณร	ณ เณร	n	n
ด	ด ติก	ด เต็ก	d	t
ต	ต เถ๋	ต เต๋	t	t
ถ	ถ ฤ้	ถ ฤง	t ^h	t
ท	ท ะทาส	ท ทหาร	t ^h	t
ธ	ธ ฤง	ธ ธง	t ^h	t
น	น ฤ	น หนู	n	n
บ	บ ไซ้	บ ไบ้	b	p
ป	ป ฎ	ป ปลา	p	p
ผ	ผ ฝ	ผ ฝ	p ^h	p
ฝ	ฝ ฝ	ฝ ฝ	f	p
พ	พ ฝ	พ ฝ	p ^h	p
ฟ	ฟ ฝ	ฟ ฝ	f	p
ภ	ภ ฝ	ภ ฝ	p ^h	p
ม	ม ฝ	ม ฝ	m	m
ย	ย ฝ	ย ฝ	y (j)	y
ร	ร ฝ	ร ฝ	r	n
ล	ล ฝ	ล ฝ	l	n
ว	ว ฝ	ว ฝ	w (β)	w
ศ	ศ ฝ	ศ ฝ	s	t
ษ	ษ ฝ	ษ ฝ	s	t
ส	ส ฝ	ส ฝ	s	t
ห	ห ฝ	ห ฝ	h	-
ฬ	ฬ ฝ	ฬ ฝ	l	n
อ	อ ฝ	อ ฝ	□	-
ฮ	ฮ ฝ	ฮ ฝ	h	-

การเปรียบเทียบพยัญชนะไทยกับพยัญชนะเขมร

ព្យញ្ជនៈថៃ	ก	ข	ค	ฅ	ง	
សូរអាន	kɔ	kʰ□□□		kʰ□□	kʰ□□	ŋ□□
អក្ខរឌ្រូរ	ก	ข	ค	ฅ	ง	

ព្យញ្ជនៈថៃ	จ	ฉ	ช	ฌ	ญ	
សូរអាន	C□□	c ^h □□□		c ^h □□	c ^h □□	y□□
អក្ខរឌ្រូរ	ច	ឆ	ច	ជ	ឈ	ញ

ព្យញ្ជនៈថៃ	ฎ	ฏ	ท	ฒ	ณ	
សូរអាន	d□□	t ^h □□□		t ^h □□	t ^h □□	n□□
អក្ខរឌ្រូរ	ด	ต	ท	ฒ	ณ	

ព្យញ្ជនៈថៃ	ด	ถ	ท	ธ	น	
សូរអាន	t□□	t ^h □□□		t ^h □□	t ^h □□	n□□
អក្ខរឌ្រូរ	ด	ถ	ท	ธ	น	

ព្យញ្ជនៈថៃ	บ	ป	พ	ภ	ม
សូរអាន	b□□	pʰ□□□		ph□□	ph□□
អក្ខរឌ្រូរ	บ	ป	พ	ภ	ม

ព្យញ្ជនៈថៃ	ย	ร	ล	ว
សូរអាន	y□□	r□□	l□□	w□□
អក្ខរឌ្រូរ	ย	ร	ล	ว

ព្យញ្ជនៈថៃ	ส	ห	ฬ	อ
------------	---	---	---	---

សូរអាន

S□□□h□□□l□□ □□

អក្ខរក្រម

ស

ហ

ឡ

អ

สระ

สระสั้น		สระยาว	
อะ	อัก	อา	หา
อิ	หิ	อี	หิ
อึ	หึ	อึอ	หึ
อุ	หุ	อู	หุ
เอะ	หะ	เอ	หา
แอะ	ไหัก	แอ	ไห
โอะ	หุ	โอ	หุ
เอาะ	หัก	-อ	ห
เอยะ	หิ	เออ	หิ
เอียะ	ไหัก	เอีย	ไห
เอือะ	หุ	เอือ	หุ
อัวะ	หุ	อัว	หุ

สระเกิน

--	--

ไอ	ไห	สฺร: ไอ รัชัฏฐุ
ไอ	ไห	สฺร: ไอ รัชัฏฐ
อ้า	ห่า	สฺร: อ้า ห่า

เนื้อหาในตารางเปรียบเทียบภาษาไทยและภาษาเขมรแล้วพบว่า ประเด็นที่แตกต่างกันอย่างไม่มี ความเกี่ยวข้องกันเลยก็คือ ด้านตระกูลภาษา แต่เมื่อพิจารณาคุณลักษณะทางภาษาแล้วมีความ เหมือนกันเป็นส่วนใหญ่ แสดงให้เห็นว่า ภาษาไทยกับภาษาเขมรมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน บางคำ ก็ใช้เหมือนกัน ลักษณะอย่างนี้ทำให้เชื่อมโยงไปถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยกับคนเขมรเป็นอย่างดี

ในทำนองเดียวกันนี้หากพิจารณาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตระกูลภาษาแล้ว จะเห็นได้ว่า ตระกูลภาษาไท-กะได หรือรู้จักกันในนาม กะได หรือ กระได เป็นตระกูลภาษาของภาษาที่มีเสียง วรรณยุกต์ที่พบในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตอนใต้ของประเทศจีน ในช่วงแรก ตระกูลภาษาไท-กะไดเคยถูกกำหนดให้เป็นอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต แต่ปัจจุบันได้แยกมาเป็นอีกตระกูลภาษาหนึ่ง และยังมีผู้เห็นว่าตระกูลภาษาไท-กะไดนี้มีความสัมพันธ์กับตระกูลภาษาออสโตรนีเซียน โดยอยู่ใน กลุ่มภาษาที่เรียกว่า "ออสโตร-ไท" หรือจัดเป็นตระกูลภาษาใหญ่ออสตริก

Roger Blench ได้กล่าวว่า ถ้าข้อจำกัดของความเชื่อมต่อของตระกูลภาษาออสโตร-ไทมี ความสำคัญมาก แสดงว่าความสัมพันธ์ทั้งสองตระกูลอาจไม่ใช่ภาษาที่เป็นพี่น้องกัน กลุ่มภาษากะได อาจเป็นสาขาของภาษาตระกูลออสโตรนีเซียนที่อพยพจากฟิลิปปินส์ไปสู่เกาะไหหลำ แล้วแพร่สู่จีน แผ่นดินใหญ่ ในขณะที่ภาษาสาขาใดของภาษากลุ่มกะไดมีการปรับโครงสร้างใหม่โดยได้รับอิทธิพล จากกลุ่มภาษาม้ง-เมี่ยนและภาษาจีน

คำว่า "ไท-กะได" มาจากการจัดแบ่งตระกูลภาษาออกเป็นสองสาขา คือ ไต กับ กะได ซึ่งเลิก ใช้แล้ว กลุ่มภาษากะไดเช่นนี้ถ้ามีกลุ่มภาษาใดอยู่ด้วยจึงจะหมายถึงกลุ่มที่ถูกต้อง ในบางบริบทคำนี้ อ้างถึงตระกูลภาษาทั้งหมด แต่บางบริบทก็หมายถึงกลุ่มภาษากระยาไต้ตระกูลภาษานั้น

ข้อเสนอของ Laurent Sagart ได้กล่าวว่าภาษาไท-กะไดดั้งเดิมได้เกิดขึ้นในยุคต้นของตระกูล ภาษาออสโตรนีเซียนที่อาจจะอพยพกลับจากทางตะวันตกเฉียงเหนือของไต้หวันไปยังชายฝั่ง ตะวันออกเฉียงใต้ของจีน หรือจากจีนไปไต้หวันและเกิดการพัฒนาของภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน บนเกาะนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาตระกูลออสโตรนีเซียนและไท-กะไดอาจจะอธิบายได้จาก คำศัพท์ที่ใกล้เคียงกัน คำยืมในยุคก่อนประวัติศาสตร์และอื่นๆ ที่ยังไม่รู้ นอกจากนั้นภาษาตระกูล

ออสโตรนีเซียนอาจมีความสัมพันธ์กับตระกูลภาษาจีน-ทิเบต ซึ่งมีจุดเริ่มต้นในบริเวณชายฝั่งของจีนภาคเหนือและภาคตะวันออก

ความหลากหลายของตระกูลภาษาไท-กะไดในทางตอนใต้ของประเทศจีนบ่งบอกถึงการมีความสัมพันธ์กับถิ่นกำเนิดของภาษา ผู้พูดภาษาสาขาไทอพยพจากตอนใต้ของจีนลงทางใต้เข้าสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้แต่ครั้งโบราณ เข้าสู่ดินแดนที่เป็นประเทศไทยและลาวบริเวณนี้เป็นบริเวณที่พบผู้พูดภาษาในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก

นักวิชาการหลายท่านได้จัดภาษาตระกูลไท-กะไดอยู่ในตระกูลใหญ่จีน-ทิเบต ซึ่งภาษาตระกูลจีน-ทิเบตนี้เป็นตระกูลภาษาที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย ซึ่งแบ่งเป็น 4 สาขา คือ สาขาภาษาจีน สาขาภาษาไทย สาขาภาษาหมว๋เย้า และสาขาภาษาทิเบตพม่า (เรื่องเดช, 2531) บางท่านก็เรียกตระกูลภาษานี้แตกต่างออกไป เช่น Grierson (1903-28) เรียกรวมเป็นตระกูลเดียวกันกับภาษาจีนว่า ตระกูลภาษาสยามจีน (Siamese-Chinese Family) Benedict (1975) เรียกว่า ออสโตร-ไท (Astro-Tai) บางท่านก็เรียกว่า ตระกูลท่าไต (kamTai Family) และภาษาไดอิก (Daic)

ด้วยลักษณะการแพร่กระจายทางภาษา ภาษาตระกูลไท – กะไดนี้ จึงมีความสัมพันธ์กับภาษาอื่นๆ มาก ปรากฏคำศัพท์พื้นฐานคล้ายกันมากโดยเฉพาะภาษาจีน นักวิชาการจีนจึงจัดภาษาไท-กะไดเป็นหนึ่งในภาษาย่อยของภาษาจีน-ทิเบต และมีการใช้ภาษาไทยในประเทศจีน ดังที่ สุริยารัตนกุล (2548) ได้เสนอเรื่องของภาษาตระกูลไทและภาษาที่เกี่ยวข้องกับภาษาตระกูลไทในประเทศจีน ในหนังสือชื่อ นานาภาษาในเอเชียอาคเนย์ : ภาษาตระกูลไท ไว้ว่า “ภาษาตระกูลไทแท้ๆ ที่อยู่ในประเทศจีนมีภาษาตระกูลไททั้งสามสาขา โดยภาษาไทยฉาน ไทยเหนือ และไทลื้อเป็นภาษาตระกูลไทสาขาตะวันตกเฉียงใต้ ภาษาไทไท่ ภาษาไทnungเป็นภาษาตระกูลไทสาขากลาง และภาษาไทยยอกกับภาษาไทจ้วงเป็นภาษาตระกูลไทสาขาเหนือ การที่ประเทศจีนมีตัวแทนของภาษาตระกูลไททั้งสามสาขายู่ครบถ้วนบริบูรณ์ ก็เพราะประเทศจีนเป็นถิ่นเดิมของผู้ที่พูดภาษาตระกูลไท”

การแพร่กระจายในของแต่ละตระกูลภาษา จนภาษาย่อยบางภาษาในแต่ละตระกูลมีอิทธิพลต่อกัน เช่น ภาษาไทยกับภาษาบาลีสันสกฤต ภาษาไทยกับภาษาเขมร บางคำไม่ใช่เป็นแค่คำยืม แต่เป็นคำที่ใช้ร่วมกันเป็นเวลานาน จนไม่มีความรู้สึกว่าเป็นภาษาของตนเอง เช่น ในภาษาไทยใช้คำว่า เดิน ถนน รถ เจริญ และพบ เป็นต้น บางคำไม่สามารถรู้ได้เลยว่าเป็นภาษาอื่น เช่น คำว่า พบ ซึ่งปรากฏอยู่ในจารึกสมัยพระนครว่า [vob] ซึ่งมีความหมายเดียวกันกับคำว่า พบ ในภาษาไทยปัจจุบัน

นักภาษาศาสตร์ได้จัดภาษาไทยและภาษาเขมรเป็นภาษาต่างตระกูลกัน เมื่อพิจารณาอย่างผิวเผินทำให้มีความรู้สึกว่าง ภาษาไทยและภาษาเขมรมีความห่างไกลกันมาก แต่เมื่อพิจารณาและวิเคราะห์อย่างถ่องแท้แล้วจะเห็นถึงความสัมพันธ์ของภาษาทั้งสองได้ชัดเจน ทั้งทางด้านเสียง รูปคำ และการเรียงคำในประโยคของภาษาไทยและภาษาเขมร

ลักษณะความคล้ายคลึงกันนี้ วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ (2524 : 52) ได้กล่าวถึงลักษณะของภาษาเขมรว่า ภาษาเขมรมีลักษณะพื้นฐานเป็นภาษาคำโดด (mono-syllabic or isolating language) แต่ภายหลังมีคำหลายพยางค์เพิ่มเข้ามาอย่างมากมาย ภาษาเขมรจัดอยู่ในตระกูลมอญ-เขมร มีลักษณะหลายประการคล้ายภาษาไทย เช่น การลำดับประโยค การใช้ลักษณนาม และการใช้คำราชาศัพท์ เป็นต้น

บรรจบ พันธุเมธา (2523 : 15) ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาเขมรเป็นภาษาที่มีรูปลักษณะภาษาติดต่อกันในตระกูลภาษามอญ-เขมร ลักษณะเด่นสำคัญที่ทำให้นักภาษาศาสตร์กำหนดเป็นภาษาคำติดต่อกันอยู่ที่คำและการสร้างคำ ส่วนประโยคและการเรียงลำดับคำมีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาคำโดด และเมื่อเทียบกับภาษาไทยก็นับว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกันอย่างยิ่ง นอกจากนี้ กาญจนา นาคสกุล ยังได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาเขมรในลักษณะเดียวกันไว้ว่า ภาษาเขมรจะมีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาไทยหลายประการ เป็นต้นว่า การลำดับคำเข้าประโยค การใช้ลักษณนาม การใช้ราชาศัพท์ ฯลฯ ยิ่งกว่านั้น ภาษาไทยและภาษาเขมรต่างก็เป็นลูกศิษย์แซกด้วยกัน คำที่ใช้ในภาษาเป็นจำนวนมากที่มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตเช่นเดียวกัน (กาญจนา นาคสกุล, 2511 : 704-705)

อุไรศรี วรสระริน ได้กล่าวถึงภาษาเขมรกับภาษาไทยว่ามีความคล้ายคลึงกัน จึงทำให้ระบุทิศทางที่ยืมได้ยาก ซึ่งได้ศึกษากระบวนการเสียงภาษาเขมรและภาษาไทยที่เหมือนกันและแตกต่างกัน โดยเน้นศึกษาข้อแตกต่างกันเพื่อศึกษาคำยืมภาษาเขมรในภาษาไทย นอกจากนี้ยังได้ให้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปอักษรเขมรและไทยซึ่งอาจเทียบกันตัวต่อตัวได้ โดยให้เหตุผลว่า รูปอักษรทั้งสองภาษามาจากแหล่งที่มาเดียวกัน คือ อินเดีย จารึกหลักแรกๆ ที่เขียนเป็นภาษาสันสกฤตหรือเขมรที่พบในกัมพูชาเขียนด้วยอักษรอินเดียได้ ได้พัฒนาที่ละเล็กทีละน้อยจนกลายเป็นรูปอักษรเขมรซึ่งเป็นต้นแบบของรูปอักษรไทยในเวลาต่อมา (อรรณพ บุญฤทธิ์ และคณะ, 2553 : 35)

ความสัมพันธ์ในด้านตัวอักษร หลักฐานความสัมพันธ์ด้านอักษรตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 13 คือจารึกพ่อขุนรามคำแหง แม้ว่าไทยได้รับอิทธิพลจากอินเดียก็ตาม แต่ไทยใช้อักษรอินเดียนั้นผ่านอักษรเขมร เพราะอักษรเขมรได้ยืมรูปอักษรอินเดียมาใช้ก่อนแล้ว รูปพยัญชนะของไทยที่ยืมรูปอักษรเขมรมาโดยเฉพาะรูปพยัญชนะมีทั้งหมด 35 ตัว* อักษรเขมรโบราณโดยเฉพาะรูปพยัญชนะนั้นแตกต่างจากภาษาเขมรปัจจุบัน 2 รูปคือ รูปพยัญชนะ ฌ และ ษ ซึ่งสามารถเทียบรูปพยัญชนะกับพยัญชนะไทย ได้เกือบครบทุกตัว แต่ไทยได้พัฒนารูปพยัญชนะไทยใช้เพิ่มตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 13 เป็นต้นมา โดยใช้รูปพยัญชนะ ด แทนเสียง ต เช่น คำว่า เดือน ในจารึกสุโขทัย หลักที่ 1 ด้านที่ 3 บรรทัดที่ 14 รูปพยัญชนะ ต ปรับจากตัว ต ใช้แทนเสียงพยัญชนะ ด เช่นคำว่า ตาย ในจารึกสุโขทัย หลักที่ 1 ด้านที่ 3 ในทำนองเดียวกัน รูปพยัญชนะ ป ซึ่งพัฒนามาจากรูปพยัญชนะ บ ลักษณะการพัฒนาอักษรดังกล่าวนี้ อุไรศรี วรสระริน ยังได้สันนิษฐานเพิ่มเติมไว้ว่า น่าจะมีมาก่อนคริสต์ศักราชที่

13 โดยเฉพาะในภาษาไทย เพื่อต้องการหลีกเลี่ยงความสับสนเรื่องรูปตัวเขียนของเสียง ต และ 'ด, ป และ 'บ ในขณะที่ภาษาเขมรโบราณยังคงใช้รูปพยัญชนะ ต แทนเสียงพยัญชนะ ต และ 'ด และรูปพยัญชนะ บ แทนเสียง ป และ 'บ การใช้รูปพยัญชนะ ฆ แทนเสียง 'ด เกิดขึ้นหลังภาษาไทยมาก นอกจากนี้ ภาษาไทยโบราณยังปรากฏรูปพยัญชนะหลายรูปที่ไม่มีในภาษาเขมร ได้แก่ ฃ ค ฌ ฟ และ ฝ

ในด้านการใช้รูปสระในภาษาไทยและภาษาเขมร ก็มีความสัมพันธ์ไม่แตกต่างกันจากรูปพยัญชนะ ในภาษาไทยได้ยืมรูปสระและพัฒนามาโดยลำดับ รูปสระที่ยืมมาจากภาษาเขมร ได้แก่ อะ อา อิ อี อุ อู เอ โอ โอ และ เอา นอกจากนี้ ไทยได้พัฒนารูปสระเพิ่มได้แก่ อี เอื้อ เอะ แอะ สำหรับรูปสระ ไอ ในภาษาไทยดั้งเดิม กลายเป็น อาย ในภาษาไทยปัจจุบัน (อรรณพ บุญยฤทธิ์ และคณะ, 2553 : 43-46)

ความสัมพันธ์ด้านอักขรวิธีระหว่างภาษาไทยและภาษาเขมรโบราณใช้ในลักษณะเดียวกัน เช่น การเขียนรูปสระเอีย ซึ่งภาษาเขมรโบราณใช้รูปพยัญชนะ ย เช่น รยณ จยร เป็นต้น ในสมัยสุโขทัยและอยุธยาใช้อักขรวิธีเหมือนกัน เช่น รยณ และ รยม เป็นต้น (ศานติ ภัคดีคำ, 2549 : 9)

การนำเสนอข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างรูปอักษรภาษาไทยและภาษาเขมรโบราณ จะเป็นประโยชน์ในการเป็นข้อมูลพื้นฐานการศึกษาวิเคราะห์คำยืมภาษาเขมรในภาษาไทยสมัยอยุธยาที่ปรากฏในมหาชาติคำหลวง ซึ่งพบคำยืมภาษาเขมรบางคำที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอักขรวิธีในสมัยเดียวกัน เช่นคำว่า เลย เขมรโบราณใช้ ley ไทยโบราณใช้ ley ไทยปัจจุบันก็ใช้ว่า เลย ley /la:j/ เป็นต้น และบางคำมีความสัมพันธ์กับภาษาเขมรโบราณในยุคสมัยที่แตกต่างกัน เช่นคำว่า บวช ในภาษาไทยโบราณเขียน บวส pvas สัมพันธ์กับคำในภาษาเขมรสมัยพระนคร pvas ในขณะที่ ภาษาเขมรสมัยก่อนพระนครเขียนว่า pos ภาษาเขมรปัจจุบัน เขียนว่า ប្រស pvas /bùah/ และภาษาไทยปัจจุบันเขียนว่า บวช pvaj /bùat/ (อรรณพ บุญยฤทธิ์ และคณะ, 2553 : 53)

ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยและภาษาเขมรมีความสัมพันธ์กันมาช้านาน จึงมีคำยืมภาษาเขมรใช้สื่อสารกันอยู่ในภาษาไทยปัจจุบันจำนวนมาก และในภาษาเขมรก็มีการยืมคำภาษาไทยไปใช้บ้างก็มีซึ่งเกิดขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 11 อูโรศรี ได้ให้เหตุผลที่ภาษาเขมรยืมภาษาไทยไปใช้ในภาษาเขมรที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ว่า “เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เปลี่ยนไป คนไทยครอบครองดินแดนบางส่วนของประเทศไทยในปัจจุบันมากขึ้น ดินแดนนี้เป็นพื้นที่ที่คนไทยอาศัยอยู่ร่วมกันกับคนเขมร ส่งผลให้ไทยมีอิทธิพลเหนือวัฒนธรรมเขมร ดังนั้น ภาษาเขมรน่าจะยืมคำไทยไปใช้มากขึ้น” (อรรณพ บุญยฤทธิ์ และคณะ, 2553 : 4) เช่น คำว่า สำเนียง มีใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาเขมร ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาไทยว่า เสียง จึงสันนิษฐานได้ว่า เป็นคำไทยที่ใช้วิธีการแผลงคำในภาษาเขมรและภาษาเขมรได้ยืมคำว่า สำเนียง ในภาษาเขมรว่า សំឡេង แปลว่า เสียง เป็นต้น

จากข้อมูลที่ได้นำมากล่าวในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยและภาษาเขมรตั้งแต่ในสมัยโบราณดังกล่าวข้างต้นนี้ สะท้อนให้เห็นถึงการยืมคำเขมรมาใช้ในภาษาไทยและการยืมภาษาไทยไปใช้ในภาษาเขมรมีพัฒนาการตามลำดับ บางคำที่มีการยืมกันและกันนั้นสามารถสื่อสารกันได้โดยไม่ต้องแปลความหมายของคำ

2. ปัญหาการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับชาวกัมพูชา

การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติมีปัญหาแตกต่างกันไปแต่ละชาติ จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอน ความต้องการแบบเรียน วิธีการเรียนการสอนสำหรับชาวต่างชาติ พบปัญหาแตกต่างกันไป ในที่นี้จึงนำข้อมูลมาแสดงไว้เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับนักศึกษา กัมพูชา ดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาด้านไวยากรณ์

ด้านเสียง ปัญหาด้านการออกเสียงภาษาไทยของชาวกัมพูชาถือเป็นปัญหาหลักในการเรียนภาษาไทยซึ่งจากการเก็บข้อมูลของผู้เรียนภาษาไทยชาวกัมพูชาพบปัญหาด้านการออกเสียงดังนี้

-พยัญชนะ ปัญหาด้านการออกเสียงพยัญชนะของชาวกัมพูชาที่พบประกอบด้วย การออกเสียงผิด การออกเสียงเพี้ยน และการสลับเสียง การออกเสียงพยัญชนะออกเสียง ส เป็น ซ เสียง ข เป็น ค หรือการออกเสียงพยัญชนะสะกดผิดหรือไม่ออกเสียงพยัญชนะตัวสะกด สาเหตุการออกเสียงพยัญชนะนี้เกิดจากในภาษา กัมพูชา มีการแบ่งกลุ่มอักษรออกเป็นสองกลุ่มซึ่งแตกต่างจากในภาษาไทย

-สระ ปัญหาด้านการออกเสียงสระของชาวกัมพูชา ประกอบด้วย การออกเสียงผิด และการออกเสียงเพี้ยน เช่นออกเสียงสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว และออกเสียงสระเสียงยาวเป็นสระเสียงสั้น บางส่วนออกเสียงเพี้ยนเช่น ออกเสียงสระอ เป็นสระโอ ออกเสียงสระอีเป็นเสียงสระเอ เป็นต้น

-วรรณยุกต์ ปัญหาด้านการออกเสียงวรรณยุกต์ของชาวกัมพูชา คือการออกเสียงวรรณยุกต์ผิด และออกเสียงสลับ ปัญหาด้านการออกเสียงวรรณยุกต์นี้ถือเป็นปัญหาหลักของการเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวกัมพูชา สาเหตุจากในภาษา กัมพูชา ไม่มีวรรณยุกต์ดังนั้น การออกเสียงในภาษาไทยจึงมักออกเป็นเสียงอักษรกลาง เสียงวรรณยุกต์สามัญทั้งหมด

ด้านคำและความหมาย ปัญหาด้านคำและความหมายของชาวกัมพูชา พบว่ามีปัญหาด้านการเลือกใช้คำผิดความหมาย และปัญหาการใช้คำไม่เหมาะสมกับระดับภาษา ปัญหาการ

เลือกใช้คำและความหมายของผู้เรียนชาวกำพูชา เช่น การนำคำไม่เหมาะสมกับระดับภาษา หรือการใช้คำราชาศัพท์ปะปนกับประเภทอื่น นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้คำภาษาไทยที่ยืมมาจากภาษาเขมร ผิดความหมาย

ด้านประโยค ปัญหาด้านประโยคที่พบคือการเรียบเรียงคำในประโยคไม่ถูกต้อง กล่าวคือ มักจะมีการเรียงคำกริยา ขึ้นก่อนประธาน หรือเรียงคำกริยาขึ้นก่อนกรรม ซึ่งเป็นอิทธิพลจากการเรียงคำในภาษากำพูชา ทำให้การเรียงคำ ไม่เป็นไปตามโครงสร้างประโยคภาษาไทย

2.2 ปัญหาด้านการใช้ภาษา

ปัญหาด้านการใช้ภาษา ในการเรียนภาษาไทยของผู้เรียนชาวกำพูชา จำแนกตามทักษะทางภาษาดังนี้

ด้านการฟัง ปัญหาด้านการฟังภาษาไทยที่พบในผู้เรียนชาวกำพูชา คือแยกเสียงวรรณยุกต์ไม่ออกทำให้ไม่เข้าใจความหมายของคำ และคำยืมที่มาจากภาษาเขมรมักจะเข้าใจว่ามีความหมายเหมือนกับในภาษาเขมร ซึ่งไม่ถูกต้อง

ด้านการพูด ปัญหาด้านการพูดภาษาไทยที่พบในผู้เรียนชาวกำพูชา คือการออกเสียงคำไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะเสียงวรรณยุกต์ที่มักจะออกเป็นเสียงอักษรกลาง วรรณยุกต์สามัญ หรือออกเสียงพยัญชนะและเสียงสระเพี้ยน เช่น ออกเสียงสั้นเป็นเสียงยาว เสียงยาวเป็นเสียงสั้น หรือออกเสียงคำเป็นคำเนียงกำพูชา เช่นออกเป็นเสียงนาสิก เป็นต้น

ด้านการอ่าน ปัญหาด้านการอ่านภาษาไทยที่พบในผู้เรียนชาวกำพูชา สอดคล้องกับการปัญหาด้านการพูด กล่าวคือ ปัญหาหลักอยู่ที่การออกเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งส่วนมากจะออกเสียงผิด โดยเฉพาะเสียงพยัญชนะกลุ่มอักษรต่ำ และอักษรสูง เมื่อประสมวรรณยุกต์แล้วผู้เรียนมักจะออกเสียงสูงเป็นเสียงต่ำ สลับกัน หรือออกเสียงเป็นกลุ่มอักษรกลาง

ด้านการเขียน ปัญหาด้านการเขียนภาษาไทยที่พบในผู้เรียนชาวกำพูชา คือการเขียนคำบาลี สันสกฤต และการใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ การเลือกใช้คำ และการเรียงคำในประโยค เป็นต้น

ปัญหาการเรียนภาษาไทยของชาวกำพูชา ที่พบมากคือปัญหาในการใช้วรรณยุกต์ ทั้งด้านการออกเสียงและการเขียนวรรณยุกต์ ส่วนปัญหาด้านอื่นๆ รองลงไปคือปัญหาเกี่ยวกับพยัญชนะ ส่วนปัญหาอื่นพบว่ามีสัดส่วนที่น้อย ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากสาเหตุที่ในภาษาเขมรซึ่งเป็นภาษาแม่

ของชาวกัมพูชานั้นเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์ และมีการจำแนกกลุ่มพยัญชนะออกเป็นสองกลุ่มซึ่งมีความแตกต่างจากภาษาไทย ทำให้พบปัญหาดังกล่าวในการเรียนภาษาไทยของผู้เรียนชาวกัมพูชา

บรรณานุกรม

- การเขียนตำราและบทความทางวิชาการ. (สมาคมอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย)
- โกชัย สาริกบุตร.(2550). เทคนิคการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแบบบูรณาการ.เอกสาร
ประกอบการอบรมวิธีการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ : แนวการสอนแบบ
บูรณาการ. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จริยา จริยานุกุล. (2527). หลักสูตรและหนังสือเรียนมัธยมศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 2. นครศรีธรรมราช :
สำนักพิมพ์วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
- จินตนา ไบกาชุย. (2534). การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2522). กระบวนการดำเนินงานศูนย์วัสดุตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์.
- ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา.(2540). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.
- ธำรง บัวศรี.(2532). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอร่าวันการพิมพ์.
- บุญเหลือ เทพสุวรรณ. ม.ล.(2523) “ประสบการณ์จากการเขียนตำราและเอกสารทางวิชาการ”
มหาสารคาม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด . (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปฎล นันทวงศ์ และ ไพโรจน์ ตัววิเศษ.(2543). หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.สงขลา :
สถาบันราชภัฏสงขลา.
- พรพรรณ วรรณลักษณ์ (2541). การศึกษาคุณภาพหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่1 โดยวิธี
ประเมินหนังสือเชิงประจักษ์. ปริญญาโท กศม วิชาเอกการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- รุจิร ภูสาระ.(2545). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.
_____. 2546. การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา.กรุงเทพฯ. บริษัท บุ๊ค พอยท์
จำกัด.
- วัฒน์ วันรอด. (2543). การประเมินคุณภาพหนังสือแบบเรียนมุ่งประสบการณ์ภาษา. ปริญญา
โท กศม (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ศรีวิไล พลมณี.(2545). พื้นฐานการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์.(2545). คู่มือการสอนภาษาไทยเบื้องต้นในบริบทไทยศึกษาสำหรับ
ชาวต่างชาติ. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์มิ่งเมือง เชียงใหม่
- สมพงศ์ วิทย์ศักดิ์พันธุ์. (2549). การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. เชียงใหม่: มิ่งเมือง
สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2536
- หทัย ต้นหยง. (2528). นส. 425 การเขียนหนังสือแบบเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

อดิสรณ์ ประทุมถิ่น.(2554). การสร้างแบบเรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ระดับพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติที่สถาบัน NUS Extension มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ (Designing of Elementary Thai as a Foreign Language Textbooks for Foreign Students of Thai Language at NUS Extension Institute, National University of Singapore). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัมพร แก้วสุวรรณ. (2531). *วิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อัมพร พงษ์ธา. (2518). *การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เริ่มเรียนชาวต่างประเทศ*. วิทยานิพนธ์ คม. (แผนกวิชาประถมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร.

ฮา วู ลี. (2520). *การสร้างแบบเรียนการเขียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาเกาหลีในสถาบันอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ คม. (แผนกวิชามัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

Beane , James A , Toepler , Jr. Conrad F. and Alessi , Jr. Samuel J.(1986). Curriculum Planning and Development. Massachusetta : Allyn and Bacon.

Cronbach, Lee J. others. (1955). *Text Materials in Modern Education*. Urbana: University of Illinois Press, Urbana, Illinois p3 and 96

Good, Carter Vitor. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw – Hill Book Company.

Kerr . Joseph and Keneth.(1976). “Metting the Changing Need of Adoults Through Education

Programes and Services,” Dissertation Adstracts Interrational. 36 (10) : 6424 – A. April.

Larsen-Freeman, D. (2000). *Techniques and principles in language teaching*, (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.

Oliva , Peter F. (1992). *Developing The Curriculum* 3 rd ed. New York : Harper Collins Publishers.

Richards JC, Rodgers T (2001) *Approaches and Methods in Language Teaching*. Second Edition. New York: Cambridge University Press.

Savignon, S. (1983). *Communicative competence: Theory and classroom practice*. Reading, MA: Addyson-Wesley

- Saylor , J.Galen , Alexander , William M. and Lewis , Arthur J.(1981).Curriculum Planing for Better Teaching and Learning. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Shores,Louis. (1960). Instructional Materials and Introduction of Teachers. New York: The Ronald Press Company.
- Sowell , Evelyns , J.(1996).Curriculum An Integrative Introduction. New Jersey : Prentice Hall.
- Taba , Hilda .(1962).Curriculum Development : Theory and Practice . New York : Harcourt Brace and World.
- Widdowson,H.G.(1978).Teaching Language as Communication. London:Oxford UniversityPress.

ภาคผนวก

1. ตัวอย่างร่างแบบเรียน
2. แบบเรียนเก็บข้อมูลการออกเสียงภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวกำพูชา
3. แบบเก็บข้อมูลการสอนภาษาไทยชาวต่างชาติ

1. តាមរយៈរូបរាងបែបបទ

ភាពទូទៅនៃភាសាថៃ

ការងារទូទៅទាក់ទងនឹងភាសាថៃ

ក្នុងការសិក្សារៀនភាសាថៃ សម្រាប់ជនបរទេស ឬដូចជាតិខ្មែរ មានបញ្ហាច្រើនយ៉ាងដែលសម្រាប់អ្នកសិក្សាជនជាតិខ្មែរ។ ចំពោះបញ្ហាដែលយើងសង្កេតឃើញក្នុងមកគឺ ការបញ្ចេញសំឡេងលើវណ្ណយុទ្ធក្នុងភាសាថៃ។ ដោយហេតុថា ភាសាថៃគឺមានលក្ខណៈខុសប្លែកគ្នាត្រង់ថា ភាសាថៃប្រើប្រាស់វណ្ណយុទ្ធដើម្បីកំណត់សម្គាល់ខ្លឹមសារពាក្យ និងន័យរបស់ពាក្យនីមួយៗ។

ដូច្នេះហើយយើងបានលើកយកបញ្ហាទាំងអស់នោះមកដោះស្រាយ នៅក្នុងសៀវភៅមួយនេះ។ ក្នុងដំណាក់កាលដំបូង ដំហានដំបូងក្នុងការរៀនភាសាថៃនោះ អ្នករៀន ឬអ្នកសិក្សាទាំងអស់ត្រូវចាំនូវតួព្យញ្ជនៈ ទាំងបីក្រុមឱ្យបាន (ព្យញ្ជនៈខ្ពស់ ព្យញ្ជនៈកណ្តាល និងព្យញ្ជនៈទាប)។ ទីពីរ អ្នករៀន ឬអ្នកសិក្សាត្រូវចាំនូវក្បួន និងច្បាប់នៃការវណ្ណយុទ្ធទាំងប្រាំឱ្យបាន នៅពេលប្រកបជាមួយនឹងព្យញ្ជនៈខ្ពស់ កណ្តាល ឬទាប។ ទីបី អ្នករៀន ឬអ្នកសិក្សាត្រូវដើរតាមដំណានទាំងបួននៃការរៀន គឺ ការស្តាប់ ការនិយាយ ការអាន និងការសរសេរ ចំណុចទាំងបួននេះគឺគ្រឹះចាំបាច់បំផុតសម្រាប់អ្នកសិក្សារៀនសូត្រភាសាថៃ។

នៅក្នុងជំពូកនេះ យើងអ្នករៀន ឬអ្នកសិក្សាអាចរៀននិងអានដោយខ្លួនឯង បានយ៉ាងងាយ ពីព្រោះយើងបានសរសេរភាសាខ្មែរ ដើម្បីជំនួយដល់ការអាន។

ព្យញ្ជនៈក្នុងភាសាថៃ

พยัญชนะในภาษาไทย

១. ព្យញ្ជនៈ

ព្យញ្ជនៈក្នុងភាសាថៃទាំងអស់មាន ៤៤ តួ។ ព្យញ្ជនៈទាំង ៤៤ តួ នេះចែកចេញជាបីក្រុម ដូចជា៖ ក. ព្យញ្ជនៈខ្ពស់ ខ. ព្យញ្ជនៈកណ្តាល ៣. ព្យញ្ជនៈទាប។ សូមពិនិត្យមើលព្យញ្ជនៈក្នុងតារាងខាងក្រោម៖

ព្យញ្ជនៈថៃ	การบញเฑยสูง		พยัญชนะต้น	พยัญชนะท้าย
ก	ก ไก่	กอ ไก่	k	k
ข	ข ไข่	ขอ ไข่	k ^h	k
ค	อ ไข่	คอ ไข่	k ^h	k
ท	อ ไข่	คอ คน	k ^h	k
ฅ	อ ไข่	ฅ ระวัง	k ^h	k
ง	ง ไข่	งอ ไข่	ŋ	ŋ
จ	จ ไข่	จอ ไข่	c	t
ฉ	ฉ ไข่	ฉอ ไข่	c ^h	t
ช	ช ไข่	ชอ ไข่	c ^h	t
ฌ	ฌ ไข่	ฌอ ไข่	c ^h	t
ซ	ซ ไข่	ซอ ไข่	s	t
ญ	ญ ไข่	ญอ ไข่	y (j)	n

ឡ	ដំ ឆៈដា	ឡូ ឡា	d	t
ឡ	ត ប៉ះតាក់	ឡូ ឡាក់	t	t
ឡ	ថ ថាន	ឡូ ឡាន	t ^h	t
ក	ថំ មុនថ្ងៃ	កូ កុណ	t ^h	t
គ	ថ ភ័ថៅ	គូ គ្នៅ	t ^h	t
ណ	ណ ណាន	ណូ ណេរ	n	n
ក	ដ ដឹក	កូ កើក	d	t
ត	ត តៅ	តូ តៅ	t	t
ត	ថំ ថុង	តូ តុង	t ^h	t
ត	ថ ថៈហាន	តូ តហាន	t ^h	t
ត	ឆ ឆុង	តូ តុង	t ^h	t
ន	នំ ន្ទំ	នូ ណូ	n	n
ប	ប ប៉ាយ	បូ ប៉ាយ	b	p
ប	ប៉ ប៉ា	បូ ប៉ា	p	p
ផ	ផ ផឹង	ផូ ផឹង	p ^h	p
ផ	ហ្វ ហ្វា	ផូ ផា	f	p
ផ	ផំ ផាន	ផូ ផាន	p ^h	p
ផ	ហ្វ ហ្វាន	ផូ ផាន	f	p
រ	ផ សំដៅ	រូ រំដៅ	p ^h	p
ម	មំ ម៉ា	មូ ម៉ា	m	m
យ	យំ យ៉ក	យូ យ៉ក	y (i)	y
រ	រំ រើ	រូ រើ	r	n

ត	ល័ លិង	តូ តិង	l	n
វ	វី វ៉ែន	វូ វ៉ោន	w (β)	w
ឥ	ស័ សំលា	ឥត សាតា	s	t
ម	ស័ បួស្មី	មត ពាយី	s	t
ឥ	ស ស្មើ	ឥត តើ	s	t
អ	ហា ហ៊ីប	អូ អ៊ីប	h	-
ផ	ឡ ជុឡា	ផូ ជុផា	l	n
ខ	អ អាង	ខខ ខាង	?	-
ខ	ហ័ នុកហ្វុក	ខខ ណកសុក	h	-

*** ព្យញ្ជនៈ ៗ ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ គេមិនយមប្រើទៀតទេ។

២. ក្រុមព្យញ្ជនៈ

ព្យញ្ជនៈក្នុងភាសាថៃមាន ៤៤ តួ ចែកចេញជាបីក្រុមដូចជាអក្សរខ្ពស់ អក្សរកណ្តាល និងអក្សរទាប។ ចូរពិនិត្យមើលតារាង៖

អក្សរខ្ពស់មាន ១១ តួ	ខ ฅ ฌ ฐ ถ ฝ ฝ ฝ ฝ ฝ ฝ ฝ k ^h k ^h c ^h t ^h t ^h p ^h f s s s s h
អក្សរកណ្តាលមាន ៩ តួ	ก จ ด ต บ ป อ ฎ ฏ k c d t b p ? d t
អក្សរទាបមាន ២៤ តួ	ค ฅ ฌ ง ช ฌ ฌ ญ ฑ ฒ ณ ท ฐ น

	$k^h k^h k^h \eta c^h s c^h y t^h t n t^h t^h$ n $พ ฟ ภ ม ย$ $p^h f p^h m j$ $ร ล ว พ ฮ$ $r l w l h$
--	---

៣. ព្យញ្ជនៈមុខព្យាង្គ ឬព្យញ្ជនៈប្រកប

សូរព្យញ្ជនៈចុងព្យាង្គ	ព្យញ្ជនៈថៃ
-p	$ប ឋ ឃ ភ ផ$ $ប៉ ប៊ី ផ៊ី ផ្គី ហ្វ៊ី$
-t	$ត ត ឡ ឡ ច ត ឡ ត ឡ ត$ $ឃ ឃ ត ម$ $ដ ត ដ ដ ច ថ ថ ថ ថ ថ ឆ$ $ស ស$ $ឥ$ $ស$
-k	$ក ខ ក ក$ $ក័ ខ័ ខ័ ខ័$
-m	$ម$ $ម័$
-n	$ណ ណ រ ត ឃ$

	ន័ ណ យ័ រ៉ ឡ ល័
-ŋ	ង ង័
-y	យ យ័
-w	វ វ័

៤. ការប្រៀបធៀបព្យញ្ជនៈថៃ

ព្យញ្ជនៈថៃ	ก	ข	ค	ฃ	ง
សូរអាន	kɔɔ	kʰɔɔ	kʰɔɔ	kʰɔɔ	ŋɔɔ
អក្សរខ្មែរ	ក	ខ	គ	ឃ	ង

ព្យញ្ជនៈថៃ	จ	ฉ	ช	ฌ	ญ
សូរអាន	ɕɔɔ	ɕʰɔɔ	ɕʰɔɔ	ɕʰɔɔ	yɔɔ
អក្សរខ្មែរ	ច	ឆ	ជ	ឈ	ញ

ព្យញ្ជនៈថៃ	ฎ	ฏ	ท	ฑ	ณ
សូរអាន	dɔɔ	tʰɔɔ	tʰɔɔ	tʰɔɔ	nɔɔ
អក្សរខ្មែរ	ដ	ប	ត	ធរ	ណ

ព្យញ្ជនៈថៃ	ด	ถ	ท	ธ	น
សូរអាន	ໄວ	t ^h ໄວ	t ^h ໄວ	t ^h ໄວ	นอ
អក្សរខ្មែរ	ត	ថ	ទ	ធ	ន

ព្យញ្ជនៈថៃ	บ	ผ	พ	ภ	ม	
សូរអាន	baw	p ^h aw	phaw	phaw	maw	
អក្សរខ្មែរ	ប	ផ	ព	ភ	ម	
ព្យញ្ជនៈថៃ			ย	ร	ล	ว
សូរអាន			yaw	raw	law	waw
អក្សរខ្មែរ			យ	រ	ល	វ

ព្យញ្ជនៈថៃ	ส	ห	พ	อ
សូរអាន	Sอ	hอ	ลอ	วอ
អក្សរខ្មែរ	ស	ហ	ឡ	អ

*** ចំណាំ ព្យញ្ជនៈពីរដែលត្រូវបញ្ចេញសំឡេង ហ្ន៎ គឺ ฝ ฝ

៥. ព្យញ្ជនៈត្រួត

ព្យញ្ជនៈត្រួតក្នុងភាសាថៃកើតឡើងនៅក្នុងព្យាង្គតែប៉ុណ្ណោះ។ ព្យញ្ជនៈត្រួតនេះគឺមានលក្ខណៈភាសាខ្មែរយើងដែរគឺព្យញ្ជនៈផ្លើជើង។ ព្យញ្ជនៈផ្លើជើងនេះកើតឡើងពីព្យញ្ជនៈទីមួយ និងព្យញ្ជនៈទីពីរ ដែលយើងនៅក្នុងការប្របកសួរព្យាង្គនៃពាក្យមួយ ឬពីរ។ ព្យញ្ជនៈផ្លើជើង យើងចែកតាមក្រុមព្យញ្ជនៈ គឺព្យញ្ជនៈខ្ពស់ ព្យញ្ជនៈកណ្តាល និងព្យញ្ជនៈទាប។

១. ព្យញ្ជនៈកណ្តាល

ករ- (ក្រំ) កត- (ក្តី) កវ- (ក្វ) តរ- (ត្រំ) បរ- (ប្រំ) បត (ប្តំ)

ព្យញ្ជនៈកណ្តាល	ករ (ក្រំ)	កត (ក្តី)	កវ (ក្វ)	ករាប (ក្រាប)
	កតា (ក្តា)	កតាប (ក្តាប)	កតាវ (ក្តាវ)	កតាបា (ក្តាបា)
	កតាវ (ក្តាវ)	កតាបា (ក្តាបា)	កតាបាវ (ក្តាបាវ)	កតាបាបា (ក្តាបាបា)
	កតាបា (ក្តាបា)	កតាបាវ (ក្តាបាវ)	កតាបាបា (ក្តាបាបា)	កតាបាបាវ (ក្តាបាបាវ)
	កតាបាវ (ក្តាបាវ)	កតាបាបា (ក្តាបាបា)	កតាបាបាវ (ក្តាបាបាវ)	កតាបាបាបា (ក្តាបាបាបា)
	កតាបាបា (ក្តាបាបា)	កតាបាបាវ (ក្តាបាបាវ)	កតាបាបាបា (ក្តាបាបាបា)	កតាបាបាបាវ (ក្តាបាបាបាវ)

២. ព្យញ្ជនៈខ្ពស់

ឃរ- (ឃ្រ) ឃត- (ឃ្ន) ឃវ- (ឃ្វ)

ព្យញ្ជនៈខ្ពស់	ឃរ (ឃ្រ)	ឃរុបរះ (ឃ្រុប្រាក់)	ឃរឹម (ឃ្រឹម)	
	ឃតុ (ឃ្នត)	ឃតុបតា (ឃ្នុបតា)	ឃ្នីបតា (ឃ្នីបតា)	ឃ្នេតា (ឃ្នេតា)
	ឃវា (ឃ្វា)	ឃវិត (ឃ្វិត)	ឃវ៉ា (ឃ្វា)	ឃវ៉ា (ឃ្វា)

២. ព្យញ្ជនៈទាប

ករ- (ក្រ) កត- (ក្ន) កវ- (ក្វ) ករ- (ក្រ) កត- (ក្ន) កវ- (ក្វ)

ព្យញ្ជនៈទាប	ករ (ក្រ)	ករុ (ក្ន)	ករឹត (ក្រឹត)	ករ៉េត (ក្រេត)
	កតុ (ក្នុ)	កតុ (ក្នុ)	កតុ (ក្នុ)	កតុ (ក្នុ)
	កវា (ក្វា)	កវា (ក្វា)	កវ៉ា (ក្វា)	កវ៉ា (ក្វា)

	พระ (ប្រះ)	พรงนี้ (្រ ប៉ ងនី)	กะพริบ (កះប្រិប)	พรม (ប្រម)
	พลัน (ប្លាន់)	พล่าน (ប្លាន)	พลัด (ប្លាត់)	เพลง (ប្លែង)

ព្យញ្ជនៈធ្វើជើង ทร- បញ្ចេញសំឡេង (๕) ស សូ ជាសំឡេងព្យញ្ជនៈតែមួយ។ ចូរពិនិត្យមើលពាក្យក្នុងតារាងខាងក្រោមនេះ៖

ប្រកប		អំណាន
ทราบ	ซาบ	សាប
ทราบ	ซาบ	សាយ
แทรก	แซก	សៃក
ทรุด	ซุด	ស៊ុត
ไทร	ไซ	សៃ
ทราบ	ซาบ	សាម

៦. ស្រ:

ស្រ:នៅក្នុងភាសាថៃមានចំនួន ២៤ ត។ នៅតាមតម្រាខ្លះមានចំនួន ២១ត។ ស្រ:ក្នុងភាសាថៃចែកចេញជាពីរក្រុមគឺក្រុមស្រ:ខ្លី និងក្រុមស្រ:វែង។

ចូរពិនិត្យមើលតារាងខាងក្រោមនេះ៖

ស្រ:ខ្លី		ស្រ:វែង	
อะ	អា [៖]	อา	អា
อิ	អិ [៖]	อี	អឺ [៖]
อี	អឺ [៖]	เอื้อ	អឺ [៖]
อุ	អុ [៖]	อู	អូ [៖]
เอะ	អិ	เอ	អេ
แอะ	អែក	แเอ	អៃ
โอะ	អុ	โอ	អូ
เอาะ	អក់	-อ	អ
เอยะ	អឺ	เออ	អឺ
เอืยะ	អិក់	เอืย	អឺ
เอื้อะ	អឺក	เอื้อ	អឺ
อัวะ	អ៊ូក	อัว	អ៊ូ

*** ចំណាំ ស្រ:ពិសេសក្នុងភាសាថៃ មាន ៤ ត នេះមិនមានតួប្រកបទេ។

ដូចជា៖

ឈ្មោះ		ហៅឈ្មោះស្រ:
ឡៃ	អៃ	ស្រ: ឡៃ ម៉ែម៉ាឡៃ
ឡៃ	អៃ	ស្រ: ឡៃ ម៉ែម៉ូន
ចាំ	អាំ	ស្រ: ចាំ អាំ

នៅក្នុងការប្រកបជាមួយព្យញ្ជនៈ ស្រ:មួយចំនួនក្នុងភាសាថៃមានការជួរ
ខ្លះៗ។ ចូរពិនិត្យមើល ឧទាហរណ៍ខាងក្រោម៖

១. ស្រ: អាក់ (ะ) ជួរទៅជា ម៉ែហាន់កាត (ั)

ก + ะ => กะ + น => กั่น

ก + ห => กห + น => ก้าน

២. ស្រ: អ៊ី ឡៃ ព្យញ្ជនៈ អ ឡ បាត់រូប

ก + ื่อ => กื่อ + น => กิ้น

ก + ุ๋ => กุ๋ + น => กุ๊น

៣. ស្រ: អិ េះ និង ស្រ: អ៊ែក ៉ះ

ก + ะ => กะ + น => กั่น

ก + ิ => กิ + น => กิ๊น

៤. ស្រ: អក់ េះ ត្រូវជួររូបទៅជា ម៉ែតៃយូ ឺ

ก + ะ => เกะ + น => เก็น

ก + ัก => แกะ + น => แก๊น

៥. ស្រ: អុ ្រះ ត្រូវបាត់រូប នៅសល់តែព្យញ្ជនៈ

ក + ្រះ => ក្រះ + ង => កង

ក + អុ => កុ + ន => កុន

៦. ស្រ: អី ខេ ត្រូវប្តូររូបជា អើ ខើ

ក + ខេ => កខេ + ង => កេង

ក + អី => កី + ន => កីន

៧. វណ្ណយុទ្ធ

នៅក្នុងភាសាថៃមានសំឡេងវណ្ណយុទ្ធ ៥ សំឡេង តែមានសញ្ញាវណ្ណយុទ្ធ តែ ៤ ប៉ុណ្ណោះ។

រូបសញ្ញាវណ្ណយុទ្ធ

ក. សំឡេងធម្មតា (កម្រិតសំឡេងពាក់កណ្តាលខ្ពស់ និងមធ្យម)

ខ. វណ្ណយុទ្ធ អេក (កម្រិតសំឡេងពាក់កណ្តាលទាប និងទាប)

គ. វណ្ណយុទ្ធ ថូ (កម្រិតសំឡេងខ្ពស់ ទាប)

ង. សំឡេងទ្រី (កម្រិតសំឡេងកណ្តាលខ្ពស់ និងខ្ពស់)

ឃ. សំឡេងចាត់ត្វា (កម្រិតសំឡេងពាក់កណ្តាលទាប និងពាក់កណ្តាលខ្ពស់)

និមិត្តសញ្ញា		ឈ្មោះ	កម្រិតសំឡេង	សំឡេង
	┌	សាវ័ណ្ឌ	កណ្តាល	គ្មានសញ្ញា
(-◌)	└	ឃ្លែក	ទាប	↘
(-◌)	┐	ឃ្លែក	សំឡេងចុះ	↗
(-◌)	└┐	ឃ្លែក	ខ្ពស់	↖
(-◌)	└┐	ឃ្លែក	សំឡេងបើក	↕

ក. នៅក្នុងការបញ្ចេញសំឡេងវណ្ណយុទ្ធនេះ មានតែអក្សរកណ្តាល ប៉ុណ្ណោះដែលមានសំឡេងគ្រប់តាមសំឡេងវណ្ណយុទ្ធទាំងប្រាំនេះបាន។ ដូចជា ឧទាហរណ៍៖

សំឡេងធម្មតា	អេក (-◌)	ចូ (-◌)	ទ្រី (-◌)	ចាត់ត្វា (-◌)
កា	កា	កា	កា	កា
កា	កា (`)	កា ()	កា (/)	កា (˘)
ចា	ចា	ចា	ចា	ចា
ចា	ចា (`)	ចា ()	ចា (/)	ចា (˘)
តា	តា	តា	តា	តា
ដា	ដា	ដា	ដា	ដា

	(ˊ)	(ˆ)	(/)	(ˇ)
តា	ត៉ា	ត័រ	ត័រ	ត័រ
តា	តា	តា	តា	តា
	(ˊ)	(ˆ)	(/)	(ˇ)
បា	ប៉ា	ប័រ	ប័រ	ប័រ
បា	បា	បា	បា	បា
	(ˊ)	(ˆ)	(/)	(ˇ)
ឃា	ឃ៉ា	ឃ័រ	ឃ័រ	ឃ័រ
ប៉ា	ប៉ា	ប៉ា	ប៉ា	ប៉ា
	(ˊ)	(ˆ)	(/)	(ˇ)
ខា	ខ៉ា	ខ័រ	ខ័រ	ខ័រ
អា	អា	អា	អា	អា
	(ˊ)	(ˆ)	(/)	(ˇ)

ខ. ព្យញ្ជនៈកណ្តាលនៅពេលប្រកបជាមួយព្យញ្ជនៈចុងព្យាង្គ -ង (ម៉),-ង (ន័) ,-ង (ង័) ,-ង (យ័) ,-ង (រ័) នេះអាចបញ្ចេញសំឡេងវណ្ណយុទ្ធទាំងប្រាំនេះបាន។

ឧទាហរណ៍៖

សំឡេងធម្មតា	អេក (- ័)	ចូ (- ័)	ទ្រី (- ័)	ចាត់ត្វា (- ័)
កាង	ក៉ាង	ក័ង	ក័ង	ក័ង
កាង	កាង	កាង	កាង	កាង

	(`)	()	(/)	(˘)
ជ័ន	ជ័ន	ជ័ន	ជ័ន	ជ័ន
ចាន់	ចាន់ (`)	ចាន់ ()	ចាន់ (/)	ចាន់ (˘)
តុម	តុម	តុម	តុម	តុម
ដុម	ដុម (`)	ដុម ()	ដុម (/)	ដុម (˘)
បាយ	បាយ	បាយ	បាយ	បាយ
បាយ	បាយ (`)	បាយ ()	បាយ (/)	បាយ (˘)
បាយ	បាយ	បាយ	បាយ	បាយ
បាយ	បាយ (`)	បាយ ()	បាយ (/)	បាយ (˘)
បាយ	បាយ	បាយ	បាយ	បាយ
បាយ	បាយ (`)	បាយ ()	បាយ (/)	បាយ (˘)
បាយ	បាយ	បាយ	បាយ	បាយ
បាយ	បាយ (`)	បាយ (^)	បាយ (/)	បាយ (˘)

៨. សាស្ត្របញ្ជីសំឡេង

ក្រុមព្យញ្ជនៈ ព្យាង្គបើក និង ព្យាង្គបិទ	សំឡេងធម្ម តា	សំឡេង អេក	សំឡេង ថ្ង	សំលេង ទ្រី	សំឡេងចាត់ ត្វា
ព្យញ្ជនៈកណ្តា លព្យាង្គបើក	កា	កាំ	កាំ	កាំ	កាំ
	កា	កា (ˊ)	កា (ˆ)	កា (˘)	កា (˘)
ព្យញ្ជនៈកណ្តា ល ព្យាង្គបិទ ស្រៈខ្លី	-	កះ	ក័ះ	ក័ះ	ក័ះ
		កៈ (ˊ)	កៈ (ˆ)	កៈ (˘)	កៈ (˘)
ព្យញ្ជនៈកណ្តា ល ព្យាង្គបិទ ស្រៈវែង	-	កាប	កាំប	កាំប	កាំប
		កាប (ˊ)	កាប (ˆ)	កាប (˘)	កាប (˘)
ព្យញ្ជនៈខ្ពស់ ព្យាង្គបើក	-	ខា	ខាំ	-	ខា
		ខា (ˊ)	ខា (ˆ)		ខា (˘)
		ខះ	ខ័ះ		

ព្យញ្ជនៈខ្ពស់ ព្យាង្គបិទ ស្រៈ ខ្លី	-	ខៈ (`)	ខៈ ()	-	-
ព្យញ្ជនៈខ្ពស់ ព្យាង្គបិទ ស្រៈ វែង	-	ឃាប	ឃ្លាប	-	-
		ខាប (`)	ខាប ()		
ព្យញ្ជនៈទាប ព្យាង្គបើក	កា	-	កាំ	ក្រាំ	-
	ខា		ខា ()	ខា (/)	
ព្យញ្ជនៈទាប ព្យាង្គបើក សុរៈ ខ្លី	-	-	ក៖	កះ	ក្រះ
			ខៈ (្ក)	ខៈ (/)	ខៈ (្គ)
ព្យញ្ជនៈទាប ព្យាង្គបិទ ស្រៈ វែង	-	-	កាប	ក្រាប	ក្រាប
			ខាប ()	ខាប (/)	ខាប (្គ)

(រៀបរៀង)

តំណាង ២

ចំណុចទី ១

ការប្រកាសការបោះឆ្នោត

ការស្តាប់និងការនិយាយ

បញ្ជី ១ ការណែនាំអំពីការបោះឆ្នោត

មេរៀនទី ១ ការណែនាំអំពីការបោះឆ្នោត

បញ្ជី ២ គ្រួសារ

មេរៀនទី ២ គ្រួសារ

បញ្ជី ៣ អាហារនិងគ្រឿងបរិក្ខារ

មេរៀនទី ៣ អាហារនិងគ្រឿងបរិក្ខារ

បញ្ជី ៤ ផ្កាផ្កាផ្កា

មេរៀនទី ៤ បង្កើននិងផ្លែឈើ

បញ្ជី ៥ ការបោះឆ្នោត

មេរៀនទី ៥ ការបោះឆ្នោត

បញ្ជី ៦ គ្រឿងបរិក្ខារ

មេរៀនទី ៦ សម្លៀកបំពាក់

បញ្ជី ៧ ថ្ងៃ

មេរៀនទី ៧ ថ្ងៃ

បញ្ជី ៨ ខែ ឆ្នាំ

មេរៀនទី ៨ ខែ ឆ្នាំ

បញ្ជី ៩ អាកាស និងពេលវេលា

មេរៀនទី ៩ អាកាស និងពេលវេលា

បញ្ជី ១០ ការបោះឆ្នោត

មេរៀនទី ១០ ជម្រាបជូន

บทที่ 1

การแนะนำตัวและการทักทาย

មេរៀនទី ១ ការណែនាំខ្លួននិងការរាក់ទាក់

ប្រធានបទ

หัวข้อ

1.....

2.....

3.....

ដូច្នេះត្រូវតែ

แนวคิด

1.....

2.....

3.....

គោលបំណង

วัดสุประสงค์

1.....

2.....

3.....

មាតិកាវគ្គសិក្សា

แผนการเรียนรู้ประจำบท

[illegible]

บทสนทนาประจำบทที่ 1
การแนะนำตัวและการทักทาย

บทสนทนาที่ 1 กล่าวแนะนำตัว

สาเรต : สวัสดีครับ

มะลิ : สวัสดีค่ะ

สาเรต : ฉันชื่อสาเรต

มะลิ : ฉันชื่อมะลิ

สาเรต : ฉันมาจากประเทศไทย เธอมาจากประเทศไหน

มะลิ : ฉันมาจากประเทศกัมพูชา

สาเรต : ยินดีที่ได้รู้จัก

มะลิ : ยินดีที่ได้รู้จักเช่นกันค่ะ

บทสนทนาที่ 2 กล่าวทักทาย

สาเรต : สวัสดีครับคุณทำอะไรอยู่

มะลิ : สวัสดีค่ะ ฉันกำลังอ่านหนังสืออยู่

สาเรต : อ่านหนังสือเกี่ยวกับอะไรครับ

มะลิ : อ่านหนังสือภาษาไทยค่ะ

สาเรต : ผมไม่รบกวนแล้วครับ

คำศัพท์ในบทสนทนา

1. สวัสดี
2. ชื่อ
3. มาจาก
4. ประเทศ
5. ประเทศไทย
6. ประเทศกัมพูชา
7. ยินดี
8. รู้จัก
9. ยินดีที่รู้จัก
10. เช่นกัน
11. ทำ
12. อะไร
13. อยู่
14. กำลัง
15. อ่าน
16. หนังสือ
17. เกี่ยวกับ
18. หนังสือภาษาไทย
19. ไม่
20. รบกวน

คำอธิบายประจำบท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บทที่ 2

.....

ប្រធានបទ

หัวข้อ

1.....

2.....

ជួតកំណត់

แนวคิด

1.....

2.....

គោលបំណង

วัดกุประสงค์

1.....

2.....

3.....

មាតិកាវគ្គសិក្សា

แผนการเรียนรู้ประจำบท

[illegible]

บทสนทนาประจำบทที่ 2

ครอบครัว

บทสนทนาที่ 1 : มารู้จักครอบครัวของเรา

สาเรต : สวัสดีครับมะลิ

มะลิ : สวัสดีค่ะสาเรต

สาเรต : ขอโทษนะครับ ครอบครัวมะลิมีกี่คนครับ

มะลิ : ครอบครัวของฉันมี 5 คนค่ะ มีพ่อ แม่ น้องสาว 2 คน และฉันค่ะ แล้วครอบครัวคุณสาเรตมีกี่คนค่ะ

สาเรต : ครอบครัวของผมมี 8 คนครับ มีพ่อ แม่ พี่ชาย 3 คน คุณตา คุณยาย และผมครับ

มะลิ : แล้วคุณปู่กับคุณย่าล่ะค่ะ

สาเรต : คุณปู่กับคุณย่าเสียชีวิตแล้วครับ

มะลิ : เสียใจด้วยนะคะ

สาเรต : ไม่เป็นไรครับ

บทสนทนาที่ 2 : แนะนำคนในครอบครัว

มะลิ : สวัสดีค่ะคุณสาเรต

สาเรต : สวัสดีครับคุณมะลิ วันนี้คุณมากับใครครับ

มะลิ : ฉันมากับน้องสาวค่ะ ชื่อตอกรัก

มะลิ : ตอกรักนี่เพื่อนพี่ ชื่อสาเรต

ตอกรัก : สวัสดีค่ะพี่สาเรต ยินดีที่ได้รู้จักค่ะ

สาเรต : สวัสดีครับน้องดอกรัก ยินดีที่ได้รู้จักเช่นกันครับ

มะลิ : แล้ววันนี้สาเรตจะไปไหนหรือคะ

สาเรต : วันนี้ผมจะไปหาญาติที่ต่างจังหวัดครับ แล้วพวกคุณจะไปไหนกันหรือครับ

มะลิ : พวกเรากำลังจะกลับบ้านไปหาพ่อกับแม่คะ

สาเรต : ครับ แล้วพบกันใหม่ สวัสดีครับ

มะลิ, ดอกรัก : สวัสดีค่ะ

บทสนทนาที่ 3 : ครอบครัวของคุณเป็นอย่างไร

มะลิ : สวัสดีสาเรต เมื่อวานไปไหนมา

สาเรต : สวัสดีมะลิ เมื่อวานผมไปไหว้คุณตากับคุณยายมา แล้วมะลิล่ะ

มะลิ : เมื่อวานฉันพาครอบครัวไปทานข้าวที่ร้านอาหารมา

สาเรต : ครอบครัวของมะลิดูอบอุ่นและรักกันมาก

มะลิ : ใช่ค่ะ ครอบครัวของเราชอบไปไหนด้วยกัน

สาเรต : แตกต่างจากครอบครัวของผม

มะลิ : แตกต่างกันอย่างไรคะ

สาเรต : ครอบครัวของผมไม่ชอบไปไหนด้วยกัน แต่ชอบอยู่บ้านมากกว่าครับ

มะลิ : ไม่เป็นไรค่ะ คุณสาเรตก็ต้องกลับบ้านบ่อยๆนะคะ

สาเรต : ใช่ครับ ชอบคุณมากครับมะลิ

คำศัพท์ในบทสนทนา

1. ครอบครัว
2. อบอุ่น
3. น่ารัก
4. พ่อ
5. แม่
6. น้องสาว
7. พี่ชาย
8. ญาติ
9. ปู่
10. ย่า
11. บ่อย
12. ร้านอาหาร
13. บ้าน
14. ขอโทษ
15. ต่างจังหวัด
16. เสียชีวิต
17. เสียใจ
18. ไม่เป็นไร
19. มากกว่า
20. แล้วพบกันใหม่

คำศัพท์เสริม

1. ลุง
2. ป้า
3. น้ำ
4. อา
5. น้องชาย
6. พี่สาว
7. พี่น้อง
8. แยกแยก
9. ไม่อบอุ่น
10. ครอบครัวใหญ่

คำอธิบายประจำบท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บทที่ 3

ប្រធានបទ

หัวข้อ

1.....

2.....

3.....

ដូច្នេះត្រូវតែ

แนวคิด

1.....

2.....

3.....

គោលបំណង

วัดภูประสงค์

1.....

2.....

3.....

មាតិកាវគ្គសិក្សា

แผนการเรียนรู้ประจำบท

[illegible]

บทสนทนาประจำบทที่ 3 อาหารและเครื่องดื่ม

บทสนทนาที่ 1 อาหารที่ชอบ

มะลิ : สวัสดีสาเรต

สาเรต : สวัสดีมะลิ

มะลิ : คุณชอบอาหารไทยไหม

สาเรต : ชอบมาก อาหารไทยอร่อย

มะลิ : คุณชอบอะไรบ้าง

สาเรต : ผมชอบ ส้มตำ ผัดไท ต้มยำกุ้ง และอีกหลายอย่างครับ

มะลิ : อาหารไทย อร่อยไหม

สาเรต : อาหารไทยอร่อยมาก

บทสนทนาที่ 2 ซื้อเครื่องดื่มหน่อยค่ะ

สาเรต : รับเครื่องดื่มอะไรดีครับ

มะลิ : ขอน้ำส้ม หนึ่งแก้วค่ะ

สาเรต : ไม่มีครับ รับอย่างอื่นแทนได้ไหมครับ

มาลิ : ขอเป็นน้ำมะนาวแทนก็ได้ค่ะ

สาเรต : รอสักครู่นะคะ

มะลิ : ขอน้ำเปล่าด้วยนะคะ

สารพัด : ได้ครับ

คำศัพท์ในบทสนทนา

1. ชอบ
2. ชอบมาก
3. อาหาร
4. ไทย
5. อร่อย
6. อร่อยมาก
7. ส้มตำ
8. ผัดไท
9. ต้มยำกุ้ง
10. หลายอย่าง
11. เครื่องดื่ม
12. น้ำส้ม
13. น้ำมะนาว
14. น้ำเปล่า
15. ไม่มี
16. แพน
17. แก้ว
18. รอ
19. สักครู่
20. ขอ

คำอธิบายประจำบท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ប្រធានបទ

หัวข้อ

1.....

2.....

3.....

ជួតកំណត់

แนวคิด

1.....

2.....

3.....

គោលបំណង

วัดสุประสงค์

1.....

2.....

3.....

មាតិកាវគ្គសិក្សា

แผนการเรียนรู้ประจำบท

[illegible]

บทสนทนาประจำบทที่ 4
ผักและผลไม้

บทสนทนาที่ 1 : มารูจักผักและผลไม้

สาเรต : สวัสดีครับมะลิ

มะลิ : สวัสดีค่ะสาเรต

สาเรต : มะลิลื้ออะไรมาครับ

มะลิ : นี่เรียกว่า ตะกร้าผักและผลไม้ค่ะ

สาเรต : ในตะกร้ามีอะไรบ้างครับ

มะลิ : ในตะกร้ามีผักบุ้ง มะเขือเทศ พริก ใบโหระพา ผักกาดขาว แครอท ส่วนผลไม้มี มะม่วง แตงโม
กล้วย
เงาะ ชมพู

สาเรต : มีเยอะมากเลยนะครับ

มะลิ : ค่ะ วันนี้ไปซื้อผักและผลไม้มาจากตลาดสด

สาเรต : วันพรุ่งนี้ผมขอไปตลาดด้วยนะครับ

มะลิ : ได้ค่ะ แล้วพรุ่งนี้เจอกัน

บทสนทนาที่ 2 : รสชาติผลไม้ไทย

สาเรต : มะลิครับ ผมอยากรู้ว่า ผลไม้ไทยรสชาติเป็นอย่างไรบ้างครับ

มะลิ : ผลไม้ไทยมีหลายรสชาติค่ะ เช่น รสหวาน รสเปรี้ยว รสมัน ส่วนใหญ่จะหวานค่ะ

สาเรต : มีผลไม้อะไรบ้างครับที่มีรสหวาน

มะลิ : ผลไม้ที่มีรสหวาน เช่น ขนุน มะม่วงสุก กัลล้วย น้อยหน่า ลำไย เงาะ แตงโม ส่วนผลไม้ที่มีรสเปรี้ยว เช่น มะม่วง มะปราง มะยม มะขาม

สาเรต : ผมชอบทานผลไม้ที่มีรสหวานครับ

มะลิ : ผลไม้ที่ท่านได้ตลอดทั้งปีที่มีรสหวานก็มีนะค่ะ เช่น กัลล้วย แตงโม มะม่วงสุก มะละกอ ชมพู่ค่ะ

สาเรต : แล้วคุณมะลิชอบทานผลไม้อะไรครับ

มะลิ : มะลิชอบทานทุเรียนและมังคุดค่ะ เพราะทุเรียนมีรสหวานหอมมัน ส่วนมังคุดแก้อาการร้อนในค่ะ

สาเรต : วันนี้นัดท่านจะพาผมไปซื้อผักผลไม้ที่ตลาดได้ไหมครับ

มะลิ : ตกลงค่ะ

บทสนทนาที่ 3 : ไปตลาดซื้อผักและผลไม้ไทย

มะลิ : มะม่วงขายกิโลละเท่าไรค่ะ

แม่ค้า : มะม่วงสุกกิโลละ 40 บาท แต่มะม่วงเปรี้ยวกิโลละ 30 บาทค่ะ

มะลิ : ขอมะม่วงสุก 1 กิโลค่ะ

สาเรต : มะลิผมอยากทานแตงโมด้วย

มะลิ : แม่ค้าคะแตงโมลูกละเท่าไรค่ะ

แม่ค้า : แตงโมลูกละ 20 บาทค่ะ

มะลิ : แตงโมหนึ่งลูกค่ะ เอาอะไรอีกไหมสาเรต

สาเรต : เงาะกีโลละเท่าไร่ครับ

แม่ค้า : เงาะกีโลละ 30 บาท เอากีโลคะ

สาเรต : ผมขอเงาะ 2 โลครับ

มะลิ : ทั้งหมดราคาเท่าไรคะ

แม่ค้า : ทั้งหมดราคา 120 บาท

มะลิ : เดี่ยวเราไปซื้อผักทำอาหารกันตอนะสาเรต

มะลิ : แม่ค้าคะ พริกสด กระเทียม ผักคะน้า ผักบุ้ง ต้นหอม ขายยังไ้คะ

แม่ค้า : พริกสดและกระเทียม ขายถุงละ 10 บาท ผักคะน้าและผักบุ้ง ขายกำละ 15 บาท ต้นหอมและผักชี กำละ 5 บาท ค่ะ

มะลิ : ขอพริกสดและกระเทียม 1 ถุง ผักคะน้า ผักบุ้ง ต้นหอมและผักชี อย่างละ 1 กำคะ ทั้งหมดเท่าไรคะ

แม่ค้า : ทั้งหมดราคา 60 บาทค่ะ

คำศัพท์ในบทสนทนา

1. ผัก
2. ผลไม้
3. ตะกร้า
4. ผักบุ้ง
5. มะเขือเทศ
6. พริก
7. ใบโหระพา
8. ผักกาดขาว
9. แครอท
10. มะม่วง

11. แต่งโม
12. กล้วย
13. เงาะ
14. ชมพู
15. พริกสด
16. กระเทียม
17. ผักคะน้า
18. ผักบุ้ง
19. ผักชี
20. ต้นหอม
21. ผักชี
22. พูเรียน
23. มังคุด
24. เป็รียว
25. หวาน
26. มัน
27. หอม
28. ร้อนโน
29. มะขาม
30. มะปราง

คำศัพท์เสริม

1. กะหล่ำปลี
2. แครอท
3. กิโลกรัม
4. ถูงละ
5. มัดละ
6. กำละ
7. ซื่อ
8. ขาย
9. แพงกว่า
10. ถูกกว่า

คำอธิบายประจำบท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ប្រធានបទ

หัวข้อ

1.....

2.....

ជួតកំណត់

แนวคิด

1.....

2.....

3.

គោលបំណង

วัดภูประสงค์

1.....

2.....

3.....

មាតិកាវគ្គសិក្សា

แผนการเรียนรู้ประจำบท

[illegible]

บทสนทนาประจำบทที่ 5
การซื้อขาย

บทสนทนาที่ 1 ซื้อของใช้หน่อยครับ

คนขาย : ซื้ออะไรค่ะ

สาเรต : เอายาสระผม สบู่ และยาสีฟันครับ

คนขาย : ได้แล้วค่ะ

สาเรต : ราคาเท่าไรครับ

คนขาย : ทั้งหมด 80 บาทค่ะ

สาเรต : นี่ครับเงิน 100 บาท

คนขาย : เงินทอน 20 บาทค่ะ ขอบขอบคุณค่ะ

บทสนทนาที่ 2 ซื้อกระเป๋าหน่อยค่ะ

มะลิ : สวัสดีค่ะ ซื้อกระเป๋าหน่อยค่ะ

คนขาย : เอาสีอะไรค่ะ

มะลิ : มีสีอะไรบ้างค่ะ

คนขาย : มีสีแดง สีฟ้า สีชมพู และสีขาวค่ะ

มะลิ : เอาสีขาวค่ะ ราคาเท่าไรค่ะ

คนขาย : ราคา 250 บาทค่ะ

มะลิ : ลดได้ไหมค่ะ

คนขาย : ลดให้เหลือ 230 บาทค่ะ

มะลิ : ขอขอบคุณค่ะ นี่เงิน 300 บาทค่ะ

คนขาย : เงินทอน 70 บาทค่ะ ขอขอบคุณมากค่ะ

คำศัพท์ในบทสนทนา

1. ชื้อ
2. ยาสระผม
3. สบู่
4. ยาสีฟัน
5. และ
6. ได้แล้ว
7. ราคา
8. เท่าไหร่
9. ทั้งหมด
10. บาท
11. เงิน
12. เงินทอน
13. ขอขอบคุณ
14. กระเป๋า
15. สี
16. สีแดง
17. สีชมพู
18. สีฟ้า
19. สีขาว
- 20 . ลดเหลือ

คำอธิบายประจำบท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บทที่ 6

.....

ប្រធានបទ

หัวข้อ

1.....

2.....

3.....

ដូច្នេះត្រូវតែ

แนวคิด

1.....

2.....

3.....

គោលបំណង

วัดภูประสงค์

1.....

2.....

3.....

មាតិកាវគ្គសិក្សា

แผนการเรียนรู้ประจำบท

[illegible]

บทสนทนาประจำบทที่ 6
เครื่องแต่งกาย

บทสนทนาที่ 1 : ไปซื้อเครื่องแต่งกายกัน

มะลิ : สวัสดีสาเรต วันนี้เราไปซื้อของที่ห้างสรรพสินค้ากันไหม

สาเรต : ตกลง เพราะผมอยากไปซื้อเสื้อผ้าด้วยครับ แล้วมะลิจะไปซื้ออะไร

มะลิ : มะลิจะไปซื้อถุงเท้า ถุงน่อง เข็มขัดให้แม่ เสื้อยืดให้พ่อ และกระโปรงให้น้องสาว ส่วนมะลียากได้กางเกงขาสั้นและชุดนอนใหม่

สาเรต : ถ้าอย่างนั้น ผมจะได้ซื้อของไปฝากพ่อกับแม่ด้วยนะครับ

มะลิ : ดีมากเลยค่ะ

สาเรต : พ่อค้าครับ เสื้อตัวนั้นราคาเท่าไรครับ

พ่อค้า : เสื้อตัวนั้นราคา 250 บาทครับ คุณชอบไหมครับและคุณใส่ไซส์อะไร

สาเรต : ผมชอบมากครับ ผมขอสีขาวไซส์ M หนึ่งตัวครับ

มะลิ : พ่อค้าคะ เสื้อยืดตัวนั้นมีสีแดงขนาดไซส์ S ไหมคะ แล้วราคาเท่าไร

พ่อค้า : มีครับ ราคาตัวละ 199 บาทครับ

มะลิ : ลดราคาได้ไหมคะ ซื้อ 2 ตัว

พ่อค้า : ได้ครับ ผมลดให้เหลือตัวละ 190 บาท ทั้งหมด 3 ตัวนะครับ รวมเป็น 630 บาท

บทสนทนาที่ 2 : มาซื้อของฝากกัน

สาเรต : แม่ค้าครับหมวกใบนั้นราคาเท่าไรและมีสีอะไรบ้างครับ

แม่ค้า : หมวกใบนั้นราคา 200 บาท มีสีขาว สีชมพู สีแดง สีเหลือง และสีส้มค่ะ

สาริต : ลดราคาได้ไหมครับ ผมจะซื้อ 2 ใบ

มะลิ : ได้ค่ะ ลดเหลือใบละ 195 นะคะ

สาริต : ตกลงครับ ผมเอาสีชมพูและสีขาว ครับ

แม่ค้า : จะซื้ออะไรเพิ่มไหมคะ

มะลิ : ขอถุงเท้าสีขาว 2 คู่ ถุงน่อง 1 คู่ เข็มขัดมีสีขาวไหมค่ะ

แม่ค้า : สีขาวหมดแล้วค่ะ เหลือสีเหลืองและสีฟ้า

มะลิ : ไม่เป็นไรขอบคุณค่ะ ขอถุงกางเกงขาสั้นตัวนั้น ตัวละเท่าไร ลองได้ไหมคะ

แม่ค้า : ได้ค่ะ ตัวละ 199 ค่ะ กระโปรง ชุดนอน

มะลิ : เอากางเกงขาสั้นตัวนี้ และกระโปรงตัวนี้กับชุดนอน ราคาเท่าไรค่ะ

แม่ค้า : กระโปรงตัวละ 250 ชุดนอนชุดละ 199 ค่ะ

มะลิ : ซื้อหลายอย่าง ช่วยลดราคาให้หน่อยนะคะ

แม่ค้า : ได้ค่ะ ทั้งหมดราคา 718 บาทนะคะ ลดให้เหลือ 650 บาทค่ะ

มะลิ : ขอบคุณค่ะ

แม่ค้า : แล้วมาอุดหนุนใหม่นะคะ

คำศัพท์ในบทสนทนา

1. ห้างสรรพสินค้า
2. เสื้อผ้า
3. ไส้
4. ถุงน่อง

5. หมวก
6. เข็มขัด
7. เสื้อยืด
8. กระโปรง
9. ถุงเท้า
10. กางเกงขาสั้น
11. ชุดนอน
12. ราคา
13. ลอง
14. อุดหนุน
15. ลดราคา
16. ทั้งหมด
17. ตัวละ
18. เพิ่ม
19. ตัวนั้น
20. ตัวนี้

คำศัพท์เสริม

1. เครื่องประดับ
2. รองเท้า
3. กระเป๋า
4. แว่นตา
5. ผ้าพันคอ
6. เบอร์
7. สวมใส่
8. แบบ
9. คับเกินไป
10. หลวมเกินไป

คำอธิบายประจำบท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ប្រធានបទ

หัวข้อ

1.....

2.....

3.....

ដូច្នេះត្រូវតែ

แนวคิด

1.....

2.....

3.....

គោលបំណង

วัดภูประสงค์

1.....

2.....

3.....

មាតិកាវគ្គសិក្សា

แผนการเรียนรู้ประจำบท

[illegible]

บทสนทนาประจำบทที่ 7
วันเวลา

บทสนทนาที่ 1 คุณจะไปเที่ยววันไหน

ดอกรัก : วันนี้วันอะไร

มะลิ : วันนี้วันจันทร์

ดอกรัก : พรุ่งนี้วันอะไร

มะลิ : วันพรุ่งนี้วันอังคาร

ดอกรัก : วันเสาร์วันอาทิตย์คุณจะไปไหน

มะลิ : ฉันจะไปเที่ยวทะเลกับครอบครัว

ดอกรัก : เดินทางปลอดภัยนะคะ

บทสนทนาที่ 2 คุณเกิดวันอะไร

สาเรต : คุณเกิดวันอะไร

มะลิ : ฉันเกิดวันพุธ แล้วคุณล่ะ

สาเรต : ฉันเกิดวันพฤหัสบดี
คุณเกิดเดือนอะไร

มะลิ : ฉันเกิดเดือนเมษายน แล้วคุณล่ะ

สาเรต : ฉันเกิดเดือนธันวาคม แล้วคุณเกิดปีไหน

มะลิ : ฉันเกิดปี พ.ศ. 2530 แล้วคุณล่ะ

สาเรต : ฉันเกิดปี พ.ศ. 2529

คำศัพท์ในบทสนทนา

1. วัน
2. วันนี้
3. พรุ่งนี้
4. วันจันทร์
5. วันอังคาร
6. วันพุธ
7. วันพฤหัสบดี
8. วันศุกร์
9. วันเสาร์
10. วันอาทิตย์
11. ไป
12. เทียว
13. ทะเล
14. ครอบครัว
15. เดินทาง
16. ปลอดภัย
17. เกิด
18. เดือน
19. ปีพุทธศักราช

คำอธิบายประจำบท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บทที่ 8

ប្រធានបទ

หัวข้อ

1.....

2.....

3.....

ដូច្នេះត្រូវតែ

แนวคิด

1.....

2.....

3.....

គោលបំណង

วัดภูประสงค์

1.....

2.....

3.....

មាតិកាវគ្គសិក្សា

แผนการเรียนรู้ประจำบท

[illegible]

บทสนทนาประจำบทที่ 8

เดือน

บทสนทนา เดือนนี้เดือนอะไร

ดอกรัก : เดือนนี้เดือนอะไร

มะลิ : เดือนนี้เดือนเมษายน

ดอกรัก : เดือนหน้าเดือนอะไร

มะลิ : เดือนหน้าเดือนพฤษภาคมค่ะ

ดอกรัก : เดือนมีทั้งหมด 12 เดือน อะไรบ้าง

มะลิ : เดือนมกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน พฤษภาคม มิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน ธันวาคม แต่ละเดือนมีสภาพอากาศที่ต่างกัน

ดอกรัก : เดือนเมษายน อากาศร้อนมาก และมีประเพณีสงกรานต์ และเป็นวันปีใหม่ของไทย

คำศัพท์ในบทสนทนา

1. เดือน
2. เดือนนี้
3. เดือนหน้า
4. มกราคม
5. กุมภาพันธ์
6. มีนาคม
7. เมษายน
8. พฤษภาคม
9. มิถุนายน
10. กรกฎาคม
11. สิงหาคม
12. กันยายน
13. ตุลาคม

14. พุศิจิกายน
15. ธันวาคม
16. สภาพ
17. อากาศ
18. ต่างกัน
19. ปีใหม่
20. ประเพณีสงกรานต์

คำอธิบายประจำบท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ប្រធានបទ

หัวข้อ

1.....

2.....

ជួតកំណត់

แนวคิด

1.....

2.....

3.

គោលបំណង

วัดภูประสงค์

1.....

2.....

3.....

មាតិកាវគ្គសិក្សា

แผนการเรียนรู้ประจำบท

[illegible]

บทสนทนาประจำบทที่ 9
อากาศและฤดูกาล

บทสนทนาที่ 1 : วันนี้อากาศเป็นอย่างไร

สาเรต : มะลิคิดว่าวันนี้อากาศเป็นอย่างไรบ้าง

มะลิ : ฉันคิดว่าวันนี้ฝนน่าจะตก เพราะฟ้าครึ้มนะ

สาเรต : ผมก็คิดเหมือนกับมะลิ เพราะฉะนั้นวันนี้เราต้องถือร่มไปด้วย

มะลิ : ได้ค่ะ แต่ตอนเย็นอากาศน่าจะดี เพราะฝนตกแล้วอากาศจะเย็นสบาย

สาเรต : จริงเหรอ ถ้าอย่างนั้น เย็นวันนี้เราไปปั่นจักรยานที่สวนสาธารณะกันไหม

มะลิ : ไปสิ มะลียากไปออกกำลังกายมาก แต่มะลิชวนดอกรักไปด้วยนะ

สาเรต : ได้สิ ดอกรักชอบปั่นจักรยานไหม

มะลิ : ดอกรักไม่ชอบปั่นจักรยานแต่ชอบวาดภาพตอนอากาศดีๆ

สาเรต : ทำไมช่วงนี้ฝนตกบ่อยจังเลยมะลิ

มะลิ : เพราะว่าใกล้จะเข้าฤดูฝนแล้ว

สาเรต : สาเรตไม่ชอบฤดูฝนเพราะจะทำให้เปียก

มะลิ : แต่ดอกรักชอบฤดูฝน เพราะทำให้ร้อนหลับสบายตอนฝนตก

สาเรต : ตกลง แล้วเจอกันตอนเย็นนะ

มะลิ : ค่ะ

บทสนทนาที่ 2 : ฤดูกาลของปี

สาเรต : มะลิทำไมวันนี้อากาศร้อนจัง

มะลิ : เพราะเดือนนี้เป็นฤดูร้อนที่สุดของปี

สาเรต : แล้วประเทศไทยมีฤดูกาลอะไรบ้าง

มะลิ : ประเทศไทยมี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูหนาว และฤดูฝน และส่วนใหญ่อากาศที่ไทยจะร้อนนาน

สาเรต : แต่ละเดือนอากาศเป็นอย่างไรบ้าง

มะลิ : ฤดูร้อนจะเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคม ส่วนฤดูหนาวจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์

สาเรต : แล้วมะลิชอบฤดูไหน

มะลิ : มะลิชอบฤดูร้อน เพราะเป็นช่วงปิดเทอม มะลิจะได้ไปเที่ยวทะเล แล้วสาเรตล่ะชอบฤดูไหน

สาเรต : ผมชอบฤดูหนาว ชอบอากาศเย็น

มะลิ : วันนี้อากาศร้อนมาก เราไปนั่งทำการบินที่ห้องสมุดกันนะ

สาเรต : ตกลง

คำศัพท์ในบทสนทนา

1. อากาศ
2. ฤดู
3. ฤดูร้อน
4. ฤดูหนาว
5. ฤดูฝน
6. ฝนตก

7. ร้อน
8. เย็น
9. เปียก
10. ทะเล
11. ปิดเทอม
12. เดือน
13. ฟาครีม
14. ร่ม
15. ปั่น
16. ปั่นจักรยาน
17. วาดภาพ
18. ออกกำลังกาย
19. สวนสาธารณะ
20. นอนหลับสบาย

คำศัพท์เสริม

1. ช่วงนี้
2. แจ่มใส
3. ปลอดภัย
4. ครีมกันแดด
5. เสื้อกันฝน
6. อุณหภูมิ
7. ฟาร้อง
8. ฟาแลบ
9. ฟาผ่า
10. ลมแรง

คำอธิบายประจำบท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ប្រធានបទ

หัวข้อ

1.....

2.....

ដូច្នេះត្រូវតែ

แนวคิด

1.....

2.....

3.

គោលបំណង

วัดภูประสงค์

1.....

2.....

3.....

មាតិកាវគ្គសិក្សា

แผนการเรียนรู้ประจำบท

[illegible]

บทสนทนาประจำบทที่ 10

การกล่าวคำอำลา

บทสนทนาที่ 1 : ก่อนจะลาจากกัน

สาเรต : พรุ่งนี้เราจะไม่ได้เจอกันแล้ว

มะลิ : ทำไมพรุ่งนี้เราจะไม่ได้เจอกัน

สาเรต : เพราะว่าวันนี้เราจะเรียนด้วยกันวันสุดท้าย

มะลิ : ใช่แล้ว แต่ว่าสาเรตยังไม่ได้กลับบ้านไม่ใช่เหรอ

สาเรต : ใช่ ยังไม่ได้กลับ

มะลิ : ถ้าอย่างนั้นเรายังเจอกันอยู่ ฉันจะพาสาเรตไปเที่ยวนะ

สาเรต : มะลิจะพาผมไปเที่ยวที่ไหน

มะลิ : ฉันจะพาคุณไปทำบุญไหว้พระที่วัด

สาเรต : ดีมากเลย สาเรตอยากไปทำบุญที่วัด แล้วต้องเตรียมอะไรไปบ้าง

มะลิ : ไม่เป็นไรเดี๋ยวฉันจะเตรียมให้เองนะ แล้วพรุ่งนี้เจอกัน

สาเรต : ขอบคุณมาก

บทสนทนาที่ 2 : ลาจากกัน

สาเรต : มะลิพรุ่งนี้ผมจะกลับบ้านแล้วนะ เราจะไม่ได้เจอกันแล้ว

มะลิ : ไม่เป็นไร ถ้าสาเรตมาประเทศไทยตอนไหนก็มาเยี่ยมฉันได้

สาเรต : ถ้าผมกลับมาเมืองไทย ผมจะซื้อของที่เมืองผมมาฝากคุณ

มะลิ : ขอบคุณมากค่ะ คุณเป็นเพื่อนที่น่ารักมาก

สาเรต : คุณก็น่ารักเหมือนกัน ชอบคุณมากที่ดูแลตลอดเวลาที่อยู่ที่นี่นะ

มะลิ : ไม่เป็นไร เพราะเราเป็นเพื่อนกัน ก่อนจากกันฉันมีของขวัญจะให้คุณ

สาเรต : ของขวัญคืออะไรเหรอครับ

มะลิ : เป็นของที่ระลึกจากเมืองไทย

สาเรต : ชอบคุณมากครับ ขอให้คุณรักษาสุขภาพให้แข็งแรง

มะลิ : คุณก็เช่นกัน ขอให้ดูแลตัวเองให้แข็งแรงและมีความสุขตลอดไป

สาเรต : ลาก่อนนะมะลิ

มะลิ : ลาก่อนสาเรต ขอให้เดินทางปลอดภัย

สาเรต : ชอบคุณครับ

คำศัพท์ในบทสนทนา

1. พุ่มนี้
2. ไม่ได้เจอกัน
3. วันสุดท้าย
4. กลับบ้าน
5. ทำบุญไหว้พระ
6. วัด
7. เยี่ยม
8. ของฝาก
9. ของขวัญ
10. รักษา
11. สุขภาพ
12. ของที่ระลึก
13. เมืองไทย

14. แข็งแรง
15. ความสุข
16. ลาก่อน
17. เดินทาง
18. ปลอດภัย
19. ดูแล
20. น่ารัก

คำศัพท์เสริม

1. เดินทางโดยสวัสดิภาพ
2. คิดถึง
3. อย่า
4. ลืม
5. เขียน
6. จดหมาย
7. เขียน
8. แล้วพบกันใหม่
9. ขอให้โชคดี
10. อีเมลล์

คำอธิบายประจำบท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3

การอ่านและการเขียน

[illegible]

แบบฝึกคัดลายมือ

ก.ไก่

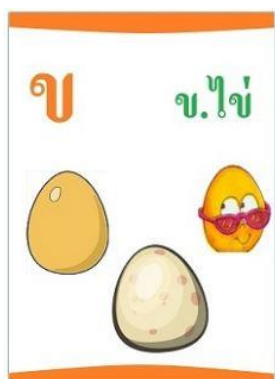
ก ก ก ก ก ก

ก ก ก ก ก ก

ก ก ก ก ก ก

ก ก ก ก ก ก

ក ក ក ក ក ក

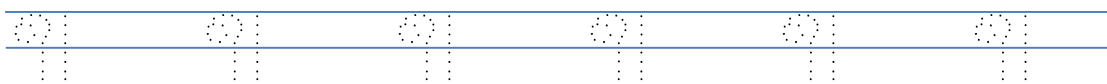
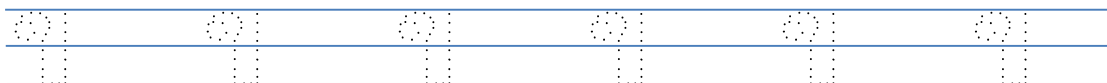

ខ.វៃ

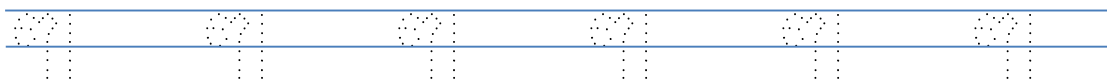
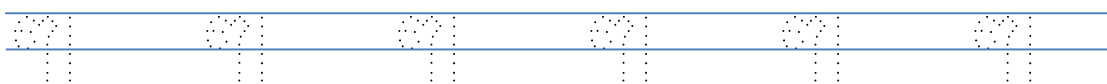
ខ ខ ខ ខ ខ ខ

ខ ខ ខ ខ ខ ខ

ខ ខ ខ ខ ខ ខ

อ อวด

ខ ខ ខ ខ ខ ខ

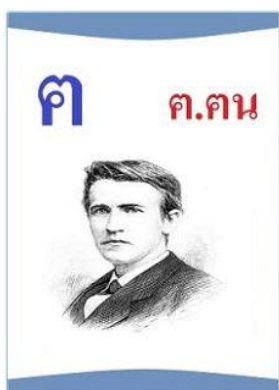
ខ ខ ខ ខ ខ ខ

ខ ខ ខ ខ ខ ខ

ខ ខាង

ក ក ក ក ក ក

๒ ๒,๒

A A A A A A

A A A A A A

A A A A A A

A A A A A A

A A A A A A

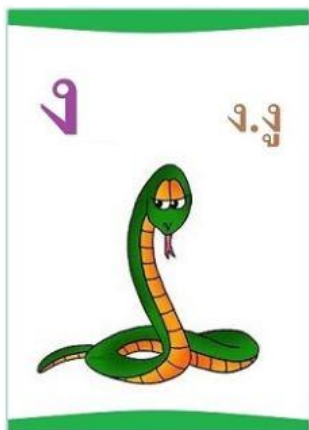
ខ រៈខ័ង

ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង

ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង

ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង

ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង ខ រៈខ័ង

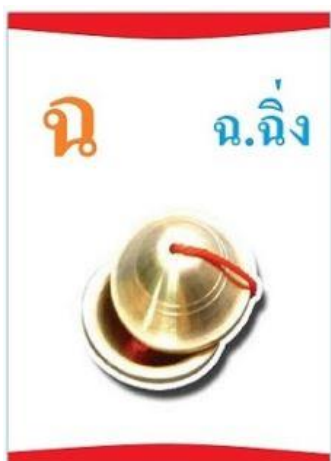
မ = မ

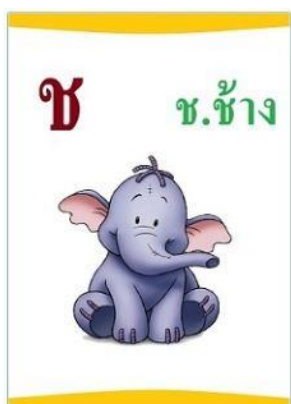
๕ ๖ ๗

ឡ ឡីង

ឡ ឡង

ស ស្ទ

ឆ ឆ

ឈ ឈ ឈ ឈ ឈ ឈ

ឈ ឈ ឈ ឈ ឈ ឈ

យ៉ យ៉ីង

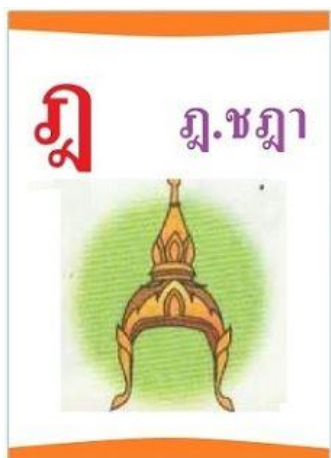
យ យ យ យ យ យ

យ យ យ យ យ យ

ល ល ល ល ល ល

ល ល ល ល ល ល

ល ល ល ល ល ល

ដ ឆ:ដា

ឆ ឆ ឆ ឆ ឆ ឆ

၁ ၁ ၁ ၁ ၁ ၁

၁ ၁ ၁ ၁ ၁ ၁

၁ ၁ ၁ ၁ ၁ ၁

၁ ၁ ၁ ၁ ၁ ၁

ត ប៉ះតៈ

ឆ ឆ ឆ ឆ ឆ ឆ

ឆ ឆ ឆ ឆ ឆ ឆ

ឆ ឆ ឆ ឆ ឆ ឆ

ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ

ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ

ဇ ဇာနည်

ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ

ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ ဇ

ឡ ឡ ឡ ឡ ឡ ឡ

ឡ ឡ ឡ ឡ ឡ ឡ

ឡ ឡ ឡ ឡ ឡ ឡ

ថ មុនថ្ងៃ

ថ ថ ថ ថ ថ ថ

ញ ញ ញ ញ ញ ញ

ញ ញ ញ ញ ញ ញ

ញ ញ ញ ញ ញ ញ

ញ ញ ញ ញ ញ ញ

ថ ភូថៅ

ณ เณร

ณ ณ ณ ณ ณ ณ

ณ ณ ณ ณ ณ ณ

ณ ณ ณ ณ ณ ณ

ณ ณ ณ ณ ณ ณ

ង ង ង ង ង ង

ដ ដក់

ដ ដ ដ ដ ដ ដ

ដ ដ ដ ដ ដ ដ

ដ ដ ដ ដ ដ ដ

ด เต่า

ព ព ព ព ព ព

ព ព ព ព ព ព

ព ព ព ព ព ព

ថ ធ្មង

ថ ថ ថ ថ ថ ថ

ด ด ด ด ด ด

ด ด ด ด ด ด

ด ด ด ด ด ด

ด ด ด ด ด ด

ช ช:หาร

က က က က က က

က က က က က က

က က က က က က

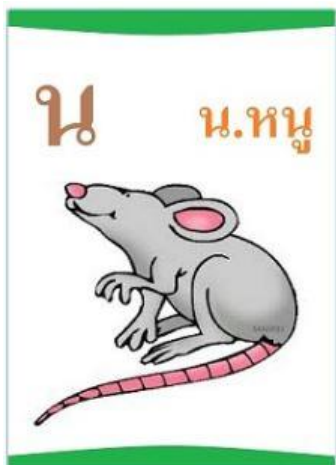
က က က က က က

က က က က က က

ថ ថ្ងៃ

๗๒ = ๗๒

ប បៃដង្ក

ပံ ပံ

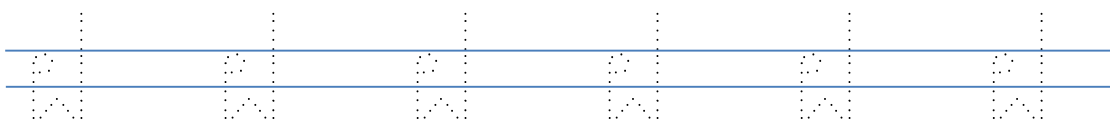
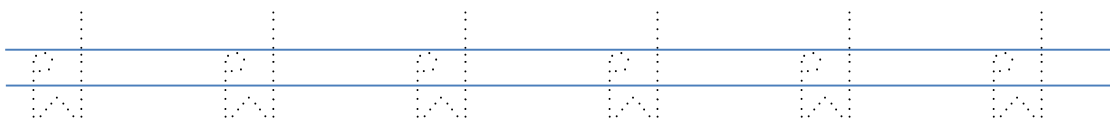
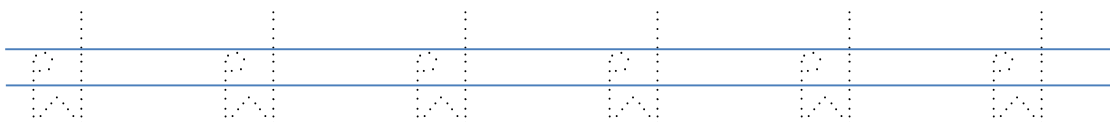

ង ង ង

ဟံ့ ဟွာ

ជ ជាន

ฟ ฟ ฟ ฟ ฟ ฟ

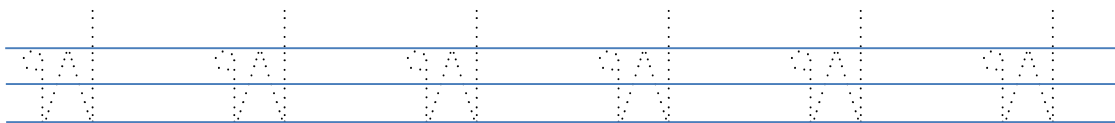
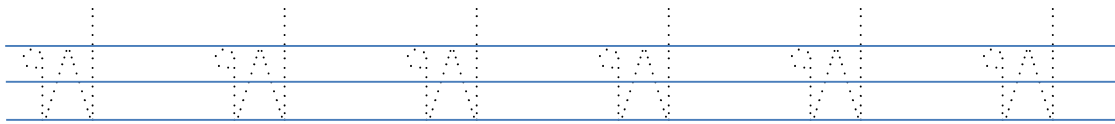
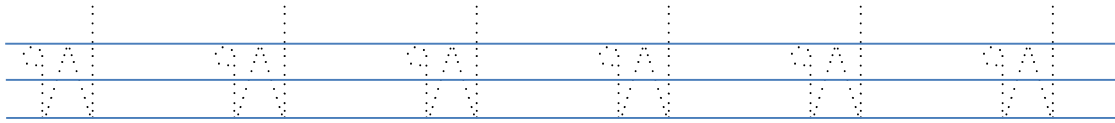
ฟ ฟ ฟ ฟ ฟ ฟ

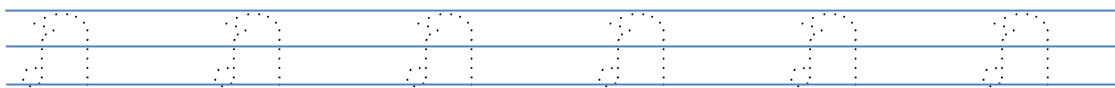
ฟ ฟ

ฟ ฟ ฟ ฟ ฟ ฟ

ฟ ฟ ฟ ฟ ฟ ฟ

ជ សំរោ

ม ม ม ม ม ม

ม ม ม ม ม ม

ม ม ม ม ม ม

ม ม ม ม ม ม

ม้ ม้า

q q q q q q
q q q q q q

q q q q q q
q q q q q q

q q q q q q
q q q q q q

q q q q q q
q q q q q q

q q q q q q
q q q q q q

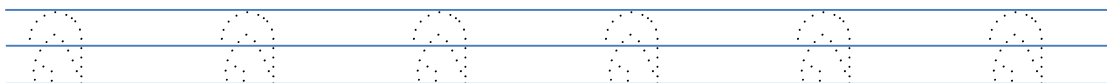

ร เรือ

លី លីង

อ ไฉน

ด ดา

ស ឫស្សី

ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី

ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី

ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី

ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី ស ឫស្សី

ស ស្លេ

ด ด ด ด ด ด

ด ด ด ด ด ด

หา หีบ

ห ห ห ห ห ห

ห ห ห ห ห ห

វ វ វ វ វ វ

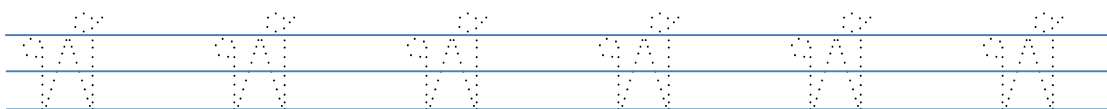
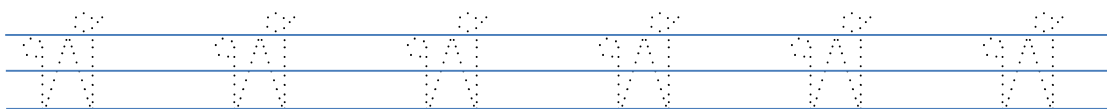
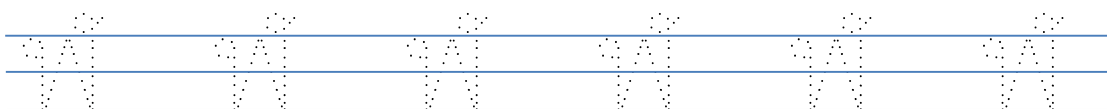
វ វ វ វ វ វ

វ វ វ វ វ វ

ឡ ជុំឡ

ឡ ឡ ឡ ឡ ឡ ឡ

អ អង្គ

ហ នុកហ្វឹក

ស្រ:

អ:

សរសេរ

អា

សរសេរ

អិ

សរសេរ

អឺ

សរសេរ

អ៊

សរសេរ

អ៊

-ខ

សរសើរ

អ៊

១

សរសើរ

អ៊

អ៊ែក

សរសើរ

-ខ

អ៊

សរសើរ

-ខ

អ៊ែក

សរសើរ

-ខ

អ៊ែ

សរសើរ

-ខ

អ៊

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

អ្នក

ស្រែ អ្នក

ស្រែ អ្នក

អ្នក

៦-២
អៀក

សរុបເລີຍ

ព្រះ
អង្គ

សរុបឆ្នាំ៖

ខ្មែរ-ខ្មែរ
អ្នក

ສຣະເລື້ອ

ស្រី

សរសេរ

၁၂

สละสลวย

B

5

5

24

รือ

លើ

လိ

๒๓ ภ ๒๔ ล	๒๕ ภา ๒๖ หำ	๒๗ อ ๒๘ ไ	๒๙ อ ๓๐ อ
๓๑ อ ๓๒ อ			
๓๓ อ ๓๔ อ			
๓๕ อ ๓๖ อ			

វិធីសាស្ត្រ

អក្សរ

អក្សរ

ថ្ម

ថ្ម

ទ្រី

ទ្រី

ចាត់

ចាត់

ហាន់

ហាន់

ម៉ែត្ត

ម៉ែត្ត

កាត់

កាត់

កាត់

ម៉ែយៈម៉ុ

2. แบบเรียนเก็บข้อมูลการออกเสียงภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวกำพูชา

ตัวอย่างหนังสือทดลองการออกเสียงสอนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวกำพูชา
ณ มหาวิทยาลัยภูมิรินทร์พนมเปญ

បទសន្ទនាទី ១ រីករាយដែលបានស្គាល់ យិនឌីដា យូចាក់

กล้า	แก้วครับนี่จอมเป็นเพื่อนของผมครับ ไก่อูบารุณะ คือ ยมยิตฺธิภคฺคิ របស់ខ្ញុំ។ ไก่อูบารุณ នី យមបុន កៀន ខង ជុម ខ្រាប់
แก้ว	สวัสดีค่ะ ยินดีที่ได้รู้จักค่ะ ជម្រាបសូរថា រីករាយដែលបានស្គាល់ចា។ សាវ៉ាត់ឌី ខា យិនឌីដា យូចាក់ ខា
จอม	สวัสดีครับ ยินดีเหมือนกันครับ ជម្រាបសូរថា រីករាយដូចគ្នាបាទ សាវ៉ាត់ឌី ខ្រាប់ យិនឌី មៀន កាន់ ខ្រាប់។

ภักยฺสํ	អំណាច	អត្ថន័យ
นี้	នី	នេះ
เป็น	បុន	ជា គឺ គឺជា
เพื่อน	កៀន	មិត្តភក្តិ
ของ	ខង	របស់

អ្នក	អ្នក	ខ្ញុំ (ប្រុស)
នាង	នាង	ខ្ញុំ (ស្រី)
យ៉ាងណា	យ៉ាងណា	រីករាយ
អី	អី	ដែល
បាន	បាន	បាន
រួចរាល់	រួចរាល់	ស្គាល់
ស្រស់ស្អាត	ស្រស់ស្អាត	ជម្រាបសួរ សួរស្តី
ដូច	ដូច	ដូច
កាន់	កាន់	គ្នា
ក្នុង	ក្នុង	ចា ចាស
គ្រប់	គ្រប់	បាទ

សម្គាល់បើអ្នកចង់ឱ្យការប្រើភាសាថៃរបស់អ្នក
កាន់តែមានភាពទន់ភ្លន់ សុភាពរាបសា អ្នកផងចូលចិត្ត អ្នក
ត្រូវប្រើពាក្យគ្រប់ប្រការនៅខាងចុងប្រយោគ។

ឧទាហរណ៍

ស្រស់ស្អាត	ស្រស់ស្អាតខា	ជម្រាបសួរចា
ស្រស់ស្អាតគ្រប់	ស្រស់ស្អាតគ្រប់	ជម្រាបសួរបាទ
អរគុណ	អរគុណខា	អរគុណចា
អរគុណគ្រប់	អរគុណគ្រប់	អរគុណបាទ

លាភ័នក្នុង	ឡាភ័នខា	ជម្រាបលាចា
លាភ័នគ្រប់	ឡាភ័នខ្រាប	ជម្រាបលាបាទ
ខ្មៅភ័នក្នុង	ខ្មៅភ័នខ្មៅ	យល់ហើយចា
ខ្មៅភ័នគ្រប់	ខ្មៅភ័នខ្មៅខ្រាប	យល់ហើយបាទ
ស្នេហា	ស្នេហា	សូមអញ្ជើញចា
ស្នេហាគ្រប់	ស្នេហាខ្រាប	សូមអញ្ជើញបាទ
ខ្មោចភ័នក្នុង	ខ្មោចភ័នខា	សូមអភ័យទោសចា
ខ្មោចភ័នគ្រប់	ខ្មោចភ័នខ្មោចខ្រាប	សូមអភ័យទោសបាទ
មាភ័ន	មាភ័ន	មកចា
មាភ័នគ្រប់	មាភ័នខ្រាប	មកបាទ
មែនភ័នក្នុង	មែនភ័នខា	មែនទេចា?
មែនភ័នគ្រប់	មែនភ័នខ្មៅខ្រាប	មែនទេបាទ?
មែនភ័នក្នុង	មែនភ័នខ្មៅ	មែនហើយចា
មែនភ័នគ្រប់	មែនភ័នខ្មៅខ្រាប	មែនហើយបាទ
មិនមែនភ័នក្នុង	មិនមែនភ័នខា	មិនអីទេចា
មិនមែនភ័នគ្រប់	មិនមែនភ័នខ្មៅខ្រាប	មិនអីទេបាទ

បទសន្ទនាទី ២

ទេណាបាទ?

ប៉ៃណែខ្រាប់

ក្តៅ ក្តៅ គុណប្រៃណែន

ក្តៅ តើអ្នកទេណា?

ក្តៅ យុនប៉ៃណែខ្រាប់

ក្តៅ គុណប្រៃណែនភាសាថៃក្តៅ

ខ្ញុំទៅរៀនភាសាថៃបាទ។

ឆាន់ប៉ៃណែនជាសាស្ត្រាថៃខា

ក្តៅ តើអ្នកទេណាប្រៃណែនភាសាថៃក្តៅ

ហេតុអ្វីបានជាចង់រៀនភាសាថៃបាទ?

សាស្ត្រាថៃថាប៉ៃណែនជាខ្រាប់

ក្តៅ ព្រោះភាសាថៃរៀនងាយ បើបើក្តៅក៏រៀនបាន

ប្រើក៏ជាសាស្ត្រាថៃរៀនជាយុនប៉ៃណែនក៏រៀនបាន

ព្រោះភាសាថៃជាយុនប៉ៃណែនក្នុងរយៈពេលមិនយូរគឺ

អាចនិយាយបានបាទ។

ក្តៅ គុណប្រៃណែន

ពាក្យថ្មីក្នុងមេរៀន

គុណ

យុន

អ្នក លោក

ไป	ไป๋	ទៅ
ไหน	ណា	ណា?
ฉัน	ឆាន់	ខ្ញុំ
เรียน	រៀន	រៀន
ภาษาไทย	ផាសាថៃ	ភាសាថៃ
ทำไม	ថាំម៉ៃ	ហេតុអ្វី?
อยาก	យ៉ាក	ចង់
เพราะ	ប្រក់	ព្រោះ ពីព្រោះ
ง่าย	ងាយ	ងាយ ងាយស្រួល
ใน	ណែ	ក្នុង
ไม่	ម៉ៃ	មិន ពុំ
ซ้ำ	ឆា	យូរ យឺត
ก็	ក៏	ក៏
พูด	ភូត	និយាយ

រៀននិយាយពាក្យក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ

เรียนพูดคำในชีวิตประจำวัน

ไปไหน	ไป๋ណែ	ទៅណា?
ไปโรงเรียน	ไป๋រៀន	ទៅសាលារៀន
ไปตลาด	ไป๋ត្លាត	ទៅផ្សារ

[illegible]

បទសន្ទនាទី ៣
ថ្ងៃក្នុងមួយសប្តាហ៍
រ៉ាន់ខង់សប្តាហ៍

[illegible]

วันอาทิตย์	រ៉ាន់អាទិត្យ	ថ្ងៃអាទិត្យ
วันจันทร์	រ៉ាន់ចាន់	ថ្ងៃច័ន្ទ
วันอังคาร	រ៉ាន់អាំងខាន	ថ្ងៃអង្គារ
วันพุธ	រ៉ាន់ភុត	ថ្ងៃពុធ
วันพฤหัสบดี	រ៉ាន់ព្រឹហាត់សាក់បឌី	ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍
วันศุกร์	រ៉ាន់ស៊ុក	ថ្ងៃសុក្រ
วันเสาร์	រ៉ាន់សៅ	ថ្ងៃសៅរ៍

คำใหม่ในบทเรียน	ពាក្យថ្មីក្នុងមេរៀន	
วันนี้	រ៉ាន់នី	ថ្ងៃនេះ
วัน	រ៉ាន់	ថ្ងៃ
อะไร	អាក់វ៉ៃ	អ្វី ស្តី?
วันพรุ่งนี้	រ៉ាន់ក្រុងនី	ថ្ងៃស្អែក
จะ	ចាក់	នឹង
เที่ยว	ចៀវ	ដើរលេង
อยู่	យូ	នៅ រស់នៅ
บ้าน	បាន	ផ្ទះ
ทำ	ថាំ	ធ្វើ
กับข้าว	កាប៉ាខាវ	ម្ហូប
ให้	ហៃ	ឱ្យ

พ่อแม่	ผู้ชาย	ผู้หญิง
เรียนพูดคำในชีวิตประจำวัน		
เรื่องนิยายสามก๊กตั้งแต่เริ่มแรกไปจนจบ		
วันวาน	วันวาน	วันวาน
เมื่อวาน	เมื่อวาน	เมื่อวาน
วันมะรืน	วันมะรืน	วันมะรืน
วันมะรืน	วันมะรืน	วันมะรืน
วันหยุด	วันหยุด	วันหยุด
วันพระ	วันพระ	วันพระ
วันเพ็ญ	วันเพ็ญ	วันเพ็ญ
วันขึ้นปีใหม่	วันขึ้นปีใหม่	วันขึ้นปีใหม่
วันเกิด	วันเกิด	วันเกิด
วันแต่งงาน	วันแต่งงาน	วันแต่งงาน
วันเปิดเทอม	วันเปิดเทอม	วันเปิดเทอม
วันปิดเทอม	วันปิดเทอม	วันปิดเทอม

បទសទ្ទាធិ ៤
រឿនរាប់លេខ
រៀនណាប្រាប់លេខ

លេខមូលដ្ឋាន

០	គ្មាន	ស្ទើរ
១	មួយ	មួយ
២	ពីរ	ពីរ
៣	បី	បី
៤	បួន	បួន
៥	ប្រាំ	ប្រាំ
៦	ប្រាំមួយ	ប្រាំមួយ
៧	ប្រាំពីរ	ប្រាំពីរ
៨	ប្រាំបី	ប្រាំបី
៩	ប្រាំបួន	ប្រាំបួន
១០	មួយសិប	មួយសិប
១១	មួយសិបមួយ	មួយសិបមួយ
១២	មួយសិបពីរ	មួយសិបពីរ
១៣	មួយសិបបី	មួយសិបបី
២០	ពីរសិប	ពីរសិប

២១	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
២២	ម៉ឺនប្រាំមួយ	ម៉ឺនប្រាំមួយ
៣០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
៣១	ម៉ឺនប្រាំមួយ	ម៉ឺនប្រាំមួយ
៣២	ម៉ឺនប្រាំមួយ	ម៉ឺនប្រាំមួយ
៤០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
៥០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
៦០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
៧០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
៨០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
៩០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
១០០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
១ ០០០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
១០ ០០០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
១០០ ០០០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
១០០ ០០០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ
១ ០០០ ០០០	ម៉ឺនប្រាំ	ម៉ឺនប្រាំ

កាលណាអ្នកចេះចាំលេខមូលដ្ឋានទាំងអស់នេះ
ហើយ អ្នកអាចយកលេខទាំងអស់ទៅផ្គុំគ្នាបង្កើតបានជា
លេខអានផ្សេងៗ ទៀត។

ឧទាហរណ៍

លេខ ១៥ គឺបានមកពី $១០(\text{ស៊ុប}) + ៥(\text{ហា}) = ១៥$
(ស៊ុបហា)

២៣ គឺបានមកពី $២០(\text{យីស៊ុប}) + ៣(\text{សាម}) = ២៣$ (យី
ស៊ុបសាម)

៨៩ គឺបានមកពី $៨០(\text{ប៉ែតស៊ុប}) + ៩(\text{កៅ}) = ៨៩$ (ប៉ែត
ស៊ុបកៅ)

៤៦៧ គឺបានមកពី $៤០០(\text{ស៊ីរ៉យ}) + ៦០(\text{ហុកស៊ុប}) + ៧$
(ចិត) = ៤៦៧(ស៊ីរ៉យហុកស៊ុបចិត)

ករណីពិសេស គ្រប់លេខដែលមានកន្ទុយជាលេខ (១)
អ្នកត្រូវអានថា (អិត)។ យើងមិនអានថា (នឹង)នោះទេ។ ឯ
ក្រៅពីករណីនេះត្រូវអានតាមលំនាំធម្មតា។

ឧទាហរណ៍

លេខ ៥១ គឺបានមកពី $៥០(\text{ហាស៊ុប}) + ១(\text{នឹង}) = ៥១$
(ហាស៊ុបអិត)

៦៣១ គឺបានមកពី $៦០០(\text{ហុករ៉យ}) + ៣០(\text{សាមស៊ុប})$
 $+ ១(\text{នឹង}) = ៦៣១(\text{ហុករ៉យសាមស៊ុបអិត})$

ចូរអានលេខខាងក្រោមនេះជាភាសាថៃ

៤(ស៊ី) ១៣(.....) ២២(.....) ៣៦(.....) ៤១(.....) ៧១(.....) ៩៨
 (.....) ៣០១(.....) ៨២០០(.....) ២៧០៦១(.....)
 ១៨១០៣៥(.....)

បទសទ្ធាទី ៥
សមាជិកគ្រួសារ
សម៉ាលីខ្របខ្រួ

ទុក មេត្តា ក្នុងក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នកមានសមាជិកប៉ុន្មាននាក់
 បាទ?

មេត្តា មាន៩នាក់ មីតា យាយ ផ ម៉ែ ភីតាយ ណង់តាយ ភី
 សារ ណង់សារ

មាន៩នាក់ មានតា យាយ ពុក ម៉ែ បងប្រុស ប្អូន
 ប្រុស បងស្រី ប្អូនស្រី

និងខ្ញុំខ្ញុំខ្ញុំ ខ្ញុំខ្ញុំខ្ញុំខ្ញុំ ខ្ញុំខ្ញុំខ្ញុំខ្ញុំ

និងរូបខ្ញុំខ្ញុំខ្ញុំ ចុះអ្នកវិញ?

ខ្ញុំក៏មាន៩នាក់ ខ្ញុំរូបខ្ញុំខ្ញុំខ្ញុំ

តា	តា	តា(ខាងម្តាយ)
យាយ	យ៉ាយ	យាយ(ខាងម្តាយ)
ប៉ោ	ផ	ពុក ឪពុក
ម៉ែ	ម៉ែ	ម៉ែ
ប្អូនបងប្អូន	ក្ដីតាយ	បងប្រុស
ប្អូនប្រុស	ណាងតាយ	ប្អូនប្រុស
ប្អូនស្រី	ក្ដីសាវ	បងស្រី
ប្អូនស្រី	ណាងសាវ	ប្អូនស្រី
តា	ពូ	តា
យាយ	យ៉ា	យាយ
និង ហើយនិង	ឡើងក្ដី	និង ហើយនិង
លោក គាត់	ថាន់	លោក គាត់
ខូច ស្លាប់	ស្បៃ	ខូច ស្លាប់

រៀននិយាយពាក្យក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ

អូត	ថ្ងៃ	(តា យាយ) ទូត
អំប្រុស	លុះ	អំប្រុស
អំស្រី	ប៉ា	អំស្រី
មីង(ខាងឪពុក)	ណា	ពូ មីង(ខាងឪពុក)
មីង(ខាងម្តាយ)	អា	ពូ មីង(ខាងម្តាយ)

หลาน	ឡាន	ក្លាយ ចៅ
พี่น้อง	ភីណង់	បងប្អូន
ลูกพี่ลูกน้อง	លូកភីលូកណង់	បងប្អូនជីដូនមួយ
สะใภ้	សាក៌ដៃ	សាច់ថ្លៃ ប្រសារ(ស្រី)
เขย	ខឺយ	សាច់ថ្លៃ ប្រសារ(ប្រុស)

បទសន្ទនាទី ៦

សត្វចិញ្ចឹម

សាត់លៀង

จอม มะลิ ในบ้านของคุณมีสัตว์เลี้ยงอะไรบ้าง
 ម៉ិះ ក្នុងផ្ទះរបស់អ្នកមានសត្វចិញ្ចឹមអ្វីខ្លះ?
 ย៉ាក់ลิ โฉมបានខងเขยมีเลี้ยงសាត់អាក់វ៉ៃបាង
 มะลิ มีเยอะคะ มีวัว ควาย หมู ไก่ เป็ด หมา และแมวคะ
 ยីយ៉ៃខា មីរ៉ូ ខ្វាយ មូ កៃ បិត ម៉ា ឡែកម៉ៃរខា
 មានច្រើនចា មានគោ ក្របី ជ្រូក មាន់ ទា ឆ្កែ និងឆ្កា

ចា។

จอม คุณชอบเลี้ยงสัตว์อะไรครับ
 យុនឆបលៀងសាត់អាក់វ៉ៃខ្រាប់
 តើអ្នកចូលចិត្តចិញ្ចឹមសត្វអ្វីបាទ?

មេត្តា ទាំងអស់នេះ ព្រោះអ្នកជួយក្នុងការ ដោះស្រាយ
 បញ្ហា ផ្សេងៗ ដែលបានកើតឡើង ក្នុងសង្គម
 ខ្មែរ។ បើបើក្នុងសង្គម មានអ្នកដូចជា អ្នក
 វិញ?

អូ បើបើ អ្នកជួយដោះស្រាយបញ្ហា ដែលបានកើតឡើង
 ក្នុងសង្គម ខ្មែរ ដោយមានអ្នកដូចជា អ្នក
 វិញ?

ការងារនេះ ពិតជាមានបញ្ហា ដែលបានកើតឡើង

ប្រាកដ	បាន	ផ្ទះ
ស្រី	សាត់	សត្វ
ស្រី	ល្បែង	ចិត្ត
យើង	យើង	ច្រើន
វា	វា	គោ
ការងារ	ខ្លា	ក្របី
អ្នក	ម្ចាស់	ជ្រូក
ក្រែង	ក្រែង	មាន់
បើ	បើ	ទា
អ្នក	ម្ចាស់	ផ្ទះ

แมว	ម៉ែវ	ផ្លា
ช่วย	ជួយ	ជួយ
กัด	កាត់	ខាំ
หนู	នូ	កណ្តុរ
เผ้า	ហ្វៅ	ចាំ យាម
เรียนพูดคำในชีวิตประจำวัน រៀននិយាយពាក្យក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ		
ปลา	ផ្លា	ត្រី
ม้า	ម៉ា	សេះ
แพะ	ផៃក់	ពពែ
แกะ	កៃក់	ចៀម
จระเข้	ចរ៉ាក់ខេ	ក្រពើ
ช้าง	ឆាង	ជំរី
ห่าน	ហាន	ក្វាន
นกแก้ว	ណុកកៃវ	សត្វសេក
นกขุนทอง	ណុកខុនថង	សត្វសារិកាកៃវ
นกสาริกา	ណុកសារិកា	សត្វសារិកាកៃវ
นกพิราบ	ណុកភិរ៉ាប	សត្វព្រាប
ไข่	ខៃ	ស៊ីត ពង
ไข่ไก่	ខៃកៃ	ពងមាន់

ក្មេង ប្រើប្រាស់កាំបិត កុំអីទៅ កុំអីទៅ
 ប្រើប្រាស់កាំបិត កុំអីទៅ កុំអីទៅ
 ទៅដើរកម្សាន្តនៅកំពង់សោមចា តើអ្នកទៅទេ?

ក្មេង ប្រើប្រាស់ ខ្ញុំទៅដែរ។
 ប្រើប្រាស់ ខ្ញុំទៅដែរ។

កំពង់សោមចា ពាក្យក្នុងមេរៀន

រាជធានី	រាជធានី	ថ្ងៃអាទិត្យ
ក្រុង	ក្រុង	មុខ ក្រោយ ទំព័រ
រាជធានី	រាជធានី	អាទិត្យក្រោយ
រាជធានី	រាជធានី	ទំនេរ
រាជធានី	រាជធានី	រាជធានី បញ្ជា
រាជធានី	រាជធានី	ចង់
រាជធានី	រាជធានី	មែន
រាជធានី	រាជធានី	មែនទេ?
រាជធានី	រាជធានី	ដើរកម្សាន្ត ដើរលេង
រាជធានី	រាជធានី	ទីណា?

រៀនពាក្យក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ
 ប្រើប្រាស់ ខ្ញុំទៅដែរ។ ទៅដើរលេងឯណា?

ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលថា ក៏ឡើយ	ទៅដើរលេងសមុទ្រ
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលណាមក	ទៅដើរលេងទឹកធ្លាក់
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលភូមិ	ទៅដើរលេងភ្នំ
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលផ្ទុកណា	ទៅដើរលេងវាលស្រែ
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលភ្នំ	ទៅដើរលេងផ្សារ
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលភ្នំ	ទៅដើរលេងវត្ត
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលប្រាសាទ	ទៅដើរលេងប្រាសាទ
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលសួនសាត់	ទៅដើរលេងសួនសត្វ
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលវៃ	ទៅដើរលេងចម្ការ
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលវៃម៉ាកម្លង	ទៅដើរលេងចម្ការ
ស្វាយ		
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលវៃសុម	ទៅដើរលេងចម្ការ
ក្រូច		
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលវៃអាង	ទៅដើរលេងចម្ការ
ទំពាំងបាយជូរ		
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលវៃតែងម្លូ	ទៅដើរលេងចម្ការ
ឌីឡូក		
ប្រព្រឹត្តិយោគ	ប្រែប្រួលវៃខាងផ្លូវ	ទៅដើរលេងចម្ការ
ពោត		

ប្រើប្រាស់ប្រាសាទ
 ប្រើប្រាស់ប្រាសាទ
 ប្រើប្រាស់ប្រាសាទ
 ប្រើប្រាស់ប្រាសាទ
 ប្រើប្រាស់ប្រាសាទ
 ប្រើប្រាស់ប្រាសាទ
 ប្រើប្រាស់ប្រាសាទ

បទសន្ទនា ៨

សុំអនុញ្ញាត

ខណ្ឌកណ្តាល

ក្រោយ គ្រូបង្រៀន បានបង្ហាញពីរបៀបប្រើប្រាស់ប្រាសាទ
 យុទ្ធសាស្ត្រ ខណ្ឌកណ្តាល ប្រើប្រាស់ប្រាសាទ
 អ្នកប្រើប្រាស់ គ្រូបង្រៀន បានបង្ហាញពីរបៀបប្រើប្រាស់ប្រាសាទ
 ៣។

ម៉ែ អ្នកទៅទៅក្នុងគ្រូ
 នូចាក៏បែកកាប់ខ្មែរលូក
 កូនប្រុងទៅជាមួយនរណា ហាកូន?
 ក្មេង អ្នកទៅទៅក្នុងគ្រូ គុណគ្រូ និងមិត្តភក្តិទា។
 ម៉ែ អ្នកទៅទៅក្នុងគ្រូ គុណគ្រូ និងមិត្តភក្តិទា។
 លូកបែកដោយ តែតង់រ៉ាក់ម៉ាត់រ៉ាក់រ៉ាងណាក៏លូក យ៉ា
 បែកទ្រុនណាមជីលីកៗណាក៏
 កូនអាចទៅបាន តែត្រូវប្រយ័ត្នប្រយែងណាកូន កុំ
 ទៅលេងទឹកកកក្នុងជ្រៅណា។
 ក្មេង កូនម៉ែម៉ែតង់ហ្នឹងខា នូខៅចៃឡែវខា នូចាក៏ធ្វើ
 ហ្នឹងម៉ែខា
 អ្នកម៉ែកុំបាច់បាត់អ្នក កូនយល់ហើយចា កូននឹងស្តាប់
 បង្គាប់ម៉ែ។
 កំណែបែកប្រើប្រាស់ពាក្យថ្មីក្នុងមេរៀន
 អ្នក នូ កូន អូន ខ្ញុំ(ប្រើសម្រាប់
 ក្មេងស្រីតូចៗ)
 ខ ខ សូម សុំ

อนฺนฺญาต	អាក៏នុយ៉ាត	អនុញ្ញាត
กับ	កាប់	ជាមួយ
ใคร	ខ្មែរ	អ្នកណា នរណា
ลูก	លូក	កូន
คุณครู	យុនប្រូ	លោកគ្រូ
เพื่อน	ភ្ញៀន	មិត្ត មិត្តភក្តិ
แต่	តែ	តែ ប៉ុន្តែ
ต้อง	តង់	ត្រូវ
ระมัดระวัง	ភក់ម៉ាត់ភក់កាំង	ប្រយ័ត្នប្រយែង
นะ	ណា	ណា!(ពាក្យឧទានចុងប្រយោគ)
อย่า	យ៉ា	កុំ
เล่น	ឡើន	លេង
น้ำ	ណាម	ទឹក
ที่	ឆី	ដែល ទី កន្លែង
ลึก	លឹក	ជ្រៅ
หวง	ហួង	ព្រួយ បារម្ភ
เข้าใจ	ខៅចៃ	យល់
เชื่อฟัง	ធ្វើហ្វាំង	ស្តាប់បង្គាប់
เรียนพูดคำในชีวิตประจำวัน រៀននិយាយពាក្យក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ		

ខ្មែរ	ខ្មែរ	សុំអ្វី?
ខ្មែរទៅ	ខ្មែរទៅ	សុំទៅដើរលេង
ខ្មែរក្រៅ	ខ្មែរក្រៅ	សុំទៅមុន
ខ្មែរក្រៅ	ខ្មែរក្រៅ	សុំសម្រាករៀន
ខ្មែរក្រៅ	ខ្មែរក្រៅ	សុំសម្រាក
ខ្មែរក្រៅ	ខ្មែរក្រៅ	សុំឈប់
ខ្មែរក្រៅ	ខ្មែរក្រៅ	សុំលុយ
ខ្មែរក្រៅ	ខ្មែរក្រៅ	សុំអាហារ
ខ្មែរក្រៅ	ខ្មែរក្រៅ	សុំពេលវេលា
ខ្មែរក្រៅ	ខ្មែរក្រៅ	សុំមួយថ្ងៃ
ខ្មែរក្រៅ	ខ្មែរក្រៅ	សូមអភ័យទោស

បទសន្ទនាទី ៩

គិតថាម៉េច?

បើតាមយ៉ាងណា

ម៉ែ ប៉ុន្តែ ក្រៅខ្មែរទៅក្រៅក្រៅក្រៅ
 ផ្ទះ ក្រៅខ្មែរទៅក្រៅក្រៅក្រៅ
 ពួក ក្រៅសុំទៅដើរលេងក្រៅក្រៅ
 គិតថាម៉េច?

ឯងគិតថាម៉េច?

យុន ឃឹតវ៉ាយ៉ាងវ៉ៃខា

ប៉ូ

អើយ អើយ អើយ អើយ អើយ អើយ អើយ អើយ អើយ អើយ

ខ្ញុំមិនថាអីទេ ខ្ញុំគិតថាឆ្ងល់។

ផ្ទុម ម៉ែវ៉ាអាក់វ៉ៃវ៉ៃ ផ្ទុម ឃឹតវ៉ាឌី

ម៉ែ

នេះជាអ្វីដែលខ្ញុំចង់ដឹង ឬទេ?

យើងនឹងធ្វើឱ្យកូនទិញអ្វីឬទេ?

វ៉ៃចាក់ហ្វាកហៃលូកស៊ីអាក់វ៉ៃឬច្បើន

ប៉ូ

ដាក់ឱ្យប្រាកដ ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង ក្នុង

ហ្វាកហៃស៊ីឆ្មារីក គុំ ឡែកពូថា ឡែកពូថា ឡែកពូថា ឡែកពូថា ឡែកពូថា ឡែកពូថា ឡែកពូថា ឡែកពូថា ឡែកពូថា ឡែកពូថា

ធ្វើឱ្យទិញត្រីមីក បង្កា និងក្តាមសមុទ្រណាបាទ។

ម៉ែ

តើយ៉ាងណា អាហារត្រីមីកនេះ ឆ្ងល់ណាស់

ឆ្ងល់ណាស់ អាហារត្រីមីកនេះ ឆ្ងល់ណាស់ អាហារត្រីមីកនេះ ឆ្ងល់ណាស់ អាហារត្រីមីកនេះ ឆ្ងល់ណាស់ អាហារត្រីមីកនេះ ឆ្ងល់ណាស់ អាហារត្រីមីកនេះ ឆ្ងល់ណាស់ អាហារត្រីមីកនេះ ឆ្ងល់ណាស់

ពិតមែនហើយ អាហារសមុទ្រឆ្ងល់ណាស់ ខ្ញុំចូល

ចិត្តចា។

ការណ៍នៃបទពិសោធន៍ក្នុងមេរៀន

គិត

ឃឹត

គិត

វ៉ា

វ៉ា

ថា

យ៉ាងណា

យ៉ាងណា

យ៉ាងណា

អ្វី

វ៉ៃ

ទេ

តិ	ឌី	ល្អ
រោ	រោ	យើង
ដាក	ហ្វាក	ផ្លើ
ឆ្នើ	ស៊ី	ទិញ
អ្នក	ប្រ	ប្រ ប្រទេ?
ប្រេ	ប្រេ	ទេ ទេ អត់ទេ
ប្រាហ្មឹក	ប្រាហ្មឹក	ត្រីមឹក
ក្នុង	ក្នុង	បង្ហា
ប្រ	ពូ	ក្តាម
តេ	ថាក់ឡេ	សមុទ្រ
ប្រតេ	ពូថាក់ឡេ	ក្តាមសមុទ្រ
ខ្មែរ	ខ្មែរ	ពិតមែនហើយ
អ្នក	អ្នក	ឆ្ងាញ់
អ្នក	ម៉ាក	ណាស់

រៀនពាក្យក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ

រៀននិយាយពាក្យក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ

គិតថាខ្មែរ យិតវ៉ាយ៉ាងវៃ គិតថាម៉េច?

គិតថា យិតវ៉ាឌី គិតថា ល្អ

គិតថាពួកត្រូវ យិតវ៉ាពួកត្រូវ គិតថាត្រឹមត្រូវ

គិតថាអ្នក យិតវ៉ាអ្នក គិតថាឆ្ងាញ់

คิดว่าខ្មែរ	យិតវ៉ាភ័ក្ត្រ	គិតថាពូកែ
คิดว่าทำได้	យិតវ៉ាថាដាយ	គិតថាអាចធ្វើបាន
คิดว่าพอแล้ว	យិតវ៉ាផឡែវ	គិតថាល្មមហើយ
คิดว่าสายไปแล้ว ហើយ	យិតវ៉ាសាយប៉ៃឡែវ	គិតថាយឺតពេល
คิดว่าเป็นไปได้	យិតវ៉ាប៉ិនប៉ៃដាយ	គិតថាអាចទៅរួច
คิดว่าเพียงพอ	យិតវ៉ាផ្សេងផ	គិតថាគ្រប់គ្រាន់
คิดว่าไม่ง่าย	យិតវ៉ាម៉ៃងាយ	គិតថាមិនងាយទេ

ស៊ីស៊ីឡីវស់ កុំរស់ស៊ីឡីស៊ី

បទសន្ទនាទី ១០

ប្រាប់ហើយនៅ?

បកឡែវយ៉ាង

.០០០០០០.

គុណគួរ និក្ខេបន័យ បកប្រែអោយអ្នកអានបានយល់
 ណាក៏រៀនថាឯងឡាយ បកផ្ទៃម៉ែហែថាន់សាបឡែវយ៉ា
 ងវ៉ា

សិស្សទាំងឡាយ ប្រាប់ពួកម៉ែហើយនៅថា
 រៀនទៅ យើងនឹងទៅដើរលេង?

ពៅចាក់ប៉ៃថ្ងៃ

និក្ខេបន បករណ៍គ្រប់ ប្រាប់ហើយបាទ។

បករណ៍គ្រប់

គុណគ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ
 ហៅថាភ្នំពេញ។

ឌីឡែន បែបនេះហើយ ភ្នំពេញ

គ្រូ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

គ្រូ គឺហើយ បែបនេះហើយ បែបនេះហើយ

ទីង	ជីង	ទើប
រើយក	រៀក	ហៅ
រើយកវ៉ា	រៀកវ៉ា	ហៅថា
តើក	ជីក	ក្មេង
យ៉ូម	យ៉ឹម	រមែង តែងតែ
សបាយទី	សប្បាយចៃ	សប្បាយចិត្ត
រើយកក្នុងក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ		
បករើយក	បកឡើយក	ប្រាប់ហើយនៅ?
បករើយ	បកឡើយ	ប្រាប់ហើយ
យ៉ឹមបក	យ៉ឹមបក	នៅមិនទាន់ប្រាប់ទេ
បកវ៉ា	បកវ៉ា	ប្រាប់ថា
បករើយ	បកហើយ	ប្រាប់ឱ្យដឹង
បករើយ	បកហើយ	ប្រាប់ឱ្យយល់
បករើយ	បកហើយ	ជម្រាប
បករើយ	បកហើយ	ប្រាប់ឱ្យប្រយ័ត្ន
បករើយ	បកហើយ	ប្រាប់ឱ្យត្រៀម
បករើយ	បកហើយ	ប្រាប់ឱ្យធ្វើតាម
បករើយ	បកហើយ	ប្រាប់ឱ្យទៅ
បករើយ	បកហើយ	ប្រាប់ឱ្យមើល

បកប្រែ	បកហែហ្វាង	ប្រាប់ឱ្យស្តាប់
បកប្រែស្រី	ហែស្រីកើត	ប្រាប់ឱ្យសង្កេត
បកប្រែរឿង	បកហែរឿង	ប្រាប់ឱ្យរឿង
បកប្រែរឿង	បកហែរឿង	ប្រាប់ឱ្យអង្គុយ
បកប្រែរឿង	បកហែរឿង	ប្រាប់ឱ្យឈរ
បកប្រែរឿង	បកហែរឿង	ប្រាប់ឱ្យបើក
បកប្រែរឿង	បកហែរឿង	ប្រាប់ឱ្យបិទ
បកប្រែរឿង	បកហែរឿង	ប្រាប់ឱ្យបិទ

3. แบบเก็บข้อมูลการสอนภาษาไทยชาวต่างชาติ

แบบเก็บข้อมูลการออกเสียงสระไทย 24 ตัว

ชื่อผู้ออกเสียง.....

เสียงสระ	ลักษณะการออกเสียง		ปัญหาในการออกเสียง
	ออกเสียง ถูกต้อง	ออกเสียง ผิด	
อะ			
อา			
อิ			
อ			
อี			
อึอ			
อุ			
อู			
เอะ			
เอ			
แอะ			
แอ			
โอะ			
โอ			
เอะ			
ออ			
เออะ			
เออ			
เอียะ			
เอีย			
เอือะ			

เอ็			
อ๊วะ			
อ๊ว			
ไอ, ไอ			
อ๋า			
เอา			

ผู้เก็บข้อมูล.....

วันที่เก็บข้อมูล.....

แบบเก็บข้อมูลการเขียนสระไทย 24 ตัว

ชื่อผู้ออกเสียง.....

เสียงสระ	ลักษณะการเขียน		ปัญหาในการเขียน
	เขียนถูกต้อง	เขียนผิด	
อะ			
อา			
อิ			
อี			
อึ			
อื			
อุ			
อู			
เอะ			
เอ			
แอะ			
แอ			

โอะ			
โ			
เาะ			
อ			
เอะ			
เ			
เียะ			
เีย			
เือะ			
เือ			
อัวะ			
อัว			
ไอ, ไ			
อ๋า			
เอา			

ผู้เก็บข้อมูล.....

วันที่เก็บข้อมูล.....

ท			
ธ			
น			
บ			
ป			
ผ			
ฝ			
พ			
ฟ			
ภ			
ม			
ย			
ร			
ล			
ว			
ศ			
ษ			
ส			
ห			
ฬ			
อ			
ฮ			

ผู้เก็บข้อมูล.....

วันที่เก็บข้อมูล.....

แบบเก็บข้อมูลการเขียนพญไทย 44 ตัว

ชื่อผู้ออกเสียง.....

รูปพยัญชนะ	ลักษณะการเขียนพญชนะ		ปัญหาในการเขียน
	เขียนถูกต้อง	เขียนผิด	
ก			
ข			
ฃ			
ค			
ฅ			
ฌ			
ง			
จ			
ฉ			
ช			
ฌ			
ณ			
ญ			
ฎ			
ฏ			
ฐ			
ฑ			
ฒ			
ด			
ต			
ถ			
ท			

ธ			
น			
บ			
ป			
ผ			
ฝ			
พ			
ฟ			
ภ			
ม			
ย			
ร			
ล			
ว			
ศ			
ษ			
ส			
ห			
ฬ			
อ			
ฮ			

ผู้เก็บข้อมูล.....

วันที่เก็บข้อมูล.....

แบบเก็บข้อมูลการออกเสียงวรรณยุกต์ไทย กลุ่มอักษรต่ำ

ชื่อผู้ออกเสียง.....

เสียง	ลักษณะการออกเสียง		ปัญหาในการออกเสียง
	ออกเสียง ถูกต้อง	ออกเสียง ผิด	
สามัญ			
เอก			
โท			
ตรี			
จัตวา			

ผู้เก็บข้อมูล.....

วันที่เก็บข้อมูล.....

แบบเก็บข้อมูลการออกเสียงวรรณยุกต์ไทย กลุ่มอักษรกลาง

ชื่อผู้ออกเสียง.....

เสียง	ลักษณะการออกเสียง		ปัญหาในการออกเสียง
	ออกเสียง ถูกต้อง	ออกเสียง ผิด	
สามัญ			
เอก			
โท			
ตรี			
จัตวา			

ผู้เก็บข้อมูล.....

วันที่เก็บข้อมูล.....

แบบเก็บข้อมูลการออกเสียงวรรณยุกต์ไทย กลุ่มอักษรสูง

ชื่อผู้ออกเสียง.....

เสียง	ลักษณะการออกเสียง		ปัญหาในการออกเสียง
	ออกเสียง ถูกต้อง	ออกเสียง ผิด	
สามัญ			
เอก			
โท			
ตรี			

จัดว่า			
--------	--	--	--

ผู้เก็บข้อมูล.....

วันที่เก็บข้อมูล.....